

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piața I. C. Braștiani No. 3. Telefon: 2-52. Felelős szerkesztő: Vuchetich Endre dr. A lap megjelenik minden reggel, kivéve az ünnep s vasárnap utáni napokat

BANATI
MAGYAR NAPILAP

Cikkeink utánnomása a forrás megjelölése nélkül tilos. Kellően tel nem bélyegzett leveleket nem fogadunk el. Kéziratokat nem őrziünk meg és azokat a feladóknak vissza nem küldjük.

Békesség nektek!

Rech K. Géza, apátplébános
A legies és tulvilági fényességű elővezett magas alak, akinek nem volt pan a sirt elzáró kő, aki gonosz emszámítást halomra döntve, a keszűi birodalmából, a sir sötétségéből is a földi élet napvilágába emelkedett, szenvedés és keresztrefeszítés szűgmai-diszítve, husvéti köszöntést mond a madás reggelen. Köszöntése dinamiben átör a tér méretcün, tartamában g az jdo századain, értékek és érve-ülésben keresztvilágít a méregkeve-nyokott angyal kárörvendő vigyorgá-

nektek, én vagyok.
A huszadik század embere ma is a Kál-vária keresztjének gyökeréből fakadó kegyelemforrásokból meríti a béke olaját. A feltámadott istenember misztikus, ti-tokzatos kenyérformában kormenethen indul s indulása előtt felhangzik az ol-tárról: — Pax vobis, ego sum. Halljuk meg mindnyájan. Ego sum. Én va-gyok. Az Isten, a Megváltó, az Üdvö-zítő. Higyjétek bennem. A hit alapja a békének. A lélek vagyanak.
Te koldus! Koldusbotot magad farag-tal magadnak, Koresmák, éjjeli menedék-helyek büzös levegőjében tovább altatod lelkismeretedet. Ez altatás nem nyuga-lom. Hallod! Nem akarsz Husvétot? Hit

a feltámadásban s azután békel!
Te munkás! Akár a szellem, akár a test munkása vagy. Hozzád beköszöntött a keresztördás ideje. Cirenai Simon a nagy példa. A kegyelem tekintete téged is érinthet. A keresztördás nem tart örökké. Az, aki Husvét reggelen így köszöntött: Békesség nektek, én vagyok, ugyanaz mondotta: Ne féljétek és biz-zatok, én meggyőztem a világot.
Te asszony! Akinek a férfi helyét kell betöltened, mint kenyérkeresőt s vállalnod kell finom, türekeny tested-lekkel a férfigond súlyát és a férfimunka keménységét, akarnod kell talál-kozni a Krisztustekintettel. Csatlakoznod kell az istenanyához s neked is szól az

igért: — Ime, a te fiad! A „fiu” vigasz-tal: En vagyok — mondja önmagáról s békességet ígér. A bibliai növel borulj le lábához, hittel és bizalommal, mint ó tette Husvét reggelen s kiáltd felé: — Rabboni, mester!
Az élet sújtottjai, ahányan va-gyunk meg, — ha el is árulták néha a Mestert — számunkra a béke eszköze soha nem lehet a Judás kötélé, hanem a jelen, ke-resztet ácsoló órnak a vállalása s a re-mény, hogy az Ur ereje a feltámadás bé-kéjét meg ma is megadja. Alapja a hit. A hit öbenne, aki bátorít: — En vagyok. S vigasztal és ígér: Békesség nektek. Ez igazi husvétí jókivánság! Alleluja!

Békesség nektek, én vagyok, — hang-tizenkilenc évszázad előtt a jeruzsá-i sziklásirból. — Békesség nektek, én vagyok, — hangzik ma is az oltárokról, tokzatos ostayatartó felől a pap ajkain mint szíveket-lelkeket összetegő örök vigasztaló ének, husvétí gondolat. Es hat, mintha ma is ez volna a nyugta-emberj szív vágyódása és sóvárgása, mintha ez volna a legszebb husvétí ki-láság, holdog ünnepi ígérete vergődő keek imájának, drága betetőzése össze-ni készülő emberi sorsok hitének és menyének. Régen is így volt. A Golgota ezata idején.

Egyetlen állam ellen sem irányul a tegnapi este ünnepélyesen aláírt angol-olasz megegyezés

Tegnap este félnyolc órakor lezaj-lott az angol-olasz egyezményre vo-natkozó tárgyalások zárójelenete. Az olasz külügyminiszteriumban, a Chi-gi-palotában este félnyolc órakor **Ciano gróf külügyminiszter és Perth lord, Anglia római nagykövete aláírták az angol-olasz egyezményt.**
Ugy az angol, mint az olasz sajtó nagy meglepéssel emlékezik meg arról, hogy sikerült eljutni az európai helyzet szempontjából annyira fontos egyezmény aláírásához. Az egyez-mény szövegét ma hozzák nyilvános-ságra.
Az egyezménnyel kapcsolatban a Giornale d'Italia című lap cikket irt, amelyben hangsúlyozza, hogy Olasz-ország az egyezmény aláírásával az európai békének kívánt szolgálatot tenni és

miniszter ellen.
A lap megállapítja, hogy az egyez-mény aláírása következtében két év óta észlelhető feszültség szűnt meg. Ezen feszültség következtében mind-két ország a háború kitörésének kü-szöbén állott. A lap szerint a feszült-ségért és az európai békét fenyegető veszélyért Baldwint, Macdonaldot és különösen Edent terhelni felelősség.
Az új egyezmény aláírása után a világ közvéleményének figyelmé részben

hódításnak francia részről való elis-merését, mert az angol-olasz tárgyalá-sok előtt sem kívánta ezt Angliától. Az angol-olasz egyezményről egyéb-ként a francia kormányuk az a véle-ménye, hogy majd csak akkor lép életbe a megegyezés, ha az olasz ön-kéntesek már elhagyták a spanyol te-rületet. A francia-olasz tárgyalások kilátásaival kapcsolatban a Le Figa-ro cikket ír, amelyben rámutat az olasz külpolitika habozására. A lap szerint

az egyezmény egyetlen más állam ellen sem irányul.
Az olasz külpolitika célkitűzései vá-tozatlanok maradnak, Olaszország vi-szonya szövetségeseivel és barátaival szemben nem változik. A lap lesző-gembe még, hogy a Róma és London között megindult tárgyalásokról az olasz kormány az első naptól kezdve tájékoztatta Berlint is.
Az angol-olasz egyezmény aláírá-sával kapcsolatban a londoni Daily Express megragadja az alkalmat, hogy **támadást intézzen Baldwin volt miniszterelnök, Macdo-nald volt helyettes minisz-terelnök és Eden volt külügy-**

a várható francia-olasz tár-gyalások, részben pedig Da-ladier francia miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter londoni látogatása felé írá-nyul,
mert azzal mindenki tisztában van, hogy mindkét esemény rendkívüli horderejű Europa jövőjének szem-pontjából.
A legújabb párisi jelentések lesző-gezik, hogy a római francia nagykö-vet kijelölése kérdésében eddig még nem történt elhatározó lépés. A fran-cia kormánynak az az álláspontja, hogy a francia nagykövet kiküldeté-sei voltaképpen az abessziniai olasz hódítás elismerését jelenti francia részről és ezért **a nagykövetet csak akkor küldheti ki, ha már az angol-olasz tárgyalásokhoz hasonló tárgyalások indultak meg Ró-ma és Páris között is.**
A francia kormánynak egyébként az az álláspontja, hogy Róma nem ki-vánhatja már előzőleg az abessziniai

Róma tartós viszonyt kíván létesíteni Berlinnel, de ugyan-akkor együtt akar működni Londonnal és Páris-sal is.
Ami a francia államférfiak londoni látogatását illeti, ezen a ponton egye-lőre nem hozhatók közös nevezőre a különböző jelentések. Tegnap illeté-kes helyen olyan kijelentéseket tet-tek, hogy Daladier miniszterelnök-nek és Bonnet külügyminiszternek londoni utazásáról egyelőre semmi bizonyosat nem lehet tudni. Ugy London, mint Páris nagyon kívánják ezt a látogatást, de egyelőre még nem szögezték le, hogy a megbeszélés milyen feltételek mellett menjen végbe.
Ezzel szemben a Matin londoni je-lentés alapján arról számol be, hogy **az angol kormány tegnapi hivatalos formában is meg-hívta április huszonhatediké-re Londonba Daladier mi-niszterelnököt és Bonnet kül-ügyminisztert.**

az apostol meglagadta mesterét, evőjét. Aztán találkozik a krisztusi te-let kegyelmével. Boldogtalan, fájd, ugatlan lelke megbosztó békét talált. lki feltámadást ünnepelt.
A hűnös nő elpredálta lelki szépsé-t, testi szépségének, bajainak áruba bo-tátásával, feláldozásával a bün oltárán. Mlőgtalanságában odaborul a Mester lá-ji elé, akinek szavai békét jelentenek ált lelkének, mert „sokat szeretett.”
A hűnös nő emberi rész-te az Ur iránt megindulás a bünbánat, béke utján, a Mester tanítása szerint: rjajok önmagatokon. Paranesa teljesíté-sben feltámadás és béke volt.
Simon kénytelen volt segíteni ke-szűtet hordani. Nem tetszik neki. Tekin-te találkozik az isteni keresztördözó éma, az Atya akarattát teljesítő aldozati árány tekintetével. Aztán zuglódása észsleges akarattá magasztosul, akar és ud keresztet hordozni. Béke van áldoz-as készségében, sőt boldogság.
A gyilkos a Golgota három kereszt-ének egyikén gonyol és csufol, számára aines béke. A másik gyilkos a másik ke-reszten a paradísom ígértét kapja. Meg-van a lelki előfeltétel és diszpozíció hozzá. Feltámadás örömébe vegyül visszanyert lelki egyensulya, békéje.
A kereszt alatt sokan álltak. A sátn bércei és a kegyelem kegyeltjei. Olyan-ok, akik elzárták lelki szemüket, kono-kul megatalkodottak. Békét nem ismer-nek és nem találtak. De olyanok is, akik mint hóhérok jöttek és mint szentek tá-voznak. Köztük a kemény katon a-tiszt, aki halált diktált, is ezek között van és ő tesz tanubizonytságot a fel-feszített istensége mellett. A béke áldása borult szívére. Mégis Isten fia volt — így tör fel ajkairól a hitvalló imádság. A béke halzsama ez a bizonytalan kételkedés sebére.
Fünek a békének megszilárdítása, biz-tosítása megállapozása, felmagasztosítá-sa a husvétí reggel köszöntése: Békesség

A nagy elégtétel

Irta ARGAY GYÖRGY, evangélikus főesperes

Türelmetlen szenvedők szívéből de sokszor tör fel a keserű kérdés: Istenem, hol vagy?! Akkor szokott az lenni, amikor igaztalanul kell szenvednünk meghurcoltatást, szégyent, nyomorúságot, megáztatást s nem akar senki sem mellénk állni, nem akar senki sem segíteni és a magunk tehetetlen vergődésében megszánni. Ilyenkor az üldözött lélek végső menedéke Isten, a jog s az igazságosság örök forrása. Ugy érezzük, hogy ezt most már az örök és igazságos Isten nem nézheti tovább. Most már meg kell mozdulnia az ő büntető kezének, hogy fizessen, hogy elégtételt adjon, hogy megmutassa magát. És valami csodaváró, szent türelmetlenséggel nézünk feléje, mikor fog végre belenyulni a dolgok menetébe és igazságos ítéletet tartani, megfizetvén mindenkinek a maga érdeme szerint. Milyen nagy-nagy csalódás, milyen keserű érzés aztán, amikor semmi sem történik. Amikor Isten szótlan tűri, hogy a gonoszok lábál tiporják az igazságot. Eltűri, hogy semmibe se vegyék, hogy gunyolódjanak tehetetlensége felett s csak még inkább megerősödjenek istentelenségükben. A megrendült lelkek akkor szokták keserű kétségbeesésüket a vádló, szemrehányó kérdésbe beleönteni: Istenem, hol vagy!?

Szokott ez így lenni egészen kicsi dolgoknál. De így van ez aztán nagy világeseményeknél is. Csak egy dolgot említek, amely szemünk előtt játszódott le az utolsó években. Az oroszországi kerestények szenvedését, melynek részleteit mindnyájan jól ismerjük. A világtörténelemnek ez a képtelen fordulata ma minden hívő ember számára a legnagyobb próbatételek egyike. Mi, kik hiszünk Istenben és egy isteni örök igazságszolgáltatásban, szent bizonyossággal tudtuk, hogy Isten szörnyű leszármolást fog tartani az ő országának ellenségeivel és az elvezett sok-sok ártatlan mártírnak az egész világ szeme előtt elégtételt szerez. És ime elnémet minden harang, elhalt minden zsolozsma, kiadta a mérhetetlen földön tán az utolsó gyertya is és minden áll a régiben. Nincs kérdőrevonás, nincs leszámolás, nincs megfizetés, nincs elégtétel. Büntetlenül marad annyi ember értelmetlen szenvedése. Mi, hívő keresztények, az igaz, örök és szent Istennek ekkora szemérmelmen kihívásával szemben némán, tehetetlenül és összetörve állunk. Erre nincs sem feleletünk, sem magyarázatunk.

Igy álltak sok-sok év előtt a Krisztus keresztje alatt azok a kevesen, akik benne hittek és reá építették reményességük s bizodalmaik arany várait. Még az utolsó pillanatban is szentül hitték: most jön a nagy fordulat. Az Ur megmutatja erejét. Isten nem enged elveszni ügyét. Mint mindent elsőprő végítélet fog rábírnival a gonosz csöcselékre s megemészti őket haragja tűzével, mint a pelyvát. De vannak az órák és semmi sem történik. A ciprusok és datolyapalmák árnyai im nyulni kezdenek és semmi sem történik. Még egy fűszál sem mozdul s Isten halódó fiának feje mind lejjebb és lejjebb hanyatlik, míg lelkéből kiszakad a kétségbeesett, szomorú kiáltás: Én Istenem, én Istenem, miért hagyta el engem. És ez a kiáltás egyszerre elvágja a reménykedő lelkek utolsó aranyzálat is, amibe eddig bizakodó hittel fogóztak. Kiadul az utolsó kicsi láng is s a világra rászakadt a legreménytelenebb, legsötétebb éjszaka. Oh, micsoda reitenetes összeomlás! Milyen tökéletes megsemmisülés! Ugy sohasem bukott el reménytelenebbül és a gonoszság sohasem győzött féltényesebben az igazság felett, mint a názáreti Jézus golgothai keresztjén. Consummatum est — elvégzetett! Minden, mind, örökre! Az ember kétszen volt tökéletesen a maga erejével és próbálkozásával. Ami még jöhötet, az már csak egy volt: beletörödni és feledni. ... S a Tibériás tengerén egyfelől több vitorlát lenget a szél, egyfelől több hajót ringat a hab. Egy szomorú, szétlantan ember ül benne. Simon a halász, ki elment az Urral, hogy megvívja az Országot. Ő vissza-

jött, de az Ur, jaj, az Ur halott!

És ime husvét van. Diadalmasan zengnek a harangok. Világgá hirdetik a boldog örömhírt: az Ur feltámadott, az Ur él! Él és uralkodik mindörökké! Ez bizonyosan igaz!

Az elrejtett Isten, ki annyi ideig hallgatott, ime megmutatta mégis magát. Megmozdult karja és elsepert mindent, mit semmi emberi kezek akadályt és torlaszt emeltek világepítő nagy tervvel elé. Elégtételt szerzett ártatlanul meghurcolt, megtépett, meggyalázott és megölt fiának és benne minden ártatlan szenvedőnek, minden eltaposott igaz ügynek. Akkor jött a nagy elégtétel, amikor senki sem gondolt már rá, amikor senki sem hitt a lehetőségében. Akkor jött, mikor az ember megsemmisülten lerakta a fegyvert a kérelmetlen és megfélebbizhetetlen végzet előtt. Akkor jött, mikor már semmit sem tehetett. Nem véletlenül jött, nem emberek által és nem is magától. Istenből jött. Isten cselekedett, mert eljött az órája, hogy cselekedjék.

Egy alkalommal a wörthi tavon csodálatos életmentésnek voltam a tanúja. Egy uszni nem tudó ember valahogy belekeveredett a mély vízbe. Az izgatott lármára nyomban ott termelt a fürdőtelep uszómestere, de nem vetette magát a halállal küzdő ember után, mint azt mind vártuk, hanem nyugodtan állt, amíg az kimerülten süllyedni kezdett a vízben. Akkor egy-két csapással mellette termelt és pár pillanat alatt visszamentette az életbe. Így tesz Isten is velünk. Bevárja a mi teljes reménytelenségünket, az önmagunk teljes feladását, mikor már semmi csodában sem tudunk többé reménykedni, talán már öböne sem bízni, mikor tehetetlenül behunyjuk szemünket s megadjuk magunkat engedelmesen, hogy teljesedjék rajtunk, aminek fennie kell. Akkor jön rendszerint a nagy fordulat, a nagy elégtétel, hogy ne ember, hanem Istené legyen minden dicsőség.

Ez így van az egészen kicsi dolgoknál, de így van a világot formáló és ujjaalakító nagy eseményeknél is. Így van ez életünk legnagyobb eseményénél: a halálánál is. Mert hisz számunkra ez a legnagyobb dolog, mindennél több. Milyen semmivé törpül abban a pillanatban a világnak minden eseménye! Én csak egyet látok és tudok, hogy meg kell halnom, hogy ime kiszakad valaki körünk-ből és nem tarthatjuk itt. A golgothai kereszt meggrázó tragédiája játszódik le minden halálós ágyánál, akár kéztördelő hozzátartozók állnak mellette, akár köznyűs emberek veszik körül. A halál mindenütt és mindenkinél egy és ugyanazt jelenti: a teljes összeomlást, a tökéletes megsemmisülést. Van-e ezen a földön valami reménytelenebb, mint egy halott ember? Valami kifojzanatibb, mint az ásó nyomán kifordult emberi csontok. Jelennek azt az áttörhetetlen határt, ahol megszűnik nemcsak a mi erőnk és tudásunk, hanem az okoskodásunk is. Mikor idejűtok, mit tehet itt még ember? Mit ér minden sirás, minden lázadás, minden kétségbeesés! A halál könyörtelen és rideg. Tehetetlenek vagyunk vele szemben s ez a tehetetlenségünk jelenti teljes, tökéletes diadalát az élet felett, az Isten viáosa és keze munkája felett.

Ime, az ember sorsában ez az a mély pont, amikor Isten belenyul a dolgok rendjébe. Az ő tervet és dolgai mindig minden reményesség ellenére valósulnak meg, hogy senki se dicsekedjék ödelte. Így fognak egyszer a mi elszórt csontjaink is megelevenedni: minden reményesség ellenére. Bizonyosság rá a megfeleledett és feltámadott Krisztus, kiből Isten adta nekünk a legnagyobb elégtételt. És így kell beteljesednie mindenben az ő akaratának és elgondolásának. Emberek azt fel nem tartóztathatják. És talán, akik a legjobban törnek ellene, éppen azok siettetik a nagy elégtétel óráját. Azért hát a husvét nekünk csak e kettőt jelentheti: az Isten feltélen és tökéletes parancsuralmát a világ felett és a mi alázas, boldog behódolásunkat az ő szent és jó akaratába.

Legdusabb választék

CRÉPE DE CHINE ÉS SELYEM CREPON, hernyóselyem ..... mt. Lei 250-

CRÉPE DE CHINE ÉS SELYEM CREPON, műselyem ..... mt. Lei 105-

Gaullia

TIMIȘOARA, B-dul Ferdinand No. 7 (Palace)
FIÓKOK AZ ORSZÁG ÖSSZES NAGYOBB VÁROSAIBAN

A spanyol háboru végét jelenti a nemzeti csapatoknak a Földközi tengerhez történt előnyomulása

A spanyol nemzeti csapatok erőteljes előnyomulás után megvetették már lábukat a Földközi tenger partján. Sikerült elfoglalniok La Cenia, San Rafael, San Jorge, Benicarlo, Aleani és Uldecona helységeket, amelyek mind a tengerparton fekszenek. Ugyancsak megszállották Viarozt, amely a Földközi tenger egyik fontos kikötője. A nemzeti csapatok Földközi tengeri frontja immár harminc kilométer hosszú. Ennek következtében Barcelona és Valencia között úgy a vasuti, mint a távirati és távbeszélő összeköttetés teljesen megszakadt. A nemzetiek folytatják a tengerparton való előnyomulásukat.

A nemzetiek előnyomulása nagy riadalmat keltett a köztársasági vezetőkben. Alicante, Cartagena és Valencia lakossága utcai tüntetéseket rendezett és követelte a polgárháboru haladéktalan beállítását. A tüntetők kijelentették, hogy a nemzetieknek a Földközi tengerhez való eljutása a háboru végét jelenti. Tarragonában elrendelték, hogy a lakosság Barcelonába vonuljon. Ez ellen a lakosság élénken tiltakozott és nem engedelmeskedett a parancsnak.

Fejszével meggyilkolta szüleit egy elvetemedett fiatal szabóinas mert apja megszidta

A bűnügyi krónikában talán öröké emlékezetes marad Constantinescu Silé diák büntette, aki egy évvel azelőtt páratlan kegyetlenségével végzett szüleiével. Most hasonlóan borzalmas büntény történt a Craiova melletti Cetate községben. Chiliu Jon, egy Cetate községbeli parasztember fia volt és az egyik szabónál töltötte inaséveit. A fiu nagyon engedetlennek bizonyult, a szülői fenyegetések és az atyai szigor sem tudta visszavezetni a jó utra. Tegnap az öreg Chiliu egyik csinytevése miatt ismét megfedte a fiut, aki erre bosszút esküdött. Újjel, amikor szülei már aludtak, lámpát gyújtott és fejszével kezében belopózott a hálószobába. Atyja ágyához lépett és három fejze-

Barcelona híradás szerint Az köztársasági elnök családjával egy Gibraltárba utazott. A minisztertanács Negrin miniszterelnök kijelentette, hogy a köztársasági csapatok képtelenek offenzívát kezdeni, mindössze háromszáz ezer emberről van és ez is túl nagy fronton viselkedni.

A bayonnei francia hatóság fegyverrejtegetés miatt letartóztatták pénteken Portago márkit, a szombaton szabadon bocsátották. Márki, aki a nemzetiek megbízásában időzött francia területen, San Sebastianba utazott.

Legújabb jelentés szerint Barcelonában az izgalom tetőpontra jutott. Negrin miniszterelnök tegnap este nyolc órakor rádióbeszédet tartott, amelyben felhívta a köztársasági Spanyolország népét, hogy az eseményekkel szemben higgadtan viselkedjen. A kormány tegnap este új minisztertanácsra ült össze, amely késő éjjeli órákig tartott. Elhatározták, hogy a hadiszerecsene megfordítása érdekében minden lehetőséget elhasználnak. A Katalóniában levő köztársasági haderők főparancsnokává Miay tábornokot nevezték ki.

csapat mért annak fejére. Chiliu meghalt anélkül, hogy álmából felébredt volna. Chiliu felesége felébredt és rémülten kiáltott a fiára:

— Jónel, mit tettél?

A fiu erre anyjához ugrott és több fejzeccsapással őt is meggyilkolta. Amikor szülei végzett, felköltözött Csesét, akinek megmutatta a borzalmas látványt. Utána felöltözött és mintha mi sem történt volna, elment a szabómesterhez. A délelőtti folyamán letartóztatták az elvetemült gyilkost, aki a megbánás legosekélyebb jelét sem mutatta és kihallgatása alkalmával egykedvűen mondogatta:

— Meggyilkoltam apámat, meggyilkoltam anyámat, meggyilkoltam ...

Chlorodont fogpasta

mint fürdő a testet, úgy frissíti és tisztítja a száját és a fogakat

első gondolata legyen reggel, felkeléskor és az utolsó este, lefekvés előtt

Ki hengeríti el a nagy követ?

Irtó GYÁRFÁS ELEMÉR

Annak az emberi életben pillanatkör, a kilátástalanság köde ulti a lelket. Feltozmosulnak az akadályok, megsokasodnak a bajok, fere gyülnék a nehézségek. Minden esünk kudarcba fullad, barátaink az kezét sehogy sem tudjuk megenni, ellenfeleink ártó törekvései pangatnak. Ugy érezzük, hogy az akadályok állanak előttünk, neknek leküzdésére tökéletesen elegendő a mi gyöngeségünk s nem nek más erőket sem, melyekkel a munkánk megsokszorozhatnók. Azok a lélektani pillanatok sorsotok lehetnek.

Az ilyenkor a lelken erőt vesz a meggedés, ha a kilátástalanság hova eltakarja a helyesen kitűzött zelőtt világosan követett célokat, a munkáskor ernyedten hull alá, a legjobban meg kellene feszülni, helyrehozhatatlan tévesztés, pómatatlan visszacsúszás, sőt végromlás lehet a megtorpanás következmé-

A hideg számítás, az akadályok pontos mérlegelése s a nehézségek megfontolása szükséges és nagy jelentőségű, mikor az ember új akcióra készül, új csapásokon akar megindulni, elért sikereket biztosítani s újabb tetteket kivívni. Ilyenkor ajánlatos óvatosság, helyénvaló a fontolgatás, indokolt a körültekintés.

A megpróbáltatások nehéz óráin azonban csak az a derűs önbizalom gíthet át, mely az akadályok ismétében is halad kitűzött célja felé. A jámbor aszonyok tudták, hogy a sirt, melyhez az illatos keneteket tették, nehéz kő zárja el. Tudták, hogy ezt ők maguk elhengeríteni nem képesek. Fel is tették maguknak a kérdést: — Ki hengeríti el a nagy követ? Felelet nem érkezett kérdésre, de azért nem álltak meg, folytatták utjukat céljuk felé s nekik volt igazuk, mert amikor a sirhoz értek, a követ elhengerítve találták.

Másfél nappal előbb a legsúlyosabb megpróbáltatás zudult rájuk. Látniok mellett megsufolyva, összeverve, megvalázva a város utcáin a Mestert, a szívük minden érzésével ragasztottak. Az Urat, ki feltámasztotta a halottakból Lázárt, a naimi ifjút, a Jairus leányát, látták tehetetlenül meghalni a keresztben. Ez megrázza az erős férfilelkeket is. Szétszéledtek a tanítványok, kik három éven át közvetlen közelből meggyőződhettek, hogy Mesterük valóban Isten fia volt s a csapás kiváltotta az Emmausba menőkben a csüggeteg szavakat: — Mi azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izrael népét s főpapjaink halálát itélték és keresztre feszítették s íme, már harmadik napja, hogy mindezek megtörténtek!

Az asszonyok ajka nem nyílt ilyen kishitű szavakra. Felvetődött előttük is a kérdés, hogy ki fogja majd a nagy követ elhengeríteni, de ez nem állította meg őket utjukban.

Ha ők akkor megállnak s visszatérnek, nem lett volna tanuja a föltámasztásnak.

A sok-sok tanulság között, amit a husvétii evangéliumból hosszú évszázadok alatt levonhatott az emberiség, egyik legértékesebb éppen a jámbor asszonyok bizalma mellett — az aka-

dályok tudatában is — a szent sirhoz indultak.

Megtanulhatjuk ebből mindnyájan, hogy véges emberi ésszel előre átgondolhatunk s át is kell gondolnunk lehetőségeket és akadályokat s fogyatékos erőnket készségesen bele kell állítanunk a magasabb, nagy célok szolgálatába, de sohasem szabad kétségbeesnünk elcsüggednünk, utunkat megszakítanunk azért, mert akadályok vetődnek fel előttünk.

Saját erőink egymagukban sokszor nem látszanak elégségeseknek az előnkbe gördített akadályok elhárítá-

sára. Ha azonban helyesen tüztük ki utunk célját, ha előhaladásunk nem a magunk önző, kicsinyes érdekeit szolgálja, hanem beleilleszkedik harmonikusan a Gondviselés örök szándékába, akkor lesz erő, mely elhengeríti a nagy követ s megoldást nyerne igy kérdések, melyekkel megküzdni erőnket meghaladó feladatnak látszott.

Tétovázva és elcsüggedve kavicsokba is belebotlunk. A Gondviselésbe vetett hittel és derűs önbizalommal haladva, helyes úton, helyes cél felé, elhengerítve fogjuk találni a nagy követet is.

HOZZÁSZÓLÁS

Irtó: CSAKY MARGIT

A Déli Hírlap hasábjain néhány hete valóságos anketézés folyik a házasság válsága és egyéb társadalmi, immár kronikussá vált nyavalyok felett. Öröndetes a dologban, hogy nem „felülről jövő”, nem a most divó „irányított” véleményezésről van szó, hanem egy spontán a társadalomból feltörő megnyilvánulásról.

A legtöbb cikk egy-egy jellemző esetet, egy-egy típust vesz bonckés alá a kérdésnek, egy jellegzetes részét tárgyalja, teszi vizsgálat tárgyává. Én lparokdni fogok az egész kérdéskomplexumot szintetikusán felfogni s úgy megvilágítani, amint az a maga összességében jelentkezik. Gondolom a vizsgálódásnak ez a módja, ha nem is jobb, de nem rosszabb s talán közelebb jutunk a megismeréshez akkor, ha több szempontból nézzük a vizsgálandó dologot.

Tulmenően a helyi jellegű, vagy csak egy-egy társadalmi réteget érintő problémákon, öröktértek azon megállapítás, hogy a társadalmi fejlődés az emberi vágy örökkévalóságában és az akarati végtelenségében gyökerzik s mivel ezen két dinamikus tényező soha sem szűnik meg hatni, míg ember él e földtekén, szükségszerűen a fejlődés is örök lesz.

Eszmék, vagy vágyak, vagy anyagi szükségletek irányítják-e a társadalmak fejlődését? E körül folyt és folyik korunkban is sok szenvedelmes vita, ekörül folyt a sok kiontott vér s e két szélsőséges társadalomszemlélet, az ideális és anyagi között egész sereg árnyalatot ismerünk. Bonckés alá véve pedig az egész kérdéskomplexumot azt látjuk, hogy idea és anyagi motíváció lényegében nem különbözik egymástól: egyazon dolognak különböző megnyilatkozási alakjai s a tragikum nem abban rejlik, hogy doktrínák, ideológiák állnak egymással szemben, vivják meg harcukat, mert kétségtelen, hogy végső fokon mindegyik az emberiség univerzális boldogulását tüzte ki céljál; a tragikum, hogy lelketlen, lelkiismeretlen egyének és érdekcsoportok önző célra használják fel azt, aminek örökkön eszemei sikon kellene mozognia: az evolúciót szolgáló társadalmi vágyat. A vágy maga az ember, — mondja Spinoza. Következésképpen valahányszor ideológiát, ideológiátszülő vágyat ölnék meg az emberben: morálistan magát az embert ölik meg.

Ezek előrebocsátása után elfogadhatjuk azt a sokat alkalmazott tételt, hogy mai társadalmi jelenségek megítélésé-

nél, előrelévő megállapításánál nem vagyunk jóslatra, sötétben való tapogatózásra utalva. Ma már szinte tudományos pontossággal tudunk előre meghatározni eljövendő társadalmi jelenségeket, gazdasági kríziseket s ez nem jóslat többé. Tudjuk, hogy a társadalomnak is megvan a maga lélektana, törvényszerűségei és „ösztone” és semmi sem történik „véletlenül”. Én a magam részéről nem vagyok hajlandó elfogadni a talán kényelmes, de nem egészen jogosult álláspontot: „azok a régi jó idők!” Sokat hallottam ugyan erről beszélni, de — lévén én a mai rosszabb idők szülőte — ha arról a bizonyos jobbról akarok valami közelebbit megtudni, az idősebbeket kell vallatóna fognom, akik aztán el is mondják ugy a dolgokat, ahogy ők látják. Nem ahogy akkor láták, hanem ahogy azt most, azt idők távlatából látják. És ilyenkor elemrajzik egy elmúlt boldog korszak a maga gazdaságával, jólétével, az idő, míg-dön Bécsben nem nélkülözött millió gyerekek, de valcer született és kedves Ständchenek. Elemrajzik az idő, mely dallal népesítette be a mezőt, pártát kötött minden lány fejére, meleg csáládí otthont és gyermekbőségét aján-dékozott minden embernek.

Eltűnődöm. És ma? Ismerjük az analomig. A multat veszem elő, mert „ismerni a multat, ismerni a kort, hol mai civilizációnk, kulturánk bölcsője ringott, majdan gyermek és ifjkorát élte: ezt ismerni annyi, mint ismerni, kellően fel-értékelní a jelent s az eljövendő fejlődési valószínűséget elképzelni tudni.”

Előveszem a számok, a tények bibliáját: a történelmet és statisztikát. Lapozok benne és szörnyülködöm. Tözsdekrachokról, tömegnyomorrról, éhínségekről és járványokról szól és sehol egy szociális intézményről. Nagy gyermek-áldásról és rettentő csecsemőhalandóságról, éhhalál elől menekülő „népvándorlásról” és hasonlókról beszélnek a szomorú lapok.

Tovább lapozok a messzibb multba: évszázados török hódoltság, tatárjárás, rabláncra fűzött embersokadalom, gályarabok, földnélküli embermilliók, több-nejűség és ez nemcsak a Keleten, hanem Európa szívében, az ugynevezett kulturnépeknél is!

Megtudom, hogy az emberiség fejlődése egy gyönyörűen felfelé törő vonal s bárha vannak is kisebb-nagyobb zökkenők, csak boru, mely után a derű antól ragyogóbb, mert a fejlődés, az evolúció Isteni törvény. Itt nincs megállás!

A harmincéves háboru után Németor-

szágban törvényt hoztak a többnejűség előmozdítására, rengeteg előnyt biztosítottak az olyan gáncstalan lovagnak, aki el mert venni több nőt feleségül. S erre szükség volt, mert annyi rengeteg nőnek nem jutott férj! Ez és rabszolgaság és jobbágyosság és sok más rémséges dolog a messzi mult rossz lidéreses álmai. Hol vagyunk ettől? Hisz kétségtelen vannak súlyos megoldatlan problémák, mint ahogy minden kornak megvoltak és minden eljövendő társadalmaknak meglesznek a maguk problémái, csak éppen nem szabad a dolgot úgy feltüntetni, mintha ez a „ma” szomorú privilégiuma volna. Sokkal helyesebb talán, ha tudomásul vesszük, hogy minden kornak megvoltak a problémái, lparokdtak azokat megoldani. Ennek tanulságaként hassunk oda, hogy pártok, egyének és közületek ismerjék fel a tényeket s tegyék magukévá a felismerést: vannak, de megoldhatók a problémák. Csak egyet nem szabad tenni: ezen problémákat numerusokkal és egyes társadalmi rétegeket előnyben részesítő megoldás-kisérletekkel kompromittálni. Fejlődés, haladás van az egész világon és mindenben, az evolúció örök törvény s aki ennek gátat akar szabni, előbb-utóbb súlyosan fizet tévedéséért.

Az emberi lélek legmélyén rejli élettel optimizmus szült egy régi, de örök-ké aktuális közmondást, mely azt mondja, ha a szomszéd kertjében érnek a gyümölcsök, majd csak megérnek az én kertemben is! Ősi meglátása ez a társadalmi problémák összefüggő voltának, ősi meglátása annak a ténynek, hogy a társadalomban nem lehetnek részmegeoldások, hogy a jólét nem lehet privilégiuma egy társadalmi rétegnek, hogy a kenyérhez való jog épp oly isteni eredetű, mint a napfényhez való jog s aki ebbe beleártja magát, egyén vagy közület egyaránt, a saját veszélyére cselekszik, mert „nehéz bár, de Isteni parancs, ember küzdj, magadat el ne hagydd!”

Megjorult a hadiszerecse a távoli Keleten

Japán forrásból érkezett jelentések szerint a japánok ellentámadásai megindultak és súlyos veszteségeket okoztak a kínaiaknak. A japánok Shantung tartományban hatalmas erősítéseket vontak össze és háromszáz kilométeres fronton ellentámadásba mentek át. Néhány várost sikerült elfoglalniok. A harcok a Sár-ga folyam körül dultak. Honan tartomány északj részében a kínaiak támadnak, de támadásaikat a japánok visszautasították. Shanghaiól 20—30 kilométernyire kínai guerrillacapatok nyugtalanítják a japánok utánpótlási vonalait, miközben véres harcok folynak közöttük és a japán katonaság között. Lin-Fon-Ho kínai tábornok 12.000 emberével átpartolt a japánokhoz, hogy a kínai kommunista csapatok ellen küzdjön.

A berlini kínai nagykövetség hivatalosan cáfolja a japán forrásból eredő hírt, mintha Csang-Csa bombázása alkalmával Csang-Kai-Csek tábornagy és Sung pénzügyminiszter megsebesültek volna.

Aszódy János

JAPÁN IMPERIALIZMUS

Minden áron való terjeszkedés — Naponta hatezer születés — Hatvan órás munkahét és husz lei napibér — Drang nach Westen

Mielőtt az egész kérdéskomplexumot részleteiben tárgyalás alá vennénk, tisztában kell lennünk azzal, hogy ma Japán az északkeleti-harcterén nemcsak a központi kínai kormányhadserggel háborúzik, hanem közvetett úton legalább három olyan hatalommal, amelyekkel gazdasági téren már évek óta harcba áll. Éppen ezért a japán kérdést mai helyzetében részekre tagozottan kell tárgyalni, ezzel a felosztással pedig a cikkirő nemcsak az igazságnak tartozik, de a probléma óriási anyagának is, amelyet érthető formában, egyébként igen nehéz volna feldolgozni.

Elsőnek a világháború utáni Japán kereskedelmi és gazdasági fejlődésének kérdése

Álljon. A Felkelő Nap országának hatalma főleg óriási méretekben fejlődő iparán alapozódik, amely viszont állati sorban tengődő néprétegek vállán nyugszik. Japán belső gazdasági életében tulsok az ellentmondás. A nemzeti vagyon négy család kezében összpontosul, a gyárakban dolgozó munkáscsaládok közül legfeljebb minden ötvenedik van olyan helyzetben, mint egy nyugati, átlagos keresetű munkáscsalád. Ezzel szemben nemzeti dogmák vannak, amelyek összehuzódásra, szerény életmódra tanítanak és főleg arra, hogy a túlvilágon minden jobb lesz és a császár isteni eredetű.

Mindemelé pedig

a legmodernebb gépparkkal felszerelt gyáripár, hatalmas és modern kereskedelmi flotta, fejlődő, nagy eredményeket elérő sportélet és kiváló tudósok az egyetemeken.

Kezdeti időkben kiváló megidásnak bizonyult ez a gyáripár, amely rendkívül olcsón tudott termelni és amely a szigetország szűk keretein belül összezsufolódott, tüneményes gyorsasággal szaporodó sárga nép megőbétési problémáit iparosítással igyekezett megoldani. A mezőgazdaságot elhanyagolták, tulságosan fényűző tény lett volna a japáni szigetek termőföldjeit rizzsel vagy egyébbe bevételné akkor, amikor ugyanezre a területre később gyártelepek épülhettek, amelyek aránylagosan kisebb területen, aránytalanul több embernek adhatnák kenyeret.

Kenyeret? A földekről beözönlő földművelők a gyárakban talált elhelyezést. Az a hatalmas tömegekben rendelkezésre álló munkásanyag az, amelyben a mai japáni ipar ereje rejlik. Ha a francia gyarmatokon Japán 78 centimesért árulja a gyapotszöveteket, ugyanakkor, amikor a francia cégek még 2.15 franknál is alig találják meg számításait vagy ha az angol áruk még a brit korona gyöngyeként számítót

Ausztráliából is kiszorulnak, ennek mind a gigászi méretekben fejlődő japáni ipar az oka.

A versenyképesség természetesen a végtelenségig lenyomott munkabérekben keresendő. A japán munkás a nálunk 250 leinek megfelelő munkabérért nem kap többet — husz leinél. Szorgalmas tudósok már azt is kiszámították, hogy tíz japáni család közül csak egyfele van abban a helyzetben, hogy éhségét tetszés szerinti mennyiséggel rizzsel csillapítsa.

A gyáripár nagy előnye még az is, hogy annak fejlődését és működését nem gátolják különféle szociális törvények és rendszabályok. Minden vállalkozó éppen annyit dolgoztat alkalmazottaival, amennyit jónak lát. Így magyarázható meg azután, hogy nálunk általánosságban 48 órás munkahét, Japánban az 54—60 órás hét szokásos.

Ezzel magyarázható meg azután, hogy a végtelenségig lecsökkentett munkabér jóformán alig jelent teherteret a termelésre kerülő áru kalkulációjában. Ezenfelül az állam minden rendelkezésére álló eszközzel támogatja az ipar fejlődését, amelyre nemcsak a működés nélküli falusi tömegek foglalkoztatása miatt van szüksége, hanem egyre növekvő exporttal akarja ellensúlyozni azon élelmi cikkek behozatalát, amelyekre az agrárpolitika teljes feladása miatt szüksége van.

Ez a politika azonban csak ideig-óráig bizonyult eredményesnek. A

A Kínával való háború igazi oka

Mindezen intézkedésekben csúcsosodik ki az a nagyarányú támogatás, amelyben az állam az ipart részesíti. Ennek köszönhető azután, hogy amíg 1889-ben mindössze 767 gyártelepet tartottak nyilván Japán területén, az elmúlt évben nyilvánosságra hozott ipari szám adatok szerint 33.706 gyár volt üzemben. Egyetlen kedvező körülmények között működő gazdasági tényező azonban nem hidalhatja át az egyéb belső ellentmondások között tátongó űrt. A gyáripár érhet el olyan eredményeket, amelyek a ka-

Japán benyomta a nyugati kaput

a kínai nagy falon

Az orosz-japán háború zsákmánya, a koreai félsziget, a háború utáni második évtizedben már nem tudott több japán földművest felszippantani. A frissen meghódított Mandzsukuo éghajlatát pedig nem bírja a kitelepített sárga földművelő, aki még az ő

szigetország lakossága tulerős ütemben szaporodott ahhoz a mennyiséghez képest, amelyet az ipar foglalkoztatni tudott.

Japán lakossága az utóbbi 60 évben kétszeresére emelkedett

és a legújabb számösszehasonlítások szerint a japán szigetek naponta nem kevesebb mint 6000 ifjú japán látja meg először a Felkelő Napot, ami évi 2.400.000 szaporulatnak felel meg. Az előbb említett szorgalmas tudósok már arra is rájöttek, hogy néhány évtized múlva nemcsak munkahelynek nem lesz terület a japáni szigetekeken, de — lakóhelynek sem nagyon.

A szomorú valóságok idejét éljük. Pierre Loti krizantémos, cseresznyevirágos Japánjából füstös, kormos ipari óriás lett, amelynek területén majdnem olyan sűrűségben meredeznek egymás mellett a gyárkémények, mint Loti idejében a cseresznyefák.

Japánban nem létezik pihenés miatt parlagon hagyott szántó. Ott minden a műtrágya és egyéb olyan vegyi anyagok dolga, amelyek az ország még létező mezőgazdaságát hatalmas laboratóriummal alakították át. Mindentől tekintve, a mezőgazdasági munkás eladósodása Japán külön problémája. A falusi lakosság beszivárgása egyre tart, a városok túlnépeseznek. A vidéki lakosság elkeseledését még az is növeli, hogy a paraszt háromszor akkora adót fizet átlagban, mint a városi.

pitalizmus történetében példa nélkül állnak, adva lehet a maroknyi rizzsel, csészényi teával élő japáni munkás, azonban a mérleg tuloldalán végtelen sorban meredeznek a japán közigazdaság belső ellentmondásai.

Az „emberexport”, amellyel a világháború előtt lakosság-többletüket lecsapolhatták, amióta világszerte — az egyetlen Brazília kivételével — elzárták a kapukat a sárga bevándorlók elől, a minimálisra csökkent.

életkörülményeinek egyszerűségeiben sem bírja a kínai kuli versenyt. Ezért tekintget a japáni terjeszkedési politika a déli, melegebb részek felé.

Ezért indult meg a háború az észak-kínai részek bekebele-

VALMAY tánciskoláját a Magyar Házból áthelyezte
 8., Piata Coronini 1., I. emelet (Társaskör helyiségébe)
 17-én és minden vasárnap este 8—12-ig **táncoktató**
 Táncórák: hétfőn és csütörtökön

Tomboló siker, rendkívüli érdeklődés mellett
Eggerth Márta
 Theo Lingen, Hans Moser
 Paul Hörbiger
 gyönyörű bécsi filmje

A kék mazurka

Jegyelővétel d. e. 11—1 óráig

Telefon 23-79.

Előadások kezdete minden nap 3—5—7 és 9 órákor

Vasárnap d. e. 11 órákor nagy matiné-előadás

zésére, ezért félti az Egyesült Államok, Filippini szigeteket, Anglia Indit, Singapoort, a franciák pedig Indonéziát.

Japán elhatározta, hogy nem vásárol több nyersanyagot, hanem megszerzi fegyverrel. Nem lesz szükség a jövőben arra, hogy termékei számára legértékesebb kínai piacon rekedjenek a fehérek áruival, egyenként lezárja a sorompókat nyugati felé. A japáni gyáripár jelen körülmények között nem tudja munkáscsaládait a 200.000 japán ifjú, akik évente kenyérkereső sorba kerülnek. Ekkora tömeget pedig karbantartni kezekkel hagyni, veszélyes volna. Az iparosítás ideiglenes csődjére jöttek a Vissza a földhöz! jelszavak, valamint a katonai párt propagandájának antikapitalisztikus jelszavai.

A hadiköltségvetés eddig is mindent elnyelt,

a fülk napi másfél yenes jövedelmétől kezdve a belföldi kölesönökig, melyek 1932-ben már három milliárd yenre rugtak. Ma már Japánban katonák diktálnak, az évek óta beolajozott háborus gépezet megindult a Drang nach Osten ázsiai változatát a Drang nach Westen, békés uton, hirdető japáni „beszivárgási” módszerrel, nem sikerült.

Japán benyomta a kínai nagy falon a nyugati kaput...

Mathias Neuwirth udvari szállító volt szabásza

Wagner Ferenc

I., Str. Mercy 4.

Uri-dívat szalont nyitott. Legújabb dívat szerint elsőrangú munkát végez.

Sirkövek Sirkövek

Timisoara III, Bul. Carol 1. Alapított 1875

Tapétáztassa lakását

meri szebb és tartósabb mint a festés
 1000 lei szobánként

LERAKAT:

IMIȘOARA

Telefon: 20-08 IV., Dragalina 11.

Modern ékszerek tervezésél, készítésél, regiek átalakítását, dragakövek ékszerbe foglalását, mindenemű javításokat és vésnöki munkát jutányosan vállal **Korber István** ékszerkészítő I., Str. Caruso 3, Kossak-fényképész mellett.

Praporgescu ezredes, prefektus:

A közigazgatási bürokráciát fel kell váltani a gyakorlati munkának

Praporgescu ezredes, megyei prefektus, aki szinte naponta tesz látogatást a vármegye különböző községeiben, a közigazgatás számos munkáját és hibáját állapította meg. Azon hibák kiküszöbölésére és megjavítására a prefektus utasításokat adott, amelyek új irányt szabnak a közigazgatási szervek számára. Praporgescu prefektus mindenekelőtt megállapítja, hogy a hibákat és teneteket nem lehet csupán jelentőségük alapján megállapítani, hanem ki kell menni a helyszínre, a lakosság és rétegeivel összeköttetésbe kell lépni és meg kell hallgatni a panaszokat. Eppen ezért a szolgabiroknak minél többször, hetenként négy-öt-ször látogatásokat kell végezniük, a jegyzőknél, községi bíróknál, orvosoknál az egész vonalon teljesíteni kell kötelességüket. A megyének szorgalmas rendszerező lakossága van és a hatóságok feladata, hogy ezen lakosságnak megmutassa a helyes irányvonalakat. A jelenlegi bürokráciát gyakorlati tanításnak kell felváltania, ez a szellem hassa át az összes közigazgatási szerveket. Praporgescu ezredes maga jár elől etekintésben jó példával, amennyiben majdnem naponta a megyébe utazik, hogy a helyszínen vizsgáljon meg mindent

és a helyszínen adhasa meg utasításait.

Általában a következő kérdések tartandók szem előtt: Gazdasági téren: mocsárkiszáritások, a művelhető területek feljavítása, gyümölcsfák ültetése, ültetést, a gazdaközönség szakmai oktatása, erdősítések, ivóvízzel való ellátás, szövetkezetek. Kulturális téren: a lelkesek és tanítók együttműködése, a templombajárára való készítetés, a hősök emléke, temetőik fentartása, a tanulók polgári nevelése, a gyermekek jobb táplálkozása és egészségének emelése, a nemzeti házak megfelelő irányítása, fürdők, könyvtárak, kulturális összejövetelek szervezése. Egészségügyi téren: a vadházasságok lehetőségeinek korlátozása, állandó gondoskodás minden egészségügyi kérdésben.

A prefektus utasításai kiadásánál tekintetbe vette a Banat-Crisana Társadalomtudományi Intézet megállapításait és tanácsait. Megállapítható, hogy Praporgescu prefektus erélyes vizsgálata és irányítása már eddig sem határozott javulást állapíthat meg az egész vonalon. Azokat a tisztviselőket, akik különösen kitérték magukat, a prefektus nyilvános dicséretben részesítette.

Tenchea Ion dr. ügyvéd alpolgármesteri kinevezése

A belügyminiszter Tenchea Ion dr. alpolgármesterre nevezte ki. A kinevezésnek az a célja, hogy Modreanu Rodrig ezredes, főpolgármesternek, akit a város vezetése és a különböző városi vállalatok és ügyosztályok ellenőrzése, valamint a sok időt igénylő számos külső helyszíni szemle tulságosan igénybe vesz, hozzáértő és fiatal munkatársa legyen. Tenchea Ion dr. banati származású, 1903-ban szü-

letett Hitias községben és ügyvédi oklevelét a párisi egyetemen szerezte. Működését a közpályán annak idején a megszüntet banati közigazgatási felügyelőségén kezdte meg, majd 1932 óta ügyvédi irodát tart fenn városunkban. Számos szaklapba és a napi sajtóba is sok figyelmetkeltő cikket írt. Az új alpolgármester, aki őszinte népszerűségnek örvend, hétfőn teszi le a hivatalos esküt és nyomban elfoglalja hivatalát.

A vasuti jegyhamisító társaság már három év óta folytatta bűnös üzelmét

Bucurestiben — mint már jelentetük — a rendőrség nagyszabású vasuti jegyhamisítást leplezett le és letartóztatott egy egyént, akinél nyolcszáz darab, harmadik osztályú jegyet találtak. A nyomozás folyamán kiderült, hogy a vasuti jegyeket többtagú bünszövetkezet terjesztette. A rendőrség ennek következtében őrizetbe vette Hagiu Alexandru Petre, Teleorman-megye Salcia nevű községének lakóját, aki egykor vonatvezető volt, de eltávolították az államvasutak szolgálatából. Nőla nagyobb mennyiségű első és második osztályú jegyet találtak. Rendőrségi kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy több társával együtt hamis

vasuti jegyeket hozott forgalomba. Elmondotta azt is, hogy ezt a műveletet már 1935 óta üzik és a bünszövetkezet vezetője voltaképpen Harsulescu Barbu vonatvezető volt, aki a bucurestii északi pályaudvar egyik irodájában dolgozott. Ő szállította a régi jegyeket, amelyeket Hagiu meleg vízben addig áztatott, amíg a lebélyegzés nyoma eltűntek. Utána a jegyeket megszáritotta és vasalóval kivasalta. Ekkor következett a harmadik bűntárs Brosteanu Alexandru szerepe, aki pályegyzőgépet lopott és ennek segítségével lebélyegezték és dátummal látták el a jegyeket. Az így előállított hamisított jegyeket ügynökök terjesztették a kávéházak-

reggel

és este

KALODONT
FOGKÓ ELLEN

és olyan helyeken, ahol különösen utazók fordultak meg. A hamisítók és az ügynökök között az összeköttetést a maramuresi származású Schachter Vilmos tartotta fenn, aki ilyenformán a vállalkozás reklámfőnöke volt. A vizsgálat azt is megállapította, hogy a bünszövetkezet tagjai közé tartozott egy állomáshőnök is, akinek nevét azonban nem

közölték a nyilvánossággal. Az állomáshőnököt elő akarták állítani, de ekkor kiderült, hogy nyomtalanul eltűnt. Hagiu, Harsulescut, Brosteanu és Schachtert átszállították az ügyészségre.

A nyomozást tovább folytatják, mert nem látszik kizártnak, hogy a bünszövetkezetnek még több bűntársa volt.

Letartóztattak a német hatóságok két katolikus lelkészt

A Rador berlini jelentése szerint Saarbrückenben a német hatóságok letartóztatták Reichert katolikus lelképástort. A letartóztatást azzal indokolják, hogy a lelkész hívei előtt kijelentette, nem vesz részt olyan nemzetiségi szertartáson, amelyet nemzeti szocialista módra rendeznek, vagyis amikor horogkeresztes lobogót tűznek

ki. A lelkész azzal indokolta elhatározását, hogy az ilyen szertartás voltaképpen politikai jellegű tüntetés. Ugyancsak letartóztatták Weiser lelkészt is, aki tiltakozott Reichert letartóztatása ellen. A nemzeti szocialista ifjuság a templom előtt ellenséges magatartású tüntetést rendezett.

Benes csehszlovák elnök:

A csehszlovák köztársaság születésének huszadik évfordulóját a teljes külső és belső béke jegyében akarja megünnepelni

A csehszlovákiai Vörös Kereszt Egyesület nagyszombat napján Prágában megtartotta szokásos békeünnepét, amelyen Benes köztársasági elnök mondott beszédet. Benes többek között ezeket mondotta:

— Az egész világon hangoztatják, hogy békére vágyunk. Mi is ezt mondjuk, de ez nálunk nem frázis, hanem őszintén átérzzük azt az óhajt, hogy a békét fentartsuk és mindenivel békélben éljünk. A béke azonban nem képzelhető el igazság nélkül. Minden szomszédunkkal jó viszonyban akarunk élni és igyekeznünk mindenkiel megbékülni. Hiszem, hogy ez a megbékélés és megértés Németországgal is lehetséges.

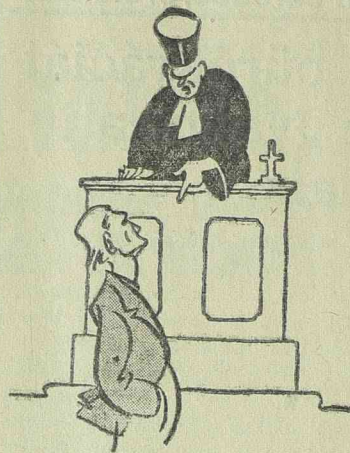
— Más államokban politikai válságok merülnek fel, nálunk a nemzeti-ségi kérdés van előtérben. Pedig meg kell állapítanunk, hogy nálunk a nemzetiségek szabadabban éltek mindig, mint másutt, Csehszlovákia kor-mánya a nemzetiségi békét korrektül akarja megoldani. A csehszlovák köztársaság születésének huszadik évfordulóját a teljes külső és belső béke jegyében akarjuk megünnepelni. A nemzeteltéréseknek mind el kell tűnniök. Összes polgárainknak a legnagyobb nyugalmat ajánlom. Mi békét akarunk és erős akarattal azt meg is valósítjuk.

Szerelmi rekord

Hetenként tízezer kilométert repült át, hogy együtt ebédelhessen a menyasszonyával.

Lily Pans, a világhírű francia származású énekesnő elindult Newyorkból, hogy Franciaországba hajózzon. Ennek az utazásnak más célja is van, minthogy meglátogassa szülőhazáját: a nagy énekesnő egy bretagnei kápolnában megesküszik Henry Kontanet karmesterrel, egy newyorki filmharmonikus zenekar vezetőjével. A házasságot másfél éves romantikus szerelem előzte meg. A vőlegény olyan áldozatot hozott azért, hogy a menyasszonyával találkozzon, ami még a mai rekordok világában is ritkaságszámba megy.

A menyasszony Hollywoodban töltötte az utolsó másfél esztendő, a vőlegény pedig Newyorkban élt. Kontanet minden vikendre Hollywoodba utazott, hogy Lily Pans-szal együtt ebédelhessen. Szombat este repülőgépre ült és hétfőn délelőtt már Newyorkban próbált. Hónapokon keresztül heti 10.000 kilométert repült a rövid találkozó kedvéért. Nem esoda, hogy ennyi ragaszkodás és szerelme meghatotta a szép és gazdag énekesnőt, aki a jövő héten örök hűséget esküszik a repülő vőlegénynek.

— **A bíró:** Vádlott! válaszoljon pontosan. Mit csinált reggel 7-8 és este 10-10^{1/2} óra között?

— **A vádlott:** Hát mit csináltam volna? Fogat mostam a kiváló **PERCODONT** fogpaszttal.

— **A bíró:** Alibit bizonyít. Én is így teszek.

Gambetta

a demokrata diktátor csodálatos pályafutása és tragikus halála

1870 szeptember 28-án, alig két héttel azután, hogy III. Napoleon Szécsennél fogságba került, Fourichon admirális francia hadügyminiszter beadta lemondását, mert nem türte, hogy civilbiztosok beavatkozzanak katonai ügyekbe.

A hadügy- és belügyminiszteri tárcát ekkor a még csak 32 esztendősen Léon Gambetta vette át, akinek így egyszerre két minisztérium is nyomta a vállát. A fiatal államférfi mögött azonban már fényes politikai karrier állott.

1838 április 3-án született Cahorsban. Lot kerületben.

Apja génuai zsidó családból származott

és egyszerű gyarmatárú kereskedő volt. Édesanyja régi francia család sarja volt. A fiatal Gambetta Párisban tanult jogot. Már ekkor szorgalmasan készült pályájára. Rendkívüli tehetségű diák volt és történelmi és közgazdasági tanulmányai mellett sokat foglalkozott politikával, irodalommal és katonai tanulmányokkal is. Huszonöt esztendősen korábban már sikraszállt a liberális párt mellett. Határozottsága és szónoki képessége hamarosan nevet biztosított számára. Neve azonban 1868-ban a Baudin-affér kapcsán lett ismeretessé.

Napoleon diktatóri eszközökkel tartotta fenn uralmát.

Néhány liberális képviselő ennek dacára gyűjtést indított a barrikádokon elesettek emlékművére. Emiatt perbe fogták őket és védelmüket Gambetta vállalta magára.

Védőbeszéde szenvedélyes támadás volt a császárság ellen.

Még ebben az évben Gambettát képviselővé választotta a Szajna-kerület. Hamarosan a köztársasági párt tulajdonképpeni vezére lett s sikraszállt egy radikális és lojális demokráciáért. Ettől kezdve a politikai élettel való szoros kapcsolatban egyre határozottabban fejlesztette ki a demokrácia fogalmát azzá, amit manapság értünk alatta.

Mikor a porosz-francia háború kitört, Gambetta alapos vizsgálat alá vette a háború okait és céljait. A sze-

dáni katasztrófa után

rá akarta bírni a törvényhozást, hogy hiálták ki a köztársaságot.

Amikor a parlament erre nem volt hajlandó a nép fellázadt s erőszakkal megdöntötte a császárságot.

A köztársaság első elnöke Trochu generális lett. A belügyminiszter Léon Gambetta. A francia haza néhány napokat élt át. A hadsereg le volt fegyverezve, az ember- és anvagytartalék szervezetlen volt.

Franciaország védtelenül ki volt szolgáltatva az előnyomuló porosz hadseregnek.

Gambetta ekkor mutatta meg, milyen zseniális szervezőerővel rendelkezik. Toursban a kormánydelegáció élén valóságos diktatúrát gyakorolt, hogy munkatársait felbátorítsa. A népet fellelkésítette, a segédereket megszervezte és még a hadsereg felépítésére és a lakosság élelmezésére is ideje maradt.

Átmenetileg Orleánsnál katonai sikert is ért el a francia hadsereg, de már nem tudta megakadályozni a veszedelmet.

Gambetta egyéni bátorságát bizonyítja az a tény is, hogy Páris ostroma idején

az ostromolt várost egy léghajón

Tömegőrültséget okozna a pénzgazdaság megszűnése

Szovjetországban a forradalmi átalakulás első esztendeiben azzal a gondlattal foglalkozott, hogy megszünteti a pénzgazdálkodást. Mert ha nincsen az az átkos pénz, akkor nem lesznek többé sem szegények, sem gazdagok és a boldog egyenlőség paradicsomi napjai maradnak a megtépzott emberiségére. A terv azon-

hagyta el

és így men a Délfranciaországba, hogy a lakosság ellenállását fokozza. Párisban emlékműt örökíti meg ezt a repülést amely úgy a francia történelemnek mint a repülésügy történetének jelentős állomása volt.

A porosz-francia háború után Gambetta minden erejét a köztársaság kiépítésének szentelte. Ezt a munkáját a rojalistákkal, a jobboldallal és a szélsőbaloldallal vívott harcok között végezte.

Munkájának eredményeként megszületett a demokratikus alkotmány és a demokratikus Franciaország.

Kiváló szónoki képessége még a francia parlament történetében is kiemelkedik. 1881 novemberében Gambetta vette kezébe a köztársasági unió kormányának alakítását. Kabinetje azonban három hónap után, 1882 január 26-án megbukott, Gambetta egy szerencsétlen véletlen miatt nem sokkal élte túl kormányának bukását. Mikor egy revolvert tisztított, véletlenül megsértette kezét. A seb elmérgesedett, vérmérgezés lépett fel és Franciaország egyik legnagyobb fia negyvennégy éves korában eltávozott az élők sorából.

ban nem sikerült a pénz nélküli gazdálkodást el kellett hagyni az ad graceas calendar és bizony ott is csak úgy alakult a helyzet ismét vissza, hogy annak a legjobb, akinek a zsebe alaposan ki van béléve jöfőle szovjet dollárokkal. A pénz szükségességét most bizonyos Kastner dr. tudós pszichológus is alátámasztja.

M.A.V. önbeállós golyóscsapágyas acélkeretű cséplőgépek.

Legújabb kivitelben M. A. V. szab. beszerelhető heretj-készülékek „Hanomag Diesel” 38 Hp traktorok „MAVAG” egyetemes alapapós malmok. A cséplőgépekhez különféle üzemgépek. Mindenkori a legcsinább árakban és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók a romániai kizárólagos vezérképviseletnél:

„Industria-Economia” Kereskedelmi és Ipari Részv.-Társ.-nál
TIMISOARA, Str. Ion Bratianu 34. — Telefon: 914. — Távirat: Industria-Timisoara.

igen hathatós lélektani érvekkel. Értékzésében kimutatja, hogy a pénz megszüntetése igen nagy lelki zavarokat támasztana bármilyen kulturált államban, ma pedig olyan zavarokat a népszerűség tősegében, hogy ezek egyenesen tömeőrültséget idézhetnek elő. Nem mult el tiz esztendő és mindenféle agybetegsgek támadnának, lelki járványok, mert pénz szeretete olyan szenvedéllyé vált, ezredek óta, hogy az már nem irítható az emberi lélekből. Így szónokol ez visszafordított jövendőmondo, aki megjelölja azt, ami volt. A dolgot ugyanis ugáll, hogy az emberiség nagy része már ideges beteg, még pedig főleg azért, mert nincstelen, pénztelen. Igen, van az emberekben egy gyógyíthatatlan szenvedél, hogy jóllakjanak, fűtött legyen a szobjuk és így tovább. Mindezek a problémék pedig a pénz nélküli gazdálkodással megoldhatók meg. Sőt ellenkezőleg, kizárólag azzal valósíthatók meg, hogyha minél talánosabban trendelkezzünk ezzel a szűkeges rosszal. Eljen tehát a pénzgazdaság csak jusson mindannyiunknak bőven.

Tapeta
lariósabb
mint a festés
Lerakat: Timisoara IV., Dragalina 11.
Telefon: 20-08

Most vegyen lényképezőgépet
KECSKEMÉTI-TÖL
Bulevardul I. G. Duca 2.
Uj modellek — nagy választék — olcsó árak
otomunkák még szebben és gyorsabban.

Tavaszi ruhát
felöltöt
raglánt
divatöltönyt
mérsekelt áron készít
Bujdosó
uridivatszabó
Ill. I. Cipariu I. I. em. református ház

Hirek

LŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, ne-
gyedévre 200, félévre 380, egész évre
750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, ne-
gyedévre 180, félévre 300, egész évre
600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és
közvetleneknek, gyáraknak és vállala-
toknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, ne-
gyedévre 12, félévre 20, egész évre
40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 2, ne-
gyedévre 6, félévre 10, egész évre
20 pengő.

Telefon:

8-22, este 10 óra után 14-14, vagy 2-4
A Huzaydi-nyomda nyomása,

Neklesztil László

Látomás...

... az est beleng az ablakon
méletlenül oltja ki a fényeket.
lakás ásit, néha zaj neszez vakon
mpa zaj hallatszik, hangja rekedt.

agam elől most lelke rejteném.
Slem csak gondot vesznek mindég
vámul,
orthogy béke nincs—régóta tudom én
zen tul a közöny saját arcába bámul ...

rek a kételyektől típört éjszakák!
ad akarás kellene, hogy látomása
megszűnjön és enyhíthessék órák
meg nem szünni akaró varázsa.

yenkor minden ridegen, busan tépett.
é jó, hogy mindég feltűnik a képed
hiszen ihletem ellened nem vétett—
mindörökké küzdök tovább érted!

Togal

mindig Togal marad
Fentem, jól elviselhető!

Gyorsan és biztosan hat: Az összes hül-
sös betegségeknek, rheumás és köszvé-
nyes fájdalmaimnak, ideg- és fejfájásnak.
42, 14 és 3 tablettes csomagolásban.

Husvét

...ét ünnepe zengően hirdetik a haran-
sok, hogy feltámadott Jézus Krisztus. Az
emberek ünneplő ruhában és ünneplő lé-
ekkel a templomba sietnek, hogy részt-
vegyenek a nagymisé és hálátelt lélek-
tel énekeljék az alleluiát.

Husvét vasárnapján és hétfőjén a timi-
soarai római katolikus templomokban az
istentiszteletek sorrendje a következő:

Püspöki székesegyház: mindkét napon
dél előtt tíz órakor ünnepélyes zenés nagy-
mise. Első kerületi plébániatemplom: dél-
előtt féltíznegy órakor nagymise, vasár-
nap német, hétfőn magyar szentbeszéddel,
este hétkor ájtatosság. Második ke-
rület: féltizkor zenés nagymise, vasárnap
magyar, hétfőn német szentbeszéddel, este
hétkor veesernye, vasárnap német, hét-
főn magyar szentbeszéddel. Harmadik ke-
rület: kilencor zenés nagymise, vasárnap
magyar, hétfőn német szentbeszéddel. Ne-
gyedik kerület: féltizkor zenés nagymise,
vasárnap német, hétfőn magyar szentbe-
széddel. Ötödik kerület: dél előtt tízkor
nagymise vasárnap német, hétfőn magyar
szentbeszéddel. Az összes templomokban
ezenkívül a szokásos vasárnap időrend-
ben mindkét napon csendes miséket is tar-
tanak.

Napoleon három levele Walewska grófnőhöz

Talán nem is létezik érdekesebb és
izgalmasabb színjáték, mint Napo-
leonnak, a világhódító zseninek a
magánélete, ahogy az a ránkmaradt
szerelmes leveleiben megnyilvánul.

Napoleon nagyon szorgalmas levél-
író volt és csodálatos, hogy a hetven-
nyolcvanezer levél között, melyeket
életében megirt aránylag kevés a
szerelmes levél. Az is rendkívül érde-
kes, hogy ez a gáláns férfi, akinek
számtalan szerelmese volt, csak há-
rom asszonyt tüntetett ki személye-
sen megirt levelekkel. A három ass-
zony közül kettő — Josephine és
Marie Louise — a felesége volt. A
harmadik Maria Walewska, aki első
fiának volt az anyja.

Napoleon Walewska grófnőhöz

tüzet, mely engem emészt. N."

A grófnő megsértődik. A levelet
és a csokrot visszaküldi. A meghívót
átveszi, de a vacsora alatt elkéri
Napoleont. Másnap megint levelet
kap, de ez már másképp hangzals:

„Grófnő,

Nem tetszettem Önnek? Jogom van
az ellenkezőjét remélni. Érzései gyen-
gültek irányomban? Az enyéme még
jobban erősödtek. Ön minden nyugal-
mamat elrabolja. Ő szerezzon egy sze-
gény szívnek, mely kész bocsánatot
kérni, egy kis örömet, egy kis szeren-
csét. Oly nehéz egy választ adni! Már
kettővel tartozik, N."

Ez a levél is válasz nélkül marad.
Csak a harmadik gyakorol mélyebb
hatást, amikor Napoleon a hazafias-

GRETA GARBO

Walewska grófné szerepében

való kapcsolatai most megint az ér-
deklődés előterébe kerültek, ugyanis
filmre került ez a regényes szerelem
Greta Garboval a főszerepben.

De lássuk, hogy milyen levelekkel
kezdte meg Napoleon a büszke len-
gyel grófnő meghódítását.

Egy ragyogó bálban, 1807 január-
jában pillantotta meg Napoleon elő-
ször a fiatal, szőke bátortalan gróf-
nőt hetvenéves férje karján. Tánra
kérj és másnap egy csodálatos rózsa-
csokrot küld neki adjutánsával Du-
rockal. A csokorban egy boríték van
— hivatalos meghívás vacsorára —
és a következő rövid levél:

„Marie Walewska grófnőnek a
Walewski palotában Varsóban.

Grófnő!

Csak Önt láttam, csak Önt csodál-
tam, csak Önt kívántam. Válaszoljon
hamar úgy, hogy válasza eloltsa a

— A francia sztrájkmozgalom vége.
Daladier erőyes magatartása a francia-
országi sztrájkmozgalom csökkenését
idézte elő. Tegnap Páris környékén a
munkások harminc eddig megszállva tar-
tott üzemet kiürítettek, a nap folyamán
a munkások a legtöbb üzemből kivonul-
tak.

* Szőlő- és fapermetező, oltó-gumi, ker-
tiszerszámok, mezőgazdasági cikkek, ko-
csistengelyek, olesón kaphatók. Scherter
Ottó vaskereskedésében, Timisoara I. ke-
rület.

ságtól izzó asszonynak írt levelében a
mágikus hatású „haza” szót is bele-
szóvi:

„Grófnő,

Vannak az életben pillanatok ami-
kor egy tulmabgas állás mázsás suly-
lyal nehezedik valakire. Ezt érzem
most keservesen. Hogy tudhat egy
szerető szív, mely lábaihoz szeretne
borulni, de magasabb, megbénító kö-
rülmények miatt ezt nem teheti, meg-
értést találni? Oh, ha Ön akarná! —
Csak Ön tudná a köztünk levő és ben-
nünk elválasztó akadályokat elhá-
ritani, Barátom. Duroc, segíteni fog
Önnek ebben. Ó jöjjön, jöjjön! Min-
den kívánságát teljesítem. Hazája
még kedvesebb lesz részemre, ha Ön
résztvétellel lesz szegény szívemhez. N."

A fenti három levélhez nem kell
semmi kommentár.

Fejfájás...

... bármilyen gyöttrő is,
azonnal enyhíti:

NEURALGINE JURIST

GDYNIA

Amerika-Schiffahrtslinien S.A.

Rendszeres utas- és teherszállítás

Észak-Amerikába és Kanadába

az új modern „BATORY” és
„PILSUDSKY” motoros hajókka
Bucurestből New-York-ba vagy
Halifax-ba, beleértve a vasuti
utazást gyorsvonaton, vízumokat,
szállodát, ellátást a kikötőkben
18.000 — leitől felfelé.

Dél-Amerika

R.o de Janeiro, Santos,
Montevideo, Buenos-Aires
a kényelmes „KOSCIUSZKO” és
„PULASKI” gőzözkkel kedvező
árak mellett.

Felvilágosítások és felvétel a

**Gdynia Amerika Linii
de Navigatie S. A.-nál**
Bucuresti, Str. Poincaré 39. — Tel.: 4-22-31

A esókot gyakorold

és ne magyarázd — így állapította
meg már régen a hírneves magyar
költő. Ezt az elvet tette magáévá
Harry Havelart, amerikai soffőr is,
aki alaposan megcsókolt bizonyos
Stickland nevű szépséges leányt.
Amerikában azonban úgy látszik má-
sok a szokások, mert a leányzó felje-
lentette az ifjút, még pedig erkölcs-
telen merénylet, címén. Miért erkölcs-
telen merénylet? — kérdezte az elnök-
lő bíró. Mert kerek öt percen át esó-
kolt, duzzogott a megbántott leány.
Szeresére a bíró nem fogta fel ily
súlyosan a esókpert. Egy évi bünte-
tésre ítélte ugyan a esókrablót, de a
büntetés végrehajtását felfüggesz-
tette.

A DÉLI HIRLAP LEGKÖZELEBBI
SZÁMA a husvétj ünnepre való tekin-
tettel szerdán, kora reggel a rendes idő-
ben jelenik meg.

— Vizsgálati fogságban maradnak
az okmányhamisítási ügy szereplői.
A timisoarai törvényszék tegnap tár-
gyalta az okmányhamisítási ügy le-
tartóztatott szereplőinek fogvatartá-
si ügyét. A vádat Anastasescu Ma-
rius ügyész képviselte. A tanács zárt
tárgyaláson tárgyalta az ügyet,
majd kihirdette a döntést, amellyel
valamennyi szereplőt vizsgálati fog-
ságba helyezte. A vádlottak a har-
minc napos vizsgálati fogság kimon-
dása miatt a táblai vádtanácshoz for-
dulnak, amely a jövő héten tárgyalja
az ügyet.

— Az asszony kötelessége törődni azzal,
hogy bélműködése rendben legyen, amit
pedig úgy érhet el, ha reggelenként éh-
gyomorra egy felpohár természetes „Fe-
rene József” keserűvizet iszik, amely
enyhén és kellemesen, pontosan és bizto-
san szabályozza az anyagcsere folyama-
tát. Kérdezze meg orvosát.

— Zavargások Tunisban. Az utóbbi na-
pokban Tunisban ismételtelen voltak za-
vargások. A hatóságok erőyes intézkedé-
sei nyomán sikerült a rendet helyreállít-
tani. Tunisban, Seussaban, Grombalián
és más helységeken letartóztatottak a za-
vargó arabok vezetőit. A letartóztatottak
száma körülbelül kétszáz. Valamennyien
Franciaország felségjoga ellen elkövetett
büntett és lázítás miatt kerülnek a bírósá-
g elé.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Geese Petru, üntöde, Resita, Miután Ön
tavaly 4800 lei adót fizetett, emélfogva
adóalapja nem érte el a 75.000 leit. Akinek
adóalapja 75.000 leien alul van, az fizeti a
kétszáz leies átalányt, meg kell vennie a
törvény által előirt és lebélyegzett köny-
veket (zsurnál és leltár), de azokba nem
kell bejegyzéseket eszközölnie.

Norddeutscher Lloyd Bremen

Lloyd

Üdülő- és társasutazások

a Középtengerre, Madeira, Anglia, Norvégia, Nordkap és északsarki utazások. Elsőrangú program egész éven keresztül.

Felvilágosítások és prospektusok.

UNIUNEA DE VOIAJ și COMERT S.A.R.

Agentia Timișoara, Strada 1. Brătianu 39. Telefon: 2-60.

Mélység és magasság

Piccard tanár, a levegő hőse, aki először érte el a sztratoszférát, most újabb ellentétes célt tűzött maga elé. Elhatározta, hogy leszáll a bathysferába. A bathysfera a tengerek ismeretlen mélységeit jelenti, de így nevezik azt az acélgömböt is, amelyben Belbe William amerikai kísérletező kilencszáz méterig ereszkedett a tenger színe alá. A gömb acélfala olyan erős, hogy a legnagyobb nyomásnak is ellenáll. Mindössze két ember férhet el ebben a csodálatos alkotmányban, amelynek tömör üvegablakai vannak. Ezek az ablakokon keresztül lehet figyelni megérintett fényzóróval a tenger alvilágát, ezt a megrendítően érdekes képet, amelyet nem látott még halandó szem. Hugó Viktor, fantasztikus regénye, a Tenger munkásai jut eszünkbe és annak legizgalmasabb jelenete, amikor a buvár egy szörnyű polippal vívja harcát. De mennyivel döbbenetesebb ez a vállalkozás ott lent az ismeretlen messziségben, az elképzelhetetlenül szörnyű vízvíz alatt a mélyben, ahová még a regényírói képzelet sem merészkedett el, félve a rémesekek vadjától. De ime, a lehetetlenség tudományos valósággá lett és ezt a valóságot a kutatás egy másik herosa még meg akarja sokszorozni. Piccardnak még nem elég a Belbe William által elért kilencszáz méter, ő kilencezer méter mélységbe akar merülni a tenger színe alá. Nem történik azzal a nyílt kérdéssel, hogyan fog azzal a rettenetes víznyomással megküzdeni, amely ott lent fenyeget, nem történik azzal, hogy kilenc kilométer választja majd el az ő ideiglenes gömb-síkját az élők világától, nem félti az életét, nem fél száz halált sem, amely százféle váratlan és előrenemlátható szerencsétlenség formájában leselkedik rá. Szikár testét csak egyetlen akarat

hajtja, a megismerés, rövidlátó szemével eddig kiismeretlen titkokat akar Piccard professzor felfedezni. Csakhamar megkezdte munkáját ez a magashomlok, minden csak nem atléta külsejű ember és kísérleti telepe a Csendes óceán lesz. Ott próbálkozik magagyártotta készülékével egyelőre háromnégyezer méter mélységben, azután leszáll oda, ahol az eddigi felvételek szerint már a tenger lényei számára sincsen élet. Ezt teszi Piccard, a modern kor igazi hőse, mialatt az egész közéletben mindenütt fűszálként támadó világépítők a hősiességről szónokolnak. Soha, de soha még nem virradt fel egy a frazeológiának, mint napjainkban. Mindenki lehet közférfi ma, amikor szerte a világon háttérbe szorult az igazi alkotó munka, a valódi egyéniség tisztelete, hogy helyet adjon az akarnokoknak. Sohasem hallottunk ékezebb, de annál érvénytelenebb szövegeket, mint manapság. Hogy mire vezet ez a szüntelen politizáló hősködé, azt megmutatta az a gyűlölet, amelyet a világ népeinek szívében elvetni sikerült. De miért e gyűlölet egymás ellen a gazdag földön, amikor már zalogát bírjuk annak, hogy kiaknázhassunk minden boldogító lehetőséget a magas sztratoszférától a bathysferai mélyig. Leomlottak a tér gátjai. Együtt mélység és magasság. A természetet minden kincsével és titkozatával magáévé teheti már a kutatásomjas ember. Miért folytatunk tehát harcot egymás ellen, miért gyűjtjük önszívünkben a szenvedély tüzeit. Nem volna szebb egy olyan küzdelem, amely végleg meghódíthatja az egész természetet. Piccard tanár példája világít. Ez az a hősiesség, amely boldogság, gazdagság és gondtalanság földjévé teheti ezt a boldogtalannul küzdő világot. (Fianeur)

Elemi és középiskolák husvétii szünet.

Az összes elemi és középiskolákban tegnap kezdődött a husvétii szünet, amely május másodikáig tart.

Időjárás. Tegnap reggel borús, ködös idő volt, később kiderült, nap sütött, de délután ismét beborult. A hőmérő délután tíz órakor tíz, délután háromkor tizenöt fok melegét mutatott. Várható időjárás mára: élénk nyugati szél, változó felhőzet, egyes helyeken kisebb eső, a nappali hőmérséklet emelkedik.

Borzalmas gyomorfájdalmaim voltak...

és most 2 üveg Gastro D. elhasználása után tökéletesen egészségesnek érzem magam, holott már 3 hónapja sem Gastro D-t, sem más gyógyszert nem szedek... írja nekünk L. Pfambauer mérnök, Bucuresti, Strada Logofat Jordan No. 7, majd folytatja: Ma, amikor a Gastro D. kezelés után annyira kigyógyultam betegsésemből, hogy mindent elvetek, sőt néha egy kevés bort is ihatok, már csak mint rossz álomra emlékszem vissza borzalmas fájdalomaimra, Nagyon hálás vagyok Önnek a kitaláló gyógyszerért...

Ezer és ezer hasonló tartalmú köszönőlevél igazolja, hogy mennyire közkincsévé vált a kitűnő amerikai gyógyszer a gyomor és bélbetegségekben szenvedő emberiségnek. Orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárkában és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárkában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Románia új berni követe. A hivatalos lapban tegnap megjelent a legfelső királyi rendelet, amely Gurănescu Alexandru rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert április elsejével ugyanilyen minőségben a genfi román királyi követséghez nevezi ki.

Hétfőtől könnyebb lesz a repatriálási bizonyítvány megszerzése. Weisz Artur dr. a timișoarei zsidó hitközségek képviselőtöbbsége tegnap megjelent Praporgescu ezredes, vármegyei prefektusnál, akitől a prefektúra által kiállítandó repatriálási igazolványok kiadásának meggyorsítását kérte. Praporgescu ezredes, vármegyei prefektus elrendelte, hogy hétfőtől kezdve a repatriálási bizonyítványokat egyszerű írásbeli kérvény alapján, a személyazonosság igazolvány felmutatásával állítsák ki a jelentkezőknek.

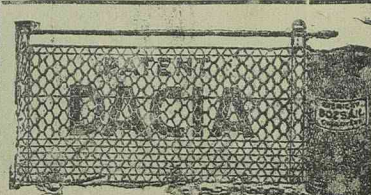
Elektromotorok

szakszerű javítása garanciával

C. Ambrus
elektrotechnikai vállalat

Timișoara III., Str. C. Porumbescu 18
Telefon: 20-82.

Politikai közkegyelem Csehszlovákiában. A Pravo Lidu című prágai lap jelentése szerint Benes köztársasági elnök ma rendeletet bocsát ki, amellyel ezerkétszáz politikai elíteltet részesít közkegyelemben.

Fióküzlet: Bulevardul Principele Carol, Berthelot 31 (Bejárát Strada Văcăreșcu tancu)

Nem az Astra terjeszti a külföldi sajtótermékeket. A külügyminisztérium rendeletileg visszavonta az Astra kultúregyesületől a külföldi lapok és könyvek terjesztésének kizárólagossági jogát. Ennek következtében a külföldi sajtótermékekre vonatkozólag az azelőtti intézkedések maradnak érvényben.

Megszűnő tanítóképzők. A hivatalos lap tegnapi száma rendeletétörvényt közöl, amelynek értelmében az abruddi, baltii, careii, cetatea-albai, fagarasi, ploestii, romani, valceai, targovistei és vaslui tanítóképzők, valamint a botosani, constantai, predealii, simleu-silvaniei, turnu-magurelei és turnu-severin; tanítóképzők 1938 július 1-én megszűnnek. A nasaudii tanítóképzőből csupán a felső tagozat marad meg. A megszüntetett iskolák oktató személyzetének helyzetét a középiskolai törvény alapján rendezik.

Aranyérnél és béldugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szivobogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

Üresedésben levő orvosi állások. A hivatalos lapban megjelent az üresedésben levő orvosi állások felsorolása. Üresedésben van a constantai kerületi egészségügyi vezérfelügyelői állás, tíz megyei főorvosi állás és negyvenkét körorvosi állás.

A sodronykerítések poto hatatlanok. Hályet készít, sok kártól és bosszankodástól mentesül. Nem kíván festést, mert horgonyzott. Nem rothad, gyenge oszlopok használható, székértelem nélkül szerelhető és rendkívül olcsó. Argyezék és mintákkal szolgál!

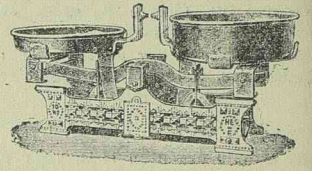
Bozsák M. és Fia R.T.
sodronykerítésgyára, Timișoara II.,
Strada Gloriei 10.

Nagy készlet, olcsó árak. — Telefon: 3-88

A Bánát legnagyobb szaküzlete

RADIO
ELECTRON

PIAȚA BRĂȚIANU
Püspöki-palota
Olcsó árak!
Részletfizetés!

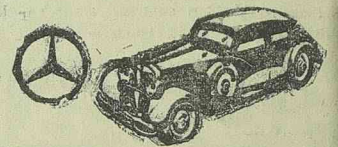

Mindennemű mérleget nagy választékban
Hermann Ede és Fia
mérlegüzemben
Timișoara IV., Strada I.V. Brătianu 20
a Livolival szemben. Telefon 2-92

Divatos tavaszi kabátok
és ruhák nagy választékban

JASZENSZKY
konfekcióáruházában
Timișoara II., Piața Traian

Mercedes
a vezető-márka

Kis-autók (most 10%-kal olcsóbb)
Luxus-autók, Diesel-Teherautó
Képv. Frații Friedrich S. A.
Timișoara IV., Bulevardul I. C. Duca 27.

SIKURIT

szigetelőanyag,
cement- és mészvakolatot

tökéletesen vízhatlanít

Beszerezhető kizárólag:

LUTZ, festékművek

Timișoara III., Str. Rusu Șirianu 6
Telefon: 10-50

ETILEN

Mechanikus vegytisztító
intézet, valamint ruha-
és bőrkabát festőde

Timișoara III., Bulev. Carol 3

„INTERIOR”
BUFORON R.
a legjobbak
a legszebbek
a legolcsóbbak

Timișoara III., Bulev. Carol 1, Et. I.
Traian-lid és Mária szobor között
Telefon 21-54

Az állampolgárságok felülvizsgálása megkezdődött

Budescu Petre dr. járásbíró megkezdte már a beérkezett állampolgársági felülvizsgálási kérvények tárgyalását. Elsőnek azoknak a keresztényeknek a kérvényét tárgyalta le, akik tévedésből kerültek bele azok jegyzékébe, akiknek állampolgárságát felülvizsgálják. Összesen ötven ilyen kérvény volt és Budescu Petre dr. mind az ötven esetben helyt adott a kérésnek. Végzésben utasította a várost, hogy mind az ötven kérvényezői törölje a jegyzékből. Azután hozzáfogott a felülvizgálatra kerülő állampolgársági ügyek letárgyalásához. Elsőnek a következők állampolgárságát ismerte el: Boros Lipót dr., Basch Dezső, Braun Zsigmond dr., Balázs Dénes, Balázs Ilona, Balázs Lajos, Denhof Béla, Goldstein Ede, Hirsch Lipót dr., Halle Henrik, Kun Artur dr., Klein Emil dr., Löffler Géza dr., Löffler Lajos, Klein Frigyes, Klein Sándor és Klein Imre.

— A fenyőfakivétel után prémiumot fizetnek. A kormány gazdasági bizottsága elhatározta hogy az április 18. után exportált fenyőfából készült deszkák és ládák után kiviteli prémiumot fizetnek. Külön határozzák meg, hogy mely országba milyen mennyiségű fenyőfadeszkát, illetve ládát lehet szállítani. Azonkívül elhatározták, hogy a fakivétel fejlesztésére bizottságot alakítanak a szakma képviselőinek bevonásával.

— Sikkasztással és okirathamisítással vádolt városi főjegyző. Capusă Teodor huedini főjegyzőről a vármegyei hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a közszállításkor és adóelszámolásoknál körülbelül kétszázszor lelet megkárosította Huedin városát, amiért is állásából felfüggesztették. A városi főjegyző ellen sikkasztás, hivatalos pénzek hűtlen kezelése és okirathamisítás címen az ügyészség is feljelentést tették. A városi főjegyző tagadja a terhére rótt bűncselekményeket és azt állítja, hogy csakis tévedésről lehet szó.

AZ ANGOL HONVÉDELMI MINISZTER NAPOLYBAN. Hoare Belisha, angol honvédelmi miniszter tegnap reggel repülőgépen Nápolyba érkezett, ahol a repülőtéren a nápolyi hatóságok vezetői üdvözölték. Rövid tartózkodás után folytatta útját Málta fele.

— A betegpénztár új központi ideiglenes bizottsága. A munkaügyi miniszterium a betegsegélyzőpénztár oucurestii központi ideiglenes bizottságától a megbízást megvonta és új bizottságot nevezett ki. Az új bizottságban a munkaadók megbízottjai: Penescu Kertsch, Gheorghiu, Jonescu Mircea, Niculescu P. Ritz, Petrescu Nicolae, Dumitrescu Dumitru. Az alkalmazottak megbízottjai: Flueras Ion, Gherman Eftimie, Jonitiu N. Penescu Nicolae, Roznoyan Th., Moraru I.

Megkezdődtek az adófelelbeszési tárgyalások. Két nap óta folynak az adófelelbeszési tárgyalások. Azokat a felelbeszéseket tárgyalják, melyek a tavalyi évre szóló adókövetés ellen szólnak. Az iparosok képviselője a bizottságban Muncila Dimitrie pékmester. Naponta 30-40 felelbeszést intéznek el, eddig majdnem minden felelbeszés ügyébe kedvezően döntöttek, amennyiben az eredeti adókövetést kisebb-nagyobb mértékben leszállították. A felelbeszési tárgyalások még néhány napig tartanak.

AZ ARANYÉR
bánelmeket-árlalmatlannak létszó—kezden állapokban sem szabad elhanyagolni. Azonnali Goedecke féle Anusol vegyékup—kezeletti meg.
ANUSOL

KISANTANT KONFERENCIÁJA
június 4, 5 és 6. napjain megy végbe Budapestben. Csehszlovákiát Krofta Kamil ügyminiszter, Jugoszláviát pedig Sztójainovics miniszterelnök-külgügyminiszter képviseli.

— Az ausztriai menekültek ügye a népszövetség előtt. A Times genfi jelentése szerint a Népszövetség főtitkára az angol kormány kívánságára megvette a májusban tartandó népszövetségi közgyűlés napirendjére az ausztriai menekültek ügyét is.

— Teljes megegyezés Franciaország és Jugoszlávia között. A belgrádi Vreme genfi munkatársá beszégetést folytatott a francia külügyminiszterrel a francia—jugoszláv viszonyról. Franciaország — mondotta — mindíg kíváncsi volt, hogy Jugoszláviával a legteljesebb barátságban éljen. Nézete szerint hamarosan létrejöhet minden még függő kérdésben a teljes megegyezés. Ez aztán megvet a két ország közti feszültségnek és minden félreértésnek.

Müller Péter

— A timisoreai unitárius egyházközösség közgyűlése — amint erről az előző számban bizottság értesít — nem április hó szombonyedikén délután öt órakor lesz, hanem délután három órakor a harmadik kerületi református templomban.

— Megkezdődtek az adófelelbeszési tárgyalások. Két nap óta folynak az adófelelbeszési tárgyalások. Azokat a felelbeszéseket tárgyalják, melyek a tavalyi évre szóló adókövetés ellen szólnak. Az iparosok képviselője a bizottságban Muncila Dimitrie pékmester. Naponta 30-40 felelbeszést intéznek el, eddig majdnem minden adófelelbeszés ügyében kedvezően döntöttek, amennyiben az eredeti adókövetést kisebb-nagyobb mértékben leszállították. A felelbeszési tárgyalások még néhány napig tartanak.

— A prostata megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral — gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azért, hogy igen könnyű, lágy székletet biztosít és az egész anyagcsereét előmozdítja. Kérdezzék meg orvosát.

NÉMETORSZÁG GYARMATI KÖVELELÉSEI szóba kerülnek Hitler római látogatása alkalmával. A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Hitler birodalmi vezér és kancellár tanulmányozza a német gyarmati követelések kérdését, melyet a Mussolinivel folytatandó római megbeszélés alkalmával szintén meg akar tárgyalni.

— Vilbar a Kaspi-tengeren. A Kaspi-tengeren nagy vihar dühöngött, amely egy hajót a tőltséhez vágott. Husz halászhajót a vihar a tengeren elragadott, ezeknek sorsáról semmit sem tudnak.

— Halálozások. Meghaltak: Birnszill Henrik hetven éves kereskedő, Böller József hatvanöt éves, Rieger Magdolna született Starch hatvanöt éves, Zámbo Boróka született Funk kilencvenöt éves, Róna Magdolna született Balogh nyolcvanöt éves, Biskolcz Károly hatvannégy éves munkás.

tisztítja festi mossa

— A szegények részére N. N. olvasónk száz lelt adományozott. Az összeget a Déli Hírlap segélyalapjához csatoljuk.

— Moratorium Ausztriában. A Völkischer Beobachter jelentése szerint az ausztriai községek a különböző szerződésileg megkötött kölcsönügyletek kamataira és amortizációs kvótáira moratoriumot mondanak ki. Ugyancsak ez a lap írja, hogy az őszi bécsi vásár Délkelet-Európa kereskedelmi életének találkozója lesz. A bécsi tavaszi vásárt ezzel szemben nem rendezik meg.

— Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötöttek házasságot: Cavoropol Constantin örnagy és Cavoropol Octavia, Erbeszkern Béla magántisztviselő és Csik Ida, Procker György magántisztviselő és Szalay Olga, Bud Ion szabó és Unipan Maria, Graf Alfréd rajzoló és Lexmel Erzsébet, Bátor István kereskedő és Kéri Margit, Kleitsch János lakatos és Franzuski Anna, Lakatos József lakatos és Wandli Erzsébet, Gyenge András asztalos és Koszka Maria, Pálffy Jenő cipész és Borbál Margit, Szikora Mihály pénzbeszedő és Heilbrich Karolin, Bota Ferenc asztalos és Metz Katalin, Oszlányi János kereskedő és Boni Ilona.

— Felfüggesztett büntetés. Horváth Imre nyugalmazott telekkönyvi tisztviselő — mint megtartuk — felelősségre lett vonva, mert a telekkönyvi hivatalban különböző feljegyzéseket csinált. A bíróság előtt hangoztatta, hogy ezt nem pénzért, hanem egyes ismerőseinek barátj sziveségéből végezte. A törvényszék zugrászattól hat hónapi fogságra ítélte Horváth Imrét, de az enyhítő körülmények tekintetbe vételével a büntetés végrehajtására három évre felfüggesztette.

Tavaszi ruháit

— Az Egyesült Államok tengeri fegyverkezése. A washingtoni kormány törvényjavaslatot készített, amely a haditengerészet fejlesztéséről szól. Mihelyt a törvényjavaslatot megszavazzák, azonnal három darab 40.000 tonnás esatacirkálót adnak munkába. A három esatacirkáló költsége 270 millió dollár.

Nyakfájdalmak

Nyakfájdalmait hűlés idezte elő. Semmi sem szünteti meg gyorsabban ezt a bajt, mint egy energikus **GARMOL**-bedörzsölés.

GARMOL a legjobb bedörzsölőszer megfűlés, grippe, reumatikus fájdalmaik ellen. Ára üvegenként 22 lei.

Aki okos **SELYEMMEL** varr
Vásároljon
Gütermann varróselymet
mert rugalmas, színtartó és nem szakad.

FIGYELJEN A GYÁRI VÉDJEGYRE: A SAKKTÁBLÁRA. LANGYOS VIZBEN NEUTRÁLIS SZAPPANNAL MOSHATÓ

— Tűzvész Londonban. London nyugati részén lévő munkásnegyedben tűzvész pusztított. Számos ház leégett, egy hét éves gyermek a lángokban lelta halálát, hat személy megsérült.

— Megszüntetett vámkerületek. A Timisoara, Craiova, Chisinau és Satumare székhelyekkel rendelkező vámkerületeket megszüntették. A kerületi vezetőket nyugdíjazták, a kerületeket pedig a szomszédos kerületekbe olvasztják be.

Patikák éjjeli szolgálata

VASÁRNAP, április 17-én, a szolgálati beosztás a következő:
Az I. kerületben a Reg. Ferdinand-uton levő Salvator-gyógyszertár.
Az II. kerületben a Dacilor-uton levő dr. Kovács-gyógyszertár.
Az III. kerületben a Porumbescu-utcában levő Sárga-gyógyszertár.
Az IV. kerületben a Preyer-utcában levő Ungvári-gyógyszertár.
Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratellán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tart.

legjobban és legolcsóbban

HETFŐN, április 18-án, a szolgálati beosztás a következő:
Az I. kerületben a V. Alexandru-utcában levő Jahner K. gyógyszer-tár.
Az II. kerületben a 3 August-utcában levő Löw gyógyszer-tár és a P. Major-teren levő Meisner-gyógyszertár.
Az III. kerületben a Lahovari-téren levő Cristea-gyógyszertár.
Az IV. kerületben a Vacarescu-utcában levő Braun gyógyszer-tár.
Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratellán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tart.

KEDDEN, április 19-én, a szolgálati beosztás a következő:
Az I. kerületben a Bratianu-teren levő Götze-gyógyszertár.
Az II. kerületben a Maresal Joffre-utcában levő Schul-gyógyszertár.
Az III. kerületben a Carol-uton levő Keller-gyógyszertár.
Az IV. kerületben a Dragalina-ter 4. szám alatt levő Steaua-gyógyszertár.
Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratellán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Sportesemények

A román válogatott csapat keretét huszonegy játékosból állították össze

A Jugoszlávia ellen lejátszandó válogatott mérkőzésre, valamint a világbajnokság küzdelmeinek előkészületeire való tekintettel, a bucarestii válogatott bizottság máris elkezdte működését. Mint már jelentettük, a Ripensia—Crisana mérkőzésen Savulescu Tane őrnagy, a válogatott tagja megjelent és megfigyelte a Ripensia játékosait. Az őrnagy megfigyeléseiből rendkívül kedvező benyomást merített és a bajnokjelölt csapat hat játékosát emelte ki.

A válogatóbizottság tegnap ülést tartott és az eddigi tapasztalatok, valamint a befutott jelentések alapján huszonegy tagból álló válogatott ke-

retet állított össze, amely a következő:

Kapusok: Sadvoszky, Negru, David. Háttvédek: Sfera, Bürger, Felecan, Chiroiu. Fedezetek: Vintila, Juhász, Dobra, Kotormányi. Brandabura, Szaniszló. Csatárok: Bindea, Kovács, Barátky, Pop Vasile (Victoria), Bodola, Jordache, Ghica Popescu, Dobay.

Mint láthatjuk, a válogatott keretben városunk sportját a Ripensia hat játékos képviseli, akikre már Savulescu Tane őrnagy is felfigyelt. A csapat május negyedikén tartja első nyilvános előkészületét, amikor a Phöbus ellen edzőmérkőzést játszik.

ROMÁN TENNISZEZŐK VÁLOGATÁSA

A Davis Cup mérkőzéseire való tekintettel Bucarestben elkezdtek a válogató mérkőzéseket bonyolítani le Timisoarán román tenniszezőt állítsák ki az értékes troféáért, folyó küzdelemre. Eddig Schmidt Hamburger ellen 6:4, 6:2, Botez ellen pedig 6:1, 6:3 arányban győzött.

A HUSVÉTI SPORTMŰSOR

Ma, husvét vasárnapján a következő mérkőzéseket bonyolítja le Timisoarán: Ripensia—Vulturii Textila Electrica-pályán, négy óraker, Politechnica—Galvani

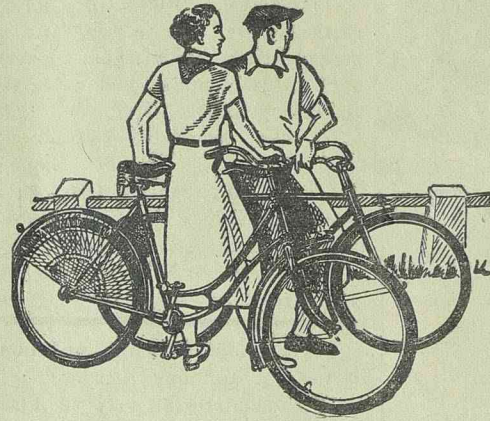
Politechnica-pályán, féltizenegy óraker Electrica—SSMR Electrica-pályán, félhárom óraker, Fratelia—CFR Fratelia, félöt óraker. Holnap, husvét hétfőjén a Chi-nezul délután négy óraker a Banatul-pályán barátságos mérkőzést játszik a Juventus ellen.

A CAMT közgyűlése

A CAMT ma, vasárnap délelőtti tizenegy óraker egyesületi helyiségében (Lloyd-kávéház) közgyűlést tart, melyen beszámoló hangzik el az egyesület eddigi működéséről.

ELECTRON

A legnagyobb **motorkerék- és kerékpár-**szaküzlet

I. ker. Piața Brătianu (Róm. kat. Püspöki-palota)

Olcsó árak!

Részletfizetés!

Nagy választék!

Baronia
Brennabor
B. S. W.
Dürkopp
N. S. U.
Adler

Elektromos világítások,
gumibroncsok

Munkáscsoportok és gyárak különleges árat és fizetési feltételt kapnak.

ROMANIA RÉSZTVEZ A KÉZILABDA VILÁGBAJNOKSÁGON

Románia kézilabda válogatott csapata résztvesz a világbajnoki küzdelemben, amelyet július hetedik és tizedik között bonyolítanak le Bécsben, Románián kívül a következő államok csapatai indulnak: Svájc, Németország, Luxemburg, Pólniát, Portugália, Svédország, Egyesült-Államok, Magyarország.

NEM HASZNÁL OSZTRÁK JÁTÉKOST NÉMETORSZÁG A VILÁGBAJNOKSÁGON

Németország első ellenfele a világbajnoki tornán Portugália csapata lesz, a német szövetség úgy határozott, hogy

ezen a mérkőzésen csak a régi német birodalom játékosait szerepelteti, tehát a osztrák-német játékosokat nem veszi igénybe.

Mozi

MŰSOR.

Vasárnap, április 17-én, hétfőn, április 18-án és kedden, április 19-én:

Apollo: A rejtélyes ház (német film)
Capitol: Walewszka grófnő (német film).

Scala: A kék mazur (német film).
Tivoli: Lumpaciuss vagabundus (német film).

A DÖNTŐ JÁTSZMA

remegés

írta: CSAKY MARGIT

32

Délután egy esőköpenybe burkolt, lefátyolozott arcú hölgy jelentkezett. Üzleti ügyben a főnökkel akart beszélni s nem használt semmi ellenvetés, hogy a főnök „beteg”, hogy „roppant elfoglalt” stb. A nő kijelentette, hogy neki a főnökkel beszélnie kell s beszélni fog s mire a titkár ur bábász szemekkel nézett az erőszakos nőre, az se szó, se beszéd sarkonfordult, faképnél hagyta az ámuló titkárt s kopogtatás nélkül, de annál erőteljesebb mozdulattal benyitott a főnök irodájába.

A főnök szólni sem tudott az ámulattól. Először arra gondolt, hogy leszidja a titkárt, de a hölgy nem engedte neki időt a gondolkodásra.

— Talán megnevelné a maga otromba emberét. Képesek az emberrel óraszám vitatkozni, hogy a „főnök ur” így meg úgy... Hangjából nem hiányzott sem a gony, sem a düh.

A főnök felugrott helyéről, eléje sietett.

— Isten hozta, egyenesen a Gondviselés küldte drága Margaretté, — de nem folytathatta, mert a nő idegesen vágott szavába.

— Persze Valahányszor a maga emberei valami számárságot csinálnak, engem mindig a Gondviselés küld.

Nevetett. Ebben benne volt fölényének tudata, ironikus, sőt kegyetlen természetének minden éle.

— Valóban ügyes fickók! Nem szégyelik magukat, hogy egy ilyen ember, mint ez a Poulsen, ilyen csufult kifog magukon?

A „főnök” szólni akart, de Margaretté lehengerelte. Most elemében volt s ha máskor sem volt nőkeinek könnyű dolga a szeszélyes, számitó, de nélkülözhetetlen nővel, most egyszerűen lehengerelte a szerencsétlen Norisont. Tudta, most forban van s most kiszédhet belőle annyit, hogy évekre regresszálhatja magát.

Eleget kockáztatta az életét, — gondolta — amíg ezek itt hatalmas fizetést huznak s a biztos helyről csinálják a dolgot. Nem, ő nem lesz kiméletes ezekkel, neki alincsen semmi oka arra, hogy kiméletes legyen. Mindenké féli a saját bőrét, ehhez talán mindenkinek joga is van s ő sem lesz bolond csak nekik dolgozni.

Eszébe jutott egy régi mondás: „addig üsd a

vasat, amíg meleg”, s elhatározta, hogy ő is így fog tenni. Mert ámbár van néhány ezer fontnyi megtakarított pénze, de hát a bolond háborúnak, előbb-utóbb csak vége lesz s akkor ki tudja lesz-e még szükség rá.

Nagyszerű fejlett ösztöne volt, fölényes intelligenciája s érezte „most vagy soha!”

— Kedves Margaretté, — rimázkodott a főnök — ne legyen ideges — ne haragudjon, hát persze, hogy van rá oka, de hát nézze fiam, ez a mi kenyérünk, itt nincs most idő ilyesmire...

— Persze, én aki hónapokon át élet és halál közt folytattam a „kedves” játékot, én persze még ideges se legyek. Roppant ironikus volt, vágott beszédének éle, de Norison ur ebben a pillanatban mindent megbocsájtott s iparkodott rávenni Margaretté: az újabb „üzletre”.

— Nézze kedves, én értem Magát, de kérem értesse meg maga is a mi, az én helyzetemet. Hangja síránkozó volt, Margaretté szívére akart hatni.

— Nekem ideadnak mindenféle gyámoltalan embert, persze otthon azt hiszik, hogy itt Hollandiában az ember páholyból intézi a dolgot s akkor jön egy ilyen Poulsen s az ember...

Nem fejezte be, nem akart, vagy nem tudott megfelelő szót találni. Kérőleg nézett Margarettéra s folytatta.

— Ez egy nagyszerű ügy, ez speciálisan a magaszerialitásának való eset! Ha ezt sikeresen megoldja, akkor...

— Akkor?

— Akkor nagyszerű előmenetelle biztosítva van!

— Tudja mit, kedves Mr. Norison, én fűtülök már minden előmenetelle, énnekem már elegendem van ebből, én valósággal idegbeteggé lettem a sok izgalomtól, én legfőképpen...

— Mit kérem? — kérdezte Mr. Norison, némi reménnyel hangjában.

— Nem zárkozom el azelőli, hogy ebben az egy esetben még segítségükre legyek — kezével félreérthetetlenül jelezte, hogy mit akar — persze, ha kifizetődik.

Ezután már csak üzlet volt a kettőjük beszélgetése. Mr. Norison örvendett, hogy rá tudta venni Margaretté, hogy vállalja az ügyet, a nő titokban örvendett, hogy sikerült beugratni főnökét.

— Mennyit ér meg magának az ügy? Norison kelletlenül arccal nézett a nőre, nagyot nyelt:

— Hát ugy akarja? Nem...

— Nem! Semmi kedvem hozzá többé, hogy apró pénzért dolgozzak!

Felállt.

— Ha Önnek kellemes így...

— És mit kíván?

— Nyugodt lehet, hogy nem zsarolni akarok. Jó honleány vagyok, én hazám ügyét szíven viselem, de nem tehetem magam egészen ronccsá, hogy aztán semmi nélkül az utcára kerüljek.

Panaszos hangja megindítani látszott Mr. Norison.

— Értem kedves és mondja mit akar keresni dolgozni?

A lány nevetett.

— Mit akarok keresni? Ön mondja, mit akar adni ér meg a dolog?

— Gondoltam vagy tizezret, óvatoskodott Norison, de a nő gnyvos nevetése hamar kijózanította.

— Valóban gavallér. Poulsen a fejét kockáztatta s adott érte huszezetet s Ön most mindezért... A neveltséges.

Felállt.

— Tudja mit? Próbálkozzék meg talán Plesse roppant ügyes ember, vagy a maguk nagyszerű Hildájukkal...

Hangja csupa kíméletlen gnyv volt.

— Minek üssük egymást, Margaretté kedves Magának talán igaza van, némileg...

— Némileg? csodálkozott a nő — és némileg talán Poulsennek van igaza, hogy magukkal kijátszott!

Hiba hivatkozott Norison főnöki mivoltára hiába próbálkozott erélyesnek lenni, a nőről lepegett minden. Érezte fölényét s tudta, ebből arany lehet varázsolni.

— Én ezental csakis így vagyok hajlandó dolgozni: Saját szakállamra!

Nevettek a tréfán, a főnök is iparkodott jóarcú vágni a rossz tréfához.

— Tehát? — kérdezte

A nő ránézett, halkán, vontatottan mondotta:

— Negyven!

Norison elsápadt, kidülledt szemekkel nézett nőre.

— Negy... v... e... n? — dadogta. A nő csak némán bólintott. Indulni akart, az úgy tett, mintha utána nyulna.

— Ne, ne, — hebegte — maradjon kérem.

— Sok mondani valónk már nem lehet. Vagy-vagy...

Rossz volt nézni a magábaroskadt Norisont, de Margaretté nem engedte.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

A legfelső gazdasági tanács megtartotta alakuló ülését

Ma délelőtt a miniszterelnöksé-
g ünnepélyes keretek között tartot-
talakuló ülését a legfelső gazdasá-
tanács. A kormány tagjai közül az
úsen résztvettek Cristea Miron pat-
rka, miniszterelnök, Cancioev, Con-
stinescu Mitita, Ralea, Ghelme-
ganu, Ionescu-Sisesti és Marinescu
niszterek, valamint a legfelső gaz-
sági tanács tagjai Argetoianu volt
nizster elnöke alatt. Argetoianu
ők részletesen beszélt a legfelső
gazdasági tanács szerepéről és felada-
ról. A tanács főcélja a romániai
studatos gazdasági terv kidolgozá-

sa. Constantinescu Mitita a háboru
óta gazdasági téren elért eredmények-
ről számolt be, majd kiemelte Romá-
nia gazdasági jelentőségét a közke-
let államaira nézve és jelezte azokat
a feladatokat, amelyek Romániára
mint gazdasági tényezőre a közeljövő-
ben várnak. Végül azon reményét fe-
jezte ki, hogy a legfőbb gazdasági ta-
nács teljesen meg fog felelni hivatá-
sának, egyszersmind biztosítottá a ta-
nács tagjait, hogy mindenkor számít-
hatnak a nemzetgazdasági miniszte-
rium támogatására az ország gazda-
sági fellendülése érdekében.

A behozatal megszorítása

Az első negyedévi kivitel, mint azt
megirtuk, gyengébb volt az előző
negyedévinél. Miután pedig a behoza-
tal mindig az előző negyedév kivitele
után igazodik, a második negyedév-
ben bizonyos behozatali megszorításo-
kat léptetnek életbe. Előreláthatólag
a behozatal legnagyobb része a Né-

metországból való behozatalra fog es-
ni, mivel ott van a romániai exportő-
röknek a legnagyobb követelésük.
Egyes országokra, ahol a romániai
exportőrök devizakövetelése igen ke-
vés, csupán nyersanyagokra adnak
behozatali engedélyt.

Szigoru határvizsgálat a hus-
véri ünnepek alkalmából. A pénzügy-
nizster körrendeletet küldött az
összes határszéli vámhivataloknak,
hogy a husvét megnevelkedett forgal-
mban is szigorúan ellenőrizzék, vaj-
n az utasok a devizarendelkezéseket
tartják-e. A vámközegek ellenőri-
k, hogy az utasok a megengedettnél
több valutát és értéktárgyat ne vi-
sszennek magukkal.

A cukorbehozatal kérdése. Megirtuk,
hogy a kormány engedélyt adott 1500 va-
n cukornak az országba való behozata-
ra. A cukrot nyers állapotban hozzák
és azt a romániai cukorgyárak fimo-
ntják. A behozatalra a cukorközpont ka-
pott engedélyt. A behozatal alkalmával
engedik a forgalmi adót, a 12 százalékos
térletet, a vámot pedig különként
ny leire szállítják le. Azonkívül elen-
gik a behozott cukor után a fogyasztási
adót is.

A vetéshelyzet kedvező. A vetés-
helyzet országszerte kimondottan ked-
vezőnek mondható. Az utolsó napok
széles kedvezően befolyásolták a
vetések, elsősorban a tavaszi vetések
előjlesztését. A Duna-völgyben seré-
nyen dolgoznak a tengeri vetésén,
míg a dombos vidékek legnagyobb ré-
zén május első napjaiban kezdik a
engerivetést. A legelők helyzete is
kedvező. A gyümölcsfák jól fejlőd-
nek, fagykárók csak a kajszin és az
olszi baracknál mutatkoznak. A Ba-
nathat a jelenlegi idő kedvező, de
esőre volna szükség.

A mentők sorsjátéka

3 főnyereménnyel: 1 kompi,
fűlőszoba, 1 kerékpár
1 soris és 47 értékes
melléknyereménnyel

Huzás visszavonhatatlanul f. évi
junius hó 12-én a Mentőotthon
disztermében délelőtti 10 órakor.
1 sorsjegy 20 lei

Úvegek a Lei 62°
103° 16' 300° 475°

A SZÉPSÉG Iskolája
Kezdje a szépségápolás alapelemeivel:
Tisztítsa meg arcát alaposan Scherk-
arcvizzel! Aztán olvassa el figyelmesen
mindazt, amit a Scherk-arcvizzhez
mellékel könyvecske ir: Csak a pórusok
legmélyéig megtisztított bőr szép!
Apolja arcbőrét mindennap
Scherk-arcvizzel! Szép lesz!
SCHERK PARIS · BERLIN · NEW YORK

Rádió

HÉTFŐ, APRILIS 18.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádió-
híradó, reggeli hangverseny, háztartási,
orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás,
kulturális hírek, sport, vízállásjelentés,
13.10: Déli hangverseny közvetítése Köz-
ben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramo-
fonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés,
rádió. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek.
16.15: Előadás, 19.20: Mozart-lemez. 20:
Felolvasás. 20.15: Szórakoztató zene. 21.35:
Taffanelli: Fuvósötös. 22.05: Serbanescu
Miklós ének. 22.45: Hírek közvetítése
külföldre németül és franciául. Utána:
Közlemények.

Budapest I. 10.45: Hírek. 11—12.10: Egy-
házi ének és szentbeszéd, 12.15—13.15: Gö-
rög katolikus istentisztelet, Prédikál
Krajnyák Gábor. 13.30: Lemezek. 14.30:
Világhíradó. 14.15: Cigányzene. 15.50: Me-
se a Husvéti-szigetekről. Előadás. 16.15:
Katonazene. 17.25: Respighi emlékezete.
Előadás. 19.40: Énekszámok. 20.10: Rózsát
vagy szegfűt? Elbeszélés. 20.40: Rádiógy-
veleg. 22.10: Hírek. 22.30: Cigányzene.
23.30: Jazz 24.30: Hanglemezek.

Budapest II. 12.15: Postászenekar. 18.35:
Szalontós.
Belgrád. 11: Katolikus istentisztelet, 12:
Népzene. 20: Lemezek. 21: Operaelő-
adás.

Prága. 18.15: Magyar előadás a husvéti
népszokásokról. 19: Ruszin műsor Ung-
várról.

Róma. 18.15: Táncczene. 20.40: Leme-
zek.

Varsó. 9.05: Szalonzene. 10: Istentiszte-
let. 11.30: Lemezek. 16.25: Vegyes zene. 21:
Operaelőadás. 23.30: Táncclemezek.

KEDD, APRILIS 19.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádió-
híradó, 13: Időjelzés, időjárás, kulturális
hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli
hangverseny közvetítése. Közben: Sport-
híreknek adása. 13.40: Gramofonlemez.
14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhí-
radó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek.
16.45: Előadás. 19: Időszaki anyagok. 19.20:
Beethoven: Esz-dur zongorahármas. 19.55:

Kezelhető-e a férfinyeresség?

Igen!
Bármilyen is a férfinyeresség oka: féltékenység,
a mirigyek rossz működése akár az előrehaladott
kor, egy komoly, tudományos alapon álló kezelés
nagyszerűen befolyásolhatja ezt az állapotot.
A REION-tabletta eleget tesz ezen követelmé-
nyeknek.
A REION alapját egy új összetétel képezi, mely
teljes sikerrel koronázott hosszú kísérletezések
eredménye.
A REION-t a következőképpen kell bevenni
naponta három tablettát, három héten át és azután
egy nyolc-tíz napos szünet következik.
A REION-tubus 25 tablettát tartalmaz, azaz egy
nyolc napos kúrát eleget.
A REION-tabletták használatát mindenki meg-
engedheti magának, mivel leszállított ára tubuson-
ként 98 lei.

Lupescu Sándor egyházi dalokat énekel.
20.25: Karének. 20.45: Szimfonikus hang-
verseny. 22.45: Hírek közvetítése külföld-
re németül és franciául. Utána: Közle-
mények.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramo-
fon. 13.05: Zongora és hegedűszámok.
14.30: A rádió szalonzene-kara. 17.10: Asz-
szonyok tanácsadója. 18: Előadás. 18.50:
Mekényesi Dalárda. 19.50: A rádió halot-
tai. 20.30: Hanglemezek. 21.20: Versek.
22.35: Hírek. 23: A Dán négyes. 24: Jazz.
1.05: Hírek.

Budapest II. 19: Burleszk zongoraszóló.
19.50: Hanglemezek.

Belgrád. 13: Lemezek. 14.10: Rádiózene-
kar. 21.30: Közvetítés Zomborból.

Bécs. 8.10: Könnyű zene. 13: Könnyű ze-
ne Műnchenből. 20.40: Bécsi zene. 23.20:
Táncczene.

Róma. 18.30: Táncczene. 22: Olasz-német
cserehangverseny.

Prága. 11.10: Lemezek. 16.15: Táncczene.
20.35: Közvetítés Kassáról.

Varsó. 7.15: Egyházi ének. 20.30: Fran-
cia dalok. 21: Szalonzene. 22: Szimfonikus
hangverseny.

Szemüvegek
modern kivitelben
Solingeni acélárak
„Optica”-Carol Prickelmayer
Timisoara II, Piața Traian 8

SZERDA, APRILIS 20.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádió-
híradó, kulturális hírek. 13.10: Déli hang-
verseny közvetítése. Közben: Sporthírek-
nek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15:
Hírek. Időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30:
Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Elő-
adás. 19: Szórakoztató zene. 19.45: Felol-
vasás. 21: A Parsifal közvetítése az Ope-
raházból. Majd: Hírek közvetítése kül-
földre németül és franciául. Utána: Köz-
lemények.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramo-
fon. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene.
14.30: Hanglemezek. 17.15: Diákfelőra.
18.35: Cigányzene. 19.15: Előadás. 19.45: A
rádió szalonzene-kara. 20.30: Az Operaház
előadásának közvetítése: Simone Bocca-
negra, Zenedráma. 21.10: Külügyi negyed-
óra. 22.35: Hírek. 24.10: Hírek francia és
olasz nyelven. 24.20: Hanglemezek. 1.05:
Hírek.

Budapest II. 20.25: Rádiózenekar. 22:
Táncclemezek.

Bécs. 8.10: Könnyű zene. 14.15: Szórakoz-
tató zene. 22.30: Közvetítés Berlinből.

Belgrád. 13: Havai zene. 14.10: Népdal-
ok. 19.15: Lemezek. 21.30: Humoros mű-
sor.

Róma. 20: Könnyű zene. 21: Operettelő-
adás.

Prága. 12.15: Lemezek. 17.10: Közvetítés
Brünnből. 23.35: Lemezek.

Varsó. 12.10: Brahm-lemez. 17.15:
Szalonzene. 19.10: Könnyű lemez. 20.30:
Lengyel dalok. 23.35: Könnyű lemez.

Apróhirdetések:

Házasság

Férjhez adnám

fiatal urileány, keresztény hűgomat, nagyjövendelmű üzemmél, finomlelkű, intelligens, jömegejelenésű fiatal emberhez. Leveleket „Viribus Unitis” jellegre a kiadóba kérem. (1317)

Intelligens 26 éves

római katolikus ékszerész házasság céljából megismerkedni szeretne szintén intelligens, középszerűségi rendeltetésű fiatal leánnyal. Hozománya jellemzően házamban biztosítva lesz. Közvetítőkhöz kárva. Cím a kiadóban. (1334)

38 éves

intelligens, hivatalos bíró elvált aszszony házasság céljából levelezni óhajt intelligens, megfelelő kora férfival, akinek biztosított egzisztenciája van. Levelek „Egységülálló” jelge alatt a kiadóhivatalba kéretnek. (1331)

Hivatalnok

42 éves övezgye, tisztességes, csinos, szerény 50-60 éves, kimondott uriember, ismerettségét keresi, házasság céljából. Választ a kiadóba kör „Szolid, vidám természet” jellegre. (1343)

Benősülne

kereskedésbe, esetleg iparba, gazdaságba jó családbeli, licium felsőbb osztályait végzett keresztény, 25 éves, szakképzett vegykereskedő. Irodai és egyéb többféle gyakorlatlalt. Bizalommal írt, teljes című részletes ajánlatokat „Munka és boldogság” jelleggel. Rudolf Mosse híradóirodába, Aradra kérek. Diszkrétit fogadok. (1066)

Fűzők, melltartók, elsőrendű kivitelben a legdivatosabb modellek
különböző anyagokból készben és mérték után
„GRAZIA” fűzőszalon
I. ker. Piața I. Brătianu

Levelezés

M. Bibinkának

kellemes husvétü ünnepeket kíván. N. (1344)

Állást keres

Jobb nő

otthonot keres egyedülálló urinó vagy ur mellett, esetleg anyahelyettesnek. Vidéki háztartás vezetését is vállalja. Szíves megkeresések „Nem bánja meg” jellegre a kiadóba kéretnek.

Jobb középkorú nő

háziasszony támaszául menne, ahol jó bánásmódban részesülne. Főzésben stb. jártas. Cím a kiadóban. (1342)

Házvezetőni

állást keres középkorú özvegyasszony, magános urnál. Cím a kiadóban. (1324)

Összezsukható kertü szék
garantálti kényelmes ülésel
darabja 55 lei
ab gyár
MUNDUS Caransebes

Alkalmazás

Takarító bejárónó

április 15-re felvétetik. IV., Strada Mircea Voda 3. (1328)

Keresek azonnalra

jól főző szakácsnót. Norris, I, Bulev. Reg. Ferdinand. (1303)

Főzni tudó mindenek

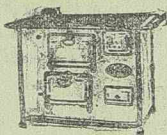
fiatal házaspárhoz, jó bizonyítványokkal, vidékre kerestetik. Cím a kiadóban. (1684)

Önálló perfekt szakácsnó

étkeзде vezetésére vidékre, jó fizetéssel kerestetik. Jelentkezni lehet: Mundus, Str. Trei August 3, szám, I. emelet, délelőtt 8-11-ig vagy délután 4-6-ig. (1345)

Agilis graveur

sárgaréz és acélmunkákhoz sürgősen kerestetik. Ajánlatokat „1938” jeligen Rudolf Mosse, Sibiu, továbbít. (1091)

Állandó raktár zomán és fekete
tűzhelyekben
a készítőnél. Olcsó árak
Pozner Vilmos
II., Piața Axeze Sever 2. (ost Str. Feldioara 23)

Lakás

Két, és esetleg háromszobás lakást központi fűtéssel május, esetleg június 1-re bárbe keresek. Cím a kiadóban. (606)

Butorozott szoba

különbejárattal, fűrdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással kiadó. IV., Strada Mircea Voda 3. (1327)

Kétszobás

modern összkomfortos lakást keresek III. vagy IV. kerület elején. Cimeket „Augustus elcséjéro” jellegre. (1330)

A Banca Iimisoarei épületében
modern
4 szobás lakás
május 1-ére és
egy üzlethelyisége
azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timisoarei házkez.

Kétszobás utcai lakás

IV., Strada Budai Deleanu, Str. Camellie sarkán, emeletes ház I. emelet, május 1-re vagy június 1-re olcsón kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál, E. Schaller, III., Str. Radulescu (CFR Dir.) 6. szám. (1332)

Lakástisztítást

illetve fűrésztelenítést
gázosítás után poloska, molyok stb. ellen garancia mellett civállal
ing. BERNSTEIN
I., Str. Paul Chinezul 3. Tel: 21-57
Vidéki megbízásokat is vállal

Kiadó

azonnal olcsón, új ház, egyedül álló udvarban, egy nagy szoba, előszoba, kamara és melléképületek. Érdeklődni: Mihalescu, I., Piața Luther No. 1. (1332)

Modern

kétszobás lakás két terrasszal május 1-re kiadó. Új ház. III., Piața Bisericii 4/a. szám. (1347)

Bérbeadó

azonnal irodának, rendelőnek, műteremnek, vagy szalonnak alkalmas két szoba, előszoba és fűrdőszobából álló helyiség. Bővebbet Kun Ferenc dr. ügyvéd irodájában, Bulev. Reg. Ferdinand 4. Telefon 12-31. (1073)

Kerékpárok és alkalmi részek
javításokat szakszerűen
Schuber János
mechanikus
TIMISOARA II., Strada Stefan cel Mare 5.
(Jahner gyógyszeriar mellett)

Háló Ebédő Kombinált Konyha legolcsóbbak és legjobbakk, — részletre is
BUTOROK
UNGOR-nál I., Mercy-u. 7.

Adás-vétel

Modern autó

kitűnő, gazdaságos, 4 hengeres, sürgősen eladó. Ugyanott Wipfel-személyautó olcsón eladó. Forgács Mátyás-vaskereskedés IV., kerület Str. I. Vacarescu 36. Telefon 8-55, szám. (1162)

Ezüstszürke Pollárróka

jutányosn eladó. Fischhoff I., Strada I. G. Duca 6, I. emelet. (1315)

Ajándéktárgyak ugyszintén divatos nő- és férfi-órák, ékszerék gyönyörű kivitelben „ORA-FIXA” Iimisoara IV., Strada I. Brătianu 31. Oravitasok különlegességi műhelye.

Művészi babák,

fejek, alkateszek, kezimunkák eladók. Cím a kiadóban. (1321)

Mangánérc

egyetet, állapotban, prima minőségű, csak ezer kilogram olcsón eladó. Keresek óceget, aki állandó vevő lenne, vagy amely az érc anyagait vegyileg kivonatolná. „Merkator” jeligeré a kiadóba. (1304)

Koncert-gitár

skolával, kottákkal 2000 leierért eladó. Cím a kiadóban. (1320)

Garantált minőségű

Perzsaszőnyegek
legolcsóbban készülnek
ORIENTAL
szőnyegszövődében
IV. kerület, Bulevardul Berthelot 5. szám.

Eladó

nagyon olcsón, lebontandó házból való anyag. Str. Lautari No. 6. Felvilágosításul szolgál Mihalescu, I., Piața Luther No. 1.

Modern

új konyhabutor, ugyancsak körfuró, 30 cm, gyalu, marógép vasállványon, golyós csapágy eladó, III., Strada Cavalier Martin 17. szám, III. kerületü szőlők előtt, balra. (1325)

Eladó

bármilyen mennyiségben akáckaró, gömbölyü és hasított. Érdeklődni: Padurea Comunală Lipova 305, Jud. Timis-Torontal. (1340)

Műjegel

április 1-től kezdődőleg mint minden évben, legolcsóbban

házhöz szállítunk
Rendelések: Telefon 20
Baumgartner Károly, sörgyár

Eladó

szép családi ház, nagy kerttel, III., Str. Brancoveanu 103. (1339)

Családi ház

eladó. Str. Glad 21., a IV. kerületü temetőnél balra. (1347)

Eladók

egy nagy terrakotta kályha, egy hatágu oszillár, egy repavágógép, egy két részes 2.50 m. ajtó Cím: II., Strada Iulian Grozescu 27. (1346)

Klinikai fogászati zék

jókarban, jutányosan eladó. Dr. Goldner Jenő. Boesa-Montana, jud. Caras. (1276)

Butorvásárlás

előtt okvetlen tekintse meg Timisoara legnagyobb butoráruházát
Coop. „Construcția și Mobila Modernă”
(volt ECKER)
IV., Bulev. Berthelot 14 sz. Telefon 5-75

Különféle

Kötélgyártás

gőphajtókótelek, szerelés szakszerűen, felelősséggel, zsinag, kender, kőc, tömítő köté legolcsóbban Boldogvá, II. kerület S. Barnutiú 49. (1318)

Oleső kölesön

kapható 1-30 év, törlesztésre. Váltóbetáblázásra, konverziós adósság fizetésére, ingatlan vételre, építkezésekre, tulajdány patentirozására. Vállalatok finanszírozására, stb. Bővebb felvilágosítást ad „Belgiana” A. G. Timisoara, H. Bul. Filipescu 12, szám, udvari villában Str. Pestalozzi-sarok mellett, Városi kerülettel szemben. Telefon 23-30. (1322)

Havi 15 leierért

olvashatja a világrodalom színejavát. Helyszürke miatt minden elfogadható áron több ezer kötet kerül kiárúsításra

DANTE antiquarium és kölcsönkönyvtár
III., Bulev. Carol 5

Szodagyár-helyiség

május 1-re kiadó. II. kerület, Strada Telegrafului 47. (1331)

6.000.000 lei

kölcsönt adok, váltóig is, mindenféle lokra az ország területére, évi kamat 5% tól feljebb. Hosszabb lejáratu konverziós adósság nem akadály, befársulások, vagy részvények vétele is érdekel. Érdeklődj adják le címüket „Megbízható hitelező jeligeré a kiadóba. (131)

Sport Foto-Optik
az összes sportcikkek legolcsóbban
A. M. Mülley-nél

Timisoara I., Strada Solderer 11. sz.

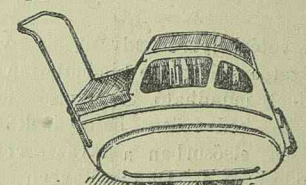
Örökbe adó

teljesen árva, gör, kel. vallásu 10 hónapos egészséges, nagyon szép kisleán Cím: Str. Lautari No. 5, Wolfnéál, 6. villamos.

Jutányos áron magyar mintájú

iparművészet; fatárgyak, megtekinhetők a kiadóhivatalban. Dobozok, tálcagyertya-, villanylámpa-, szalvétatartóasztal, butorlapok, stb., készíthetők meg adandó minták szerint is. (102)

Műszerész, nikkelező és gyermekkocsi készítő

Galvano Technica
Timisoara III., Bulev. Carol (Mária-szobor mellett)

HITELES FORDÍTÁSOKÁT

román, magyar, német, francia, angol, szerb, cseh és orosz nyelve továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések, bizonylatok stb.) leírását géppel, olcsón és pontosan vállal: elsőrangú munkaejéktől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv- és gyorsírótanár, Bucaresti és Timisoara városok volt elfordítója. Timisoara I., Piața Brătianu 2. szám (Kraynerrel szemben).

Román költők verseiből

MIHAIL EMINESCU:

Felhők suhannak...

Felhők suhannak fönt a kékes ég szélén; elszállok én is nemsokára, te borzongatnak emlékek szavára felmadt nóták, hírek és mesék.

Ért vetve már a gyermek homlokára, vérszélként szűz szívemben ég. A küldi titkos este, rég elment árnyak emlékét a pára.

Únt napok zenéje fel sem éled, nem fűti lelkem sóvár szenvedéllyel; Míg, ha ujjam még a lantra téved:

Élveszett szent lázam, ifjúságom elnémult a zengő, régi álom — böttem nő a mult... leszáll az éjjel.
Ford.: Franyó Zoltán

MIHAIL ALEXANDRI:

A forrásnál

Virággal szegett ösvényen, amely a forráshoz vezet, gyöcs ruhában, katrincában fürgén román nő lépeget, övében ring guzsalyfája, keblén szuszog fiacskája, kinek izes anyatejtől maszatos kis szájacskája.

A menyecske megy és közben a guzsalyról fon lencsálat, gyorsan pörgeti az orsót, mely verdesi a lábszárat, körülötte sok madárka repdes és dalát dalolja, mesolyogva jár az asszony, olykor gyermekét csókolja.

Mikor a forráshoz ér el, fáradt vándort talál ottan, ki bejárta a világot és most a nót nézi hosszan, a vándor vájt faedénybe vizet merít nagy sietve, fölkinálja a fakupát, mely tiszta itallal telve.

A nő halk köszönő szót mond, fogja a kupát kezével, rálehel és piros ajkát nedvesíti kut vizével, majd távozik és utána a vándor iszik immáron, esküszik, hogy ily édes víz nincsen másutt a világon.

MIHAIL EMINESCU:

Ha ág érinti ablakod

Ha ág érinti ablakod, ha hajladox a nyárfa, akkor közeleg alakod s körülfog álmok árja.

Ha csillag ragyog a tavon s bevilágít a mélybe, akkor megszűnik angyalom, a gond, mely lelkem érte.

S ha oszlanak a fellegek s a hold fürdik az égen, gondolatban hozzád megyek, te, édes mindenségem.

LUCIAN BLAGA:

A beteg madár

All a nagy beteg madár erdőn, gyenge szárnya már.

Bámul, ó, az égre fel, gyógyirt, jaj, sehohse lel.

Ha magasra szállhatna s csillaghabot ihathat!

All busan magában ott, vágyon néz sok csillagot.

Fordította: KUBÁN ENDRE.

Nichifor Crainic

Hang a mezőből

A csillagokkal, rabejtett lélekkel
Indulok hajnalban

Amikor a harmatos, gubbasztó levelek
Rezgése tördeli a vékony, üde levegőget,
A végtelen nyugodt enyhet
S a fák madárdallal köszöntenek.

En nevetek, mint dus termő kalász
És végnélkül, mint hahotája fénynek
Nedves ajkain a vörgeyeknek.

És sírok gyakran, a földet ha hallom
Aszály-kínban ha nyög
Szeretném könnyeim esőjével megöntözni őt.

Nem vetek soha azért, hogy gyűjtsek
Rössz nem vagyok sem jó
Gyűjtök egyre, folyvást, hogy vethessem
Egyre szedek, de kezeim üresek
Szérek egyre
Szívem mégis cserdulásig telve!

Az én ölemből Te jössz szemeket szedni
Éhes világ
Szegény világ, temérdek kincsel teli.
Magas kémények nyögnek a váres felett
Nagy szomorúságod befűstölí s rémlík:
Fáklyák óriási koporsó mellett.

S én maradok alázatos, mint miként születtem
A fények, fűvek csodás világának
Az ekéhez töröm magam s újra kezdem!

Fordította: CSAKY MARGIT

Alexandrescu Grigore

EGYENLŐSÉG

Oh, hogy gyűlölök én egynémely állatot,
Oroszlánt és farkast, medvét s elefántot;
Azt hiszik magukról, csupán ők nagyok,
Pedig csak véletlen, hogy azok s nem mások.
Lehet, hogy magam is nemes sarj vagyok, —
Nem vagyok olyan, aki fitogtatok.
Az életben egyébként az igazi szépség:
A nagy egyenlőség:

Változik a világ s minden, mi benne él,
Csak a buta gögből nincsen soha olég;
Különben nem lenne lehetséges az is,
Akármilyen szurtos kis szoigáló Maris
Azt mondja nekem: Nem mész innen kutya!
Magázni is felejt a komisz buta...
Igy szól az ökörhöz a nagy ház őrző ebe
S elönti az epe.

A kis pincsikutya hallja e beszédet
S szívét elárasztja a meleg szeretet.
Közeledik lassan s csóválódik farka,
Majd ily szókra nyílik barátságos ajka:
Igazad van tesvér, szépet mondott szád
És mint közelekon büszke vagyok rád!
Az életben tényleg az egyetlen szépség:
A nagy egyenlőség.

A bős házőrzőnek vérben forog szeme,
Semmi jót nem jösel vészes tekintete.
— Te kis görcs, mit mondtál? Hogy rekonok lennének?
Vakmerőségedért verést érdemeinel...
Mondtam: szép az élet egyenlők között,
De nem gondoltam ilyen kicsi görcsöt.
Egyenlőség? Igen. De nem a kutyaival,
Hanem oroszlánnal.

A kis ember is sokszor lelkesedni szokott:
Egyenlőség! S közben az okoz csak gondot,
Nagyok közt és közte ne legyen különbség,
Hanem egyenlőség.

Fordította: VUCHETICH ENDRE

A takarékos asszony

Szakzerű vezetésem mellett készülnek a legújabb fazonok, a legjobb kivitelben.
Nagy választék! Feltűnő olcsó árak! Figyelmes kiszolgálás!

Monus István „Confecțiune de dame“

IIMISOARA IV., Str. Preyer 1, a piac végén — Fiókküzlet: Oravița, Str. Reg. Carol 11

AIDA PETRARIAN:

Oh, jöjj még egyszer

Ó, jöjj még egyszer kis lakomba,
ó, tégy virágot ablakomba
és mondj szerelmes, szép mesét,
mely épp úgy foszlik szertesztét,
mint holdvilág, mely nyári éjjel
tűz ábrándos, halvány arcomba
aztán semmivé foszlik szíjjel.

IOAN PILLAT:

ELÉGIA

Ha meghalok, — várostól messze-távozt,
ekebarázdán érjen a halál,
hagyjatok engem majd a földön fekve
ruhátlanul s kezemben makk legyen.

Agyagarcum, amelyről nem tudom már,
hogy a lelkennek lakóhelye volt,
szétmállik majd együtt halott testemmel
s magába szív föl engem föld öle.

De csirázni fog majd a makk a mélyben,
erős, tapadó gyökeret ereszt,
s a makk magjából tölgysfa nő magasra,
ágát a nap felé fordítja majd.

S mire ezer verssel nem voltam képes,
azt könnyen végzi a kinyújtott ág,
remegve vet majd enyhedő árnyat
a nyájra, amely oda eljövend.

Fordította: KUBÁN ENDRE

MIHAIL EMINESCU:

Őszi szonett

Kint ősz van és a holt lomb szerteszedél.
A szél nagy csöppeteket vor ablakodra;
Átutva pár fakó levéllapot ma,
Egy kurta órán minden mult-fetéled.

Sok édes semmiség közt duslakodva,
Nem várn most, hogy vendég lép
előbed,
Mert jobb, — ha kint hősárba ful az élet,
Szunnyadva dőlni tűz mellé sarokba.

A karszék mélyén ábrándokba veszte
Feljár a régi tündér-monda árnya,
Köröskörül sűrű komály övez be.

S im meglíbeg egy lenge szoknya
szárnya,
Léptek suhannak s halkan enyhe neszbe,
S két kis hideg kéz bus szemem lezárja.

MIHAIL EMINESCU:

SZONETT

Ha gondjaimnak éjjelente vége
és lágy csengésű áhítat ölétget,
Oh akkor hívlak. Meghallgatsz-e, lelked
éke,
Hidég kődökből hozzám hajlanék-e?

Mert minden árnyat, rémét elterelget
Szemed varázsa, mely mint szűzi béke
Ragyog reám, — mély, gyászos éjnek
Mélyben szívem még új csodára lelhet.

Oh szállj le... Bár mosoly deritené fel
Bus arcomat s megvallaná negédes,
Halk sóhajod: szeretsz-e még, te édes?

Érintsd meg pillám pillád halk szelével,
Hogy lázra gyujtson csókok némasága,
Ki már örökre eltűntél, te drágá!

Fordította: FRANYÓ ZOLTÁN

Ha szép akar lenni

Használd a KULKA-éle lilium-
tejkremet, lilium-leiszappant és
lilium-pudert három színben.
Apható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sas”-hoz” I. Piata I. C. Bratianu

Kis képek egy nagy világvárosból

A felvételeket készítette: T. HORVÁTH ILONA

Megérkezés

— Megérkeztünk kedvesem, Isten veje, aztán majd keressen fel, ha egy kis ideje lesz rá. Málesika itt ne hagyja a kabátodat és ne felejtse el köszönni a néninek.

Kedves utitársaim eltiúntek és én csak néztem kíváncsian, kicsit idegenül, kicsit félve az állomását annak a városnak, ahol a sors intézkedése folytán kénytelen leszek egy ideig vesztegetni.

Bucuresti. Mindenki a kijáratnál tolong, én addig ismerkedem az állomással. Nagy, Van neki teteje. Arra jobbjebb még nem látok mást csak egy oszlop zászlót. Vajjon vannak valakit? Engem biztos nem, mert ha engem egyszer várni fognak, csak egy zászló fog leengedni, mert nem vagyok internacionális, se válogatott futballesapat... Kiabálnak valamit.

— Hamar, hamar... Én is kiabálok, miért ne? Valaki figyelmeztet, hogy ne kiabáljak; hamar, hanem; hamar, az hor-dárt jelent. Na gyereünk hamar.

Egy bajszos bennszülött tolat a pod-gyászomér, és korát meghazudtoló hamalsággal vonul el előttem. A vonatsínek végződésénél nem engednek ki. Kérlek a jegyemet. Be kell bizonyítani, hogy megjöttem, azaz, hogy jöttem. Ha például a siedelembe elrámoltam volna a jegyemet, nem engednének ki, kiülhetnék a vonatlépcsőre és sínhátnék, vagy sétálhatnék, vagy piszkálhatnám a fogamat, ahogy tejszik.

Megvan a jegyem. Kiengednek. Rengeg teg zászló. Jól kezdődik. Szegyelem magam. Ilene tudni valamennyiről, hogy melyik országot képviseli. Én a legtöbb-ről nem tudom. Na mindegy, azért ők lóg-nak, hol nedvesen, hol porosan, attól függ, a meteorológiai intézet milyen időt hozott.

Végre kiérünk. Micsoda zaj! Egész ta-lusi libának özem magam, éppen csak nem

gágogok. Nem baj, gágoknak körülöt-tem.

Autót keresek. Jön egész csomó, amibe nem szabad beszállni, egy csomó, amibe nem lehet beszállni, mert már megtelt és na ott jön egy, na végre... Hopp ebbe itt nem szabad beszállni. Tessék, ott fe-ljebb.

Megmérgelek. Ebbe itt beülhetnék, de én kitolok velük. Ott hagyom s megyek a villamosmegállóhoz és beszálok valamibe. Jésszusom, ugy néz ki, mint egy nagy sárga kutya. Sárga kutya, sárga kutya, hol is hallottam? Ahá, egy detektív-regényben, ahol a sárga kutya egy kínai volt. Emlékszem, akkor mind sárga ku-tyával, kék fényvel, törött farku skor-piókkal álmodtam. Na Ezek rokonságban lehetnek, ez a sárga kutya egy autó. Be van nyomva az orra és a soffőr fent ül valahol a magasban, onnan lenéz — sza-golja a benzint Reggeltől-estig.

Beszálltam. Jé. Új egy kalauz, áll egy ka-lauz, egy kontrollál. A busz tele van. Nők, kel, férfakkal és kalauzokkal. Nagy je-gyvet adnak, nagyok és kényelmesek az ülés-ek. Azért gondolom, hogy az üléséké-nyelmesek, mert bár egy- és kétszem-lyesek, három-négyen ülnek rajta. Min-denki a bejáratnál tolong. Hátrul lehet felszállni elől leszállni. Ez nagyon helyes. De miért áll mindenki a felszállónál? Ugy látszik, a soffőrök ezt már tudják, mert amikor az autóbusz megindul, nagyot ránt magán és minden előre esik. Visitoznak, kacagnak vagy sziktorozódnak, attól függ, ki milyen bangulatlan van.

A publikum egyhétben barátkozó ter-mészet. Valaki mesél a szomszédjának valamit és mindenki beleszó, vitatkoz-nak, nevetnek vagy veszekednek. Most összeveszték és az egész közönség meg akar verni egy férfit. A leszállásnál so-kan voltak és összefelestelték azon, hogy melyik lépett a másik lábára...

valaszolnom Előbejőni éppen nem aka-rok.)

- Tőlem beszélhet tovább.
- Nagyon lármázik az autóbusz.
- ? ?
- Talán másutt, ahol nem zavar a lár-ma, nyugodtabban beszélhetnék maga-hoz.
- (Szemtelen, De meglepőket tud mon-dani, Nem lehet kellemetlen vele társa-logni, Amilyen jónevelésű, biztosan keze-csókola a köszönmélt. Nekem olyan keve-sen csókolnak kezet.)
- Bilettele pentru control!
- Keresés a kizításkában Partnerem

nyugtalankodtik.

- Uraságnak csak háromleles jegy-van!
- Bumm! Ez azért állt fel, mert a Pui-sor-nál le akart szállni!
- Botrány!
- Rövid vita. „Uraságod” zavart, na sem mer nézni. Csöndesen leszáll és lö-fejjele indul vissza a Pui-sor felé.
- Kár, Miattam utazott tovább. Sötét-bőltonye mellett olyan jól festene az-kékeskos kis ruhám.
- Romélem, ha megegyeszer találkozn-már lent, az Izvornál fogja átadni a h-lyét..

Kicsinyke esemény a nagy forgatagban

Az enyhe tavasz, napot felhasználom arra, hogy kissé körülnézzek a Calea Victoriei-n. Az uton alig lehet haladni, mert béditő parfümilla, muzsikáló autók és 14 centis sarkak egyvelege között magam-fajta egyszerű ember alig tud előrejutni. Tulajdonképpen azért jöttem, hogy kö-rülnézzek, milyen is a Victoriei tavasz, amikor kis naptényecskék foltozzák be a nyolcemeleteseket és emelik százszorosra a kített briliánsok sziporkázó fényét. Pazar kirakatok. Briliánsok, egy kő 140.000 lei, Ezüsttróka halomba dova, Rosenthal és meissenj porcellánok, fa-ragott butorok, selyem függönyök, párisi apró ujdonságok, a nőknél tapadóan végig-hulló bundák, lehelletfinom "hárisnyák", apró cipők, melyet be lehet takarni az árukkal, olyan picinyek és olyan sikke-sék 2-300 lei csak párja. Sőt, briliáns-szerű dolgokkal kirakott sarkak, gyöngy-sorok, szépítőszerek és nők, nők, nők. Kis öntelt mosolyok, vágódó és csodálkozó férfiszemek himzett selyemneműk és bó-dító jómód, nyugodt életillatok szédite-nek és nem ismerek magamra. Szédülök, lázadok, sóhajtozok és látz ónt el, meg-kaptam én is azt a betegséget, melynek tünetei annyiszor lenéztem, ha másokon erőt vető Városi betegség, pénzvagy, gazdagságvagy, vagy mit tudom én, mi-nek hívják.

Most nem vagyok nő, csak ember, aki beleképzelem beleélem magam akarátla-nul is ebbe a sok gyönyörűségbe. A csu-pacsipke, álomszerűen összeállított selyem-fehérneműbe, pizsamába valódi pimmel, nyole ezüst rókabőr összeállított keppbe. Szeretném azt az ebédőt, amely tele van faragva rózsakoszorúval, de tele, Földig erő tükröz. Selyem kárpitos ágy, vattázott prémpapucska előtte, melybe ráérek 11-kor bebujni. Nem kell többé reggel tör-rötten, fáradtan ébredni, félészjakéig dol-gozni, számolni, fordítani, varrni, kombi-nálni, folyton számolni; és beosztani és is-mét és ismét lemondani. Mindig ápol-t vagyok és kipihent, mosolygó, jókedvű és idegtelen Amerre járok utánam for-dulnak és autóm után halk sóhajok re-pülnek. A bőröm a tengerparti nap sü-tötte le, szemem pihent, kezem bársonyos és hiányzik szájam körül a két, mély fa-radtságvonás. Ahol megjelenek, beszéd-téma vagyok, mindenem a legfinomabb, a mosolyom tavasz a levegő körülöttem gondtalan és nem tudom elképzelni, hogy másképp is lehet. A tavaszt a görög szig-eteken töltöttem, a telet a tyrheni tenger habjaiban és a...

...a keresztintéből rémes sip hangja vált bele gazdagságomba. Egy hatalmas, tárt autó fordult ki, telerakva kis padso-rosokkal, melynek ki-bejáratánál egy-egy rendőr állt. A templom közelében hírtel-len megálltak, a tiz rendőr pillanatok

alatt leugrott és vasmarek vonsozta fel a templom oszlopainak talapatároló a k-porgó, nyomorult, elaggott, éhező koldus-kat. Vonják fel az autóra, Rémült sik-lyok, könyörgő zokogások... Félnek a tí-tott eskekedetért, a koldulásért a na-falatért. A szegények, akik egyedül maradtak. Akik már nem bírnak dolgoz-és már arra sincs erejük, hogy maguktól-meghaljanak. A ráncokba szétfolyó köny-nyek nem hatják meg a rend őreit, me-gő köteleességteljesítők.

A szívembe belemarkol valami és ug-szorítja, hogy azt hiszem, elájulok. A templom oszlopánál még maradt valaki. Nem került rá a sor. De mindjárt, Rögö-t Nem tudja, mi történik, csak érzi. Val-Öreg, Asszony. Sötétbenző szeméiből könny esorog, rémülten tapad az oszlop-ra, melynek kövébe meredt ujjai színt-belevájnak. Nem lát semmit, csak hal-és a szájja hangtalanul mormol.

Még egy pere... Valami erő ömlik e-bezembe, valami, amit soha nem éreztem. Hirtelen odalépek és a karja alá nyulok. Gyengéden, hogy ne féljen, hogy érzem-nem hántják Reszket, alig vánszorog, d-jön. Indulok a templom oldalbejárata fe-lé, lefele a köves, lejtős udvaron. Egy-rendőr odaér, keres, mögém néz és azután-mellém. Érzem, hogy fuddoklok belülrő-és hogy minden kifut belőlem. De csak egy pillanatig ismét.. nem is veszen-észre a rendőrt, odaszólok a néniéknek:

— Menjünk kicsit gyorsabban, elké-sünk a misérő!

A rendőr ránk néz, azután csak rám, és elhiszi, hogy ő.. meg én.. mi össze-tartozunk.

Az öreg néni valahol a templom sarká-ban elmaradt. Letérdelek. Csendes nyu-galom szál meg, tömjönillat, orgona szől-száll az istenáldó melódia az ég felé és elnyomja a rendőrautó sípját, mely min-dig halkabb lesz és végül elenyésszik.

Térdem alatt puhának érzem a követ és hálát adok mindenkinek, amiért az va-gyok, aki vagyok. Egy egyszerű, dolgozó-bétköznap ember, akinek nincs vagyona, prémje és pompája, mely megakadályoz-ná abban, hogy valaha egy percre egy-öreg vak szegény asszony hozzátartozó-jának nézzék.

Olyan boldog vagyok, mert mindenem meg van, a munkám, az erőm, az egész-ségem, a szívem és a nagy város egy sar-kában egy édes kicsi otthonom, ahol vár-nak, ahol szeretnek, ahol így, fáradtan, egyszerűen és munkavonással az ajkam körül — én vagyok a legszebb, a legjob-b, a legdrágább.

Elmul, a lélek, a krízis, nyomot nem hagyott egy szikrát se. Olyan jó így, olyan felemelő, fejlel lehet keresztet vetni és elmondani a Miatyánkot.

Az autóbuszon

Podul Izvor, déli negyed egy. Az autóbuszok tömve, fűrtökben lógnak az emberek. Nő létemre közelbaretot vi-vok a férfakkal. Végre bejutok.

Füllesztő levegő. Lögdőlézés, láрма. Az ülőhelyek boldog tulajdonosai álmosan néznek ki az ablakon. (Még hogy ők föl-álljanak!)

Nifa Stere, Apuila, Hátniról azajtó felé furakodnak, bennünket beljebb taszítá-nak. Mellette fiatalalamber — ül. Olyan magyar arca van.

Meglepetés. A fiatalalamber — föláll!

— Köszönöm.

— Szóra sem érdemes.

— Akkor maga nem idevalósi.

(Én szóltam? Néha a felelet kiesszik a számon, mielőtt gondolkozom. Csodál-kozban néz rám. Elég helyes fiú. Rubája sötétkék, jó anyag. Megszólat. A hangja mély, de lágy.)

— Rossz véleménye lehet rólunk.

(Tetszem neki, különben nem felelné.)

— Hm, bucaresti, biztosan, itt van állás-ban. Jellem lehet, ha még mindig feláll egy nőnek. A szemé szelidkék, Félek?)

— Annál jobban tiszteltem a kivétele-ket.

(Csodálat! Most valami hülyét mon-dtam. Még magára veszi. Már vette is: látom a szemén. Bánom is én. Elég hely-es fiú. Na és feláll nőnek az autóbú-szon!)

— Ön is kivétel: kevésbbé helyesebbnek nem is adtam volna át a helyet.

(Bravó! Nekem bók, neki az ellenkezője.)

Nem önbitt, mint a legtöbb férfi. Kezd nekem tetszeni. De azért nem árt, ha egy kicsit visszautasítom. Nézés: kifejezi, hogy legalább az aszfaltibetyárnak tar-tom.)

— Kisasszony, remélem nem sértődik meg, ha az igazat hallja?

(Kis hízelgő. Nézésem enyhül, majd-nem mosolygok, pedig nem akarom. Híá-ba, bók az bók. Szerencse, épp kiabálja a kalauz: Pandurilor, aici se termina bile-ttele de trei. Legalább nem kell fe-lelni.)

— Másnak át sem adtam volna a helyemet.

(Nana, nem kell éppen hazudozni. Lát-tam én már férfit, aki mellettem más, nő után fordult meg. Ez se lesz jobb a fajta-jánál. De olyan szimpatikus. Erélyes szá-ja van.)

— Kisasszony, maga mindig ilyen hall-gatag?

(Végre abbaagyta a helykérdést. Kezd, tem hinni, ideaszegénységben szenved. Bár ez a kérdés sem valj több szellemre. Jó lesz visszautasítani?)

— Tolakodókkal szemben néha igen.

— Kár. Akkor kevés férfismerősevel beszélhet.

— Kevésbbé tolokodók is léteznek ma-gánál.

(Mit sértegetem mindig szegény fejét? Ó tehet róla, hogy nincs, aki bemutatssa? Hiszen udvarias, Manapság kevesen en-gedik át helyüket, Diplomatikusnak kell

Kétszáz év előtti csanádi püspök gondokkal küzdött és a mai fogház épületében volt szerény lakása

Amaga idejében Nádasdy Ferenc — e keresztnéven családjában a második — akinek apja Nádasdy és anyja Révay Judit bárónő Magyarországon leggazdagabb főurak voltak. Kortársai magyar Krózus-telepvezetők, Rengeteg földbirtokán a családi várában levő drágaságai és kincseit négy millió forintba értékelték. 1625-ben született és 1648-ban már királyi főudvarmester volt. Ezen emelkedett még tovább. Bel-tikos tanácsos, országbíró és Zala- és Somogy megyék főispánja. Bőkezű ember volt aki pártolta a költészet-irodalmat, tudományt és nyomdát alapított. A bécsi udvar önkénye nem is elégedetlenséget keltett és megveredett a Wesselényi-féle özszküvésbe.

Elfogták, minden méltóságától és vagyonától megfosztották, halálra ítélték és — bár rokonsága, barátainak köre, sőt a pápa is közbenjárt érdekében — 1671 április 30-án Bécsben lefejezték.

Énnek a szerencsétlen Nádasdy Ferenc grófnak tizenegy gyermeke volt. Ezek közül kettő papi pályára ment, László és Miklós. Ez utóbbi 1644-ben bécsi apát, 1689-ben pécsi megyeprépost, majd sebenicoi címzetes püspök lett. Nádasdy László gróf, mivel városunkhoz való kapcsolataival foglalkozni kívánunk ebben a cikkben, fiatalon kapta meg a Fogházföld örökös főispánja címet. Azonban a világi dolgok nem érdekelték és a korában a pálosrendi szerzetesek közé lépett. Megszerezte a bölcselet és a hittudomány doktori címét is. Gondta is nem egyszer, hogy erre inkább inkább, mint az örökös főispánra, amely csak rang és sallang. A bécsi püspöki egyházmegyében működött, ahol hamarosan kanonokságig, majd megyeprépostságig vitte. A bécsi udvar Nádasdy Ferenc lefejezése miatt mégis csak érzett némi lelkiismereti terhelést és azért a fiukon iparkodott jóvátenni apjuk halálát. Fiatakorában Nádasdy Ferenc így emelkedett főispánra, Tamás koronaőr és első titkos tanácsos lett és gondoltak a papi pályára lépett Nádasdy Lászlóra is. Mindkettőt káptalani megyeprépost lett és mindkettőt kinevezték címzetes püspöknek in partibus infidelium. Ez az elnevezés azokat a régi püspökségeket illette, amelyek a hitetlenek birtokában voltak. Akkoriban Sebenico és Timisoara is török uralom alatt állott.

Nádasdy Miklós így lett sebenicoi püspök, Nádasdy László gróf pedig I. József királytól és császártól 1710 július 15-én a csanádi püspök címét kapta.

Ha adtak is püspöki rangot a lefejezett rebellis két fiának, tényleges püspökséget mégsem akartak nekik adni. Ellegendó tartották a címet is.

A bécsi udvar azonban nem számí-

tott arra, hogy hat esztendő múlva — 1716-ban — Savoyai Jenő herceg kiveri a törököt a Banatból és hogy a csanádi egyházmegye területe felszabadul a török járom alól és Timisoara várfokáról is lekerül a lófarkas török zászló és Nádasdy László gróf igyekezni fog címzetes püspökségét valódivá változtatni. Hiszen ehhez tulajdonképpen joga volt, mert Timisoara már nem volt többé in partibus infidelium. Azonban az osztrák adminisztrációnak, amely Timisoarát székelt és amelynek feje Mercy Károly gróf volt, — nyilván bécsi utasításra — mindent elkövetett, hogy Nádasdy timisoarai letelepedését megakadályozza. Közölték Nádasdy Lászlóval, hogy mint grófot szívesen látják, de mint püspököt nem.

Nyíltan megmondották, hogy a timisoarai püspökségnek ve-

zetője mint vikárius a német jezsuiták főnöke és ezen az állapoton nem óhajtanak változtatni.

A közigazgatási hatóságokon kívül a német jezsuiták is kézzel-lábbal dolgoztak Nádasdy László timisoarai püspöki működése ellen.

Hosszu évek teltek el ebben a meddő küzdelemben. Nádasdy püspök ugyyszólván állandóan utban volt Timisoara és Bécs között és igyekezett a maga jussát kiharcolni. Közben trónváltozás is történt. Végül sikerült III. Károly királytól és császártól 1724 január 27-én dekrétumot ki-esszökölnie amely kimondja, hogy Nádasdy László gróf a Banat törvényes főpásztor. Február elején börtönjébe ült és kisebb-nagyobb pihenők és többszöri lóváltás után március 4-én megérkezett Timisoarára.

Az Anschluss beleszólt a kis Éva sorsába

Éva tizenöt éves, az egyik bécsi tanítóképző intézet első osztályának legjobb tanulója, az osztály büszksége. Szülei vidéki városban élnek, anyja állami gimnáziumi tanárnő, apja pedig leépített banktisztviselő. Éva átélte Bécsben a nagy történelmi fordulatot, látta Hitlerét és feltűzte a horogkereszt-jelvényt, úgy ahogy a többi meggyen osztálytársa a tanítóképzőben.

Éva aztán az egyik nap déltájban hazajön az iskolából, nem érdekli az ebéd, hanem szobájába menekül és ott vonaglik ágynál sírógörcsökben. Legbizalmasabb barátja is csak nagy türelem árán, órák múlva képes belőle értelmes szót kikönyörögni. Aztán mégis csak megtörténik a drámai vallomás:

— A hittanár ur magához hivatott ma délelőtt és azt mondta, tudomásul kell vennem, hogy én zsidó vagyok. Anyám írt egy levelet a hittanár urnak, amelyben kérte, hozza tudomásomra, hogy apám zsidó volt és hogy a mai németországi törvények szerint én is zsidó vagyok!

Igy zokogta el szegény kis Éva nehéz vallomását, összetörve, reményfosszított szívvel.

Éva tizenöt esztendő, nagyon komoly és intelligens leány, tehát teljes tudatában van annak, hogy mit jelent számára édesanyja közlése. Nemcsak a félelmetes tudat, hogy milyen tekintettel fogják mérlegelni osztálytársnői, akik előtt, nem sokáig lesz titok a nagy titok, hogy Éva zsidó, hanem egy egész életéről, egy jövőről van itt szó, ami elé olyan reményteljesen, olyan boldogan nevezett Éva. A tanítóképző elvégzése után egyetemre akart iratkozni és legfőbb vágya volt, hogy mindvégig jeles bizonyítvánnyal megszerezze a tanárnői diplomát. Éva azonban zsidó leány, mert anyja egy zsidó férfinak lett a felesége és így ma a nagynémetországi törvények szerint egész életére el van ítéelve.

Az ember nem mehet el részvétele nélkül egy ilyen eset mellett, mint ez a szerencsétlen kis Éva. De éppen azért fel kell tennünk a kérdést? Miért kellett Évának most az utolsó perében megtudnia, egy közvetlen ke-

resztül, hogy anyja, a katolikus nő, egy zsidó férfihez ment férjhez? Miért titkolta az anyja? Mert szégyelte gyermeke előtt? Mert nem szegyezte, csak megvallani, saját gyermeke előtt szégyelte megvallani? Igazság az, hogy egy ártatlan gyermeknek kell lelkiileg összetörnie a szülei hibája miatt? Ha Éva már néhány év előtt tudta volna, hogy ő apja révén a zsidó fajjal vér- és sorsközösséggé jutott, akkor ma már legtermészetesebben belenőtt volna helyzetébe, nem táplált volna ilyen nagy-szerini reményeket jövőjét illetően és csalódása nem lett volna olyan meg-rázó.

Milyen sok keresztyény nő lelkiismeretéhez szól ez a kis sorstragédia! Igen. Hányszor van úgy az életben, hogy bevallani, nyilvánosság elé vinni szégyellik azt, amit megtenni nem szégyelnek! Senki nem vehet szeméremre bünt vagy garázdáltságot annak a keresztyény nőnek, aki zsidóhoz vagy kikeresztelkedett zsidóhoz megy feleségül, ha tetteinek indítóokait elsősorban saját lelkiismerete, másodsorban gyermekei és harmadsorban a világ előtt emelt fővel igazolni tudja. De annál inkább megvetést érdemel az a keresztyény nő, aki megtenni nem szégyeli, de nyugodt lelkiismerettel, öntudatosan megvallani nem tudja, mert „szégyelli”, mert az „lelkiismeret”.

Kétségtelen, hogy egy ilyen világnézeti áramlat, mint a nemzeti szocializmus súlyos meglepetést jelent azoknak a keresztyényeknek is, kiknek a zsidó fajjal való összeházasodása tényleg becsületesebb belső indítók alapján történt. Ezek a zsidóvérvetevő keresztény családok azonban, ahol a szellem a nem a „zsidó-pénz”-vel „duskaó, fényvüző életre” van beállítva, nem is törnek össze belsőleg egy ilyen tüzipróbás történelmi alkakulat idején. Gazdaságilag tönkremehetnek, de a belső tartás, az emberi élet legfőbb értéke; a becsületesség megmarad, sőt értékében gyarapodik.

Ezek a szerencsétlen kis Éva történetének tanulságai.

Bécs, április 10.

Gaal Olga.

Ez a márkát kell kérésünk, hogy megkapjuk az igazi és egyetlen.

MAGNESIA S PELLEGRINO

Ugy a banati kormányzóknak, mint pedig a jezsuita helynökök felmutatta az uralkodó rendeletét és már másnap — nehogy azoknak ideje legyen ellene valamit tervezni — a jezsuiták templomában megtartotta püspöki beiktatását. A jezsuiták temploma a mai Bratianu-téren állott azon a helyen, ahol ma a Temesvári Bank palotája emelkedik.

Nádasdy László gróf elérte tehát, hogy timisoarai püspök lett, azonban arra kellett ébrednie, hogy sem ellátásáról, sem lakásáról nem gondoskodnak.

Nem rendezték járandóságait és kijelentették, hogy semmiféle kincstári épületben nem tudnak neki lakást adni. Végre Mercy gróf megkönyörült rajta és személyében inkább a grófnak, mint a püspöknek mégis lakást adott ugyanabban az épületben, amely neki is székháza volt. Ez az épület a mai ügyészségi fogház. Annak hátsó részében kapott a csanádi püspök két szerény szobácskát. Jövedelme gyér volt és sok anyagi gondal küzdött. 1730-ban hat évi főpásztorok után — amely nehéz szervezési munkával telt el a másfél százados török uralom után — Nádasdy László gróf meghalt.

Utóda 1730-tól 1739-ig a német Falkenstein Albert báró volt, aztán 1739-től 1750-ig a bolgár Sztaniszlavics Miklós, majd Engl Ferenc Antal wagrami gróf következett. A püspököknek egyik kincstári épületből a másikba kellett költözniük és nem volt rendes székházuk. Sokáig laktak a csanádi püspökök abban a várkazamatákba beékelte épületben, amelyben ma a városi mérnökség működik. Ez az épület 1719-ben keletkezett.

1780-ban a püspökségnek adták a banati vámhivatal épületét és ezt alakították át püspöki palotává. Az épület ma is ugyanazt a célt szolgálja.

1889-ben nagyobb átalakításon ment keresztül az épület és a háború után újabb átalakítások történtek benne. Akkor létesítették a földszinten az üzemhelyiségeket, amelyek a püspökségnek megfoglyozott jövedelmét vannak hivatva emelni. Néhai I. Ferenc József király és császár 1891. évi timisoarai látogatása alkalmával ebben az épületben szállott meg.

Kubán Endre.

JUBILÁL A MUNKÁSTELEP

Harminc évi születését ünnepli a timisoarai Munkástelep. Az eszme ugyan már két esztendővel előbb került föl, az építkezéshez pedig csak a következő esztendőben fogtak hozzá, azonban mégis 1908-ban volt, hogy a városi tanács egy sereg gazdasági munkással megkötötte a megállapodást a telep létesítésére. A város célja az volt, hogy a területén élő mezőgazdasági munkásokat — elsősorban kubikusokat — szerény otthonhoz segítse. Nem nézték a nemzetiségét és a vallást, hanem csak azt, hogy az illető megfelel-e a feltételeknek. Ha a névsort nézzük, hogy a város kiket juttatott családi házhoz, magyart, románit, németet vegyessen találunk benne.

A jelentkezőktől elsősorban azt kívánták, hogy a telek árát egy összegben fizessék ki. A telek négyszáz koronába került, amit az illetők az építkezés megkezdéséig részletben is letérleszthettek. Az építkezést 1909-ben kezdték meg, de csak a kifizetett telekeken. A házak egymáshoz ragasztott ikerházak és pedig kétfélek: egy szoba, konyha és kamra, vagy pedig két szoba, konyha és kamra. Később újabb típust — de ebből kevés van — is létesítettek, két szobás, konyhás és kamrás házakat, amelyek azonban nem voltak ikerházak, hanem különállóak. Minden háznak kis udvara és kertje van. Nagyobb udvart ott adtak, ahol a telepes igaz állatot is tartott. A Munkástelepet kétszáz házra tervezték, 1909-ben százharminchat ház épült. Az építésre a lebontott vársáncok tégláit használták föl. 1912-ben a város árlejtés útján vállalkozóval újabb negyvennégy házat építtetett, a háború kitöréséig még további husz ház keletkezett.

A telepesek arra vállaltak kötelezettséget, hogy husz éven keresztül az egyszobás ház után évi százezer forint, a kétszobáséért százhatvan koronás törlesztést fizetnek. A törlesztés megindult és még a háború alatt is folyt. Ismeretesek azok a nehézségek, amelyek a háború után támadtak, amikor a hátralekötött törlesztés valószínűsége, továbbá közművek létesítése címén a telep egyes háztulajdonosaitól 27.000—32.000 leies összegeket követeltek, amelyekhez kamatot is csaptak és az összeg 50.000—52.000 leire is fölszaporodott. Evekig tartó hosszú és izgalmas tárgyalások indultak meg. A telepesek egy része kifizette a követelt pénzt, a többi azonban küzdött tovább és végül elérte azt, hogy a városnak még ötezer leit fizessen, amelynek törlesztési határideje ebben az évben telik le.

Napsütéses tavaszi napon elkötögtünk a Munkástelepre. A temető és a telep közötti terület el a Torac-ut. Ezt az utat, amely Mosnita községig vezet, még a liberális kormányzat alatt az említett község kedvéért egészen odáig makadamizták. Locsolóköcsit ez az út még nem látott. Három-négy hetenkint utcáseprők jelennek meg ott, a port és a szemetet kupacokba söprik, de eltakarításáról senki nem gondoskodik. A garázda szél azután ismét széthordja a paducokat. Tisztán tartott, tetszetősen meszelt házak emelkednek a Munkástelepen a Torac-ut mentén. Ugyanez a kép a többi utcában is. Két koremsa is van a Munkástelepen. Az eredeti alapító oklevél koremsát nem engedélyezett a telepre. Ezek csak az utóbbi években létesültek. Van ezenkívül két fűszerüzlet és egy pékség is. Ezek is újabb keletiek.

Az eredeti telepesek közül még él egy tucatnyi. Hetven és nyolcvan-négy év közli öreg, fehérhajú férfiak. Kubikusok és mezőgazdasági munkások voltak. A legtöbb eredeti telepes már a másvilágra települt. Sok ház azonban nincsen már az eredeti telepítő család kezén. A mostoha gazdasági viszonyok között vagy a telepes, vagy pedig utódja kényszerült házikóját eladni és mástutt keresni boldo-

gulást. Nehányan a város, mások az ország más részeibe hurokolodtak, vannak azonban jócskán olyanok, akik Amerika északi, vagy déli részén igyekeznek boldogulni.

Ne csak kívül, de belülről is nézzük

meg a házakat. Benyitunk az egyik kis ajtón. Hangos gyerekszívaj fogad. Vagy kilenc esemete — fiú és leány — ugrándozik a napsütésben. Az udvar végében sötétbarna arcú öreg ember ül, ajka fölött a haresabajusz

NIPPON KERTJEI

Vajjon ki gondolja Nipponban azokat a legendás kerteket, amelyek éppen most öltöznek eseresnyevirágos, esedálatos tavaszi pompába? Vajjon nem az lesz-e a sorsuk, mint a kecses teabázaknak a bennük táncoló gésákkal, amelyeket márólholnapra megszüntetett a szigorú háborús parancs. Kihaltak a könnyed örömtanyái, meghalt a kis énekesnők, ajakán a dal, eltanácsolta az ezernyi kimonos fehérnépet Japán éjszakai életéből a koromán, úgy vélekedvén, hogy nem szabad derülni akkor, amikor dörögnek az ágyuk és madárdal helyett bombavetőgépek sívításától zúgó égbolt. Vajjon akad-e még hajdan mosoly országában ember, aki kegyes áhitattal ápolja a buddhizmus leglelkesebb hagyományát, a japán kertet? Nem hisszük. Eltűnőben van a természet bájos, önfeledt nevetése, mint ahogy eltűnt a japánok arcáról a hagyományos mosoly is, hogy eltörzöl vigyornak adjon helyet a vad szenvedélytől dult vonásokon.

Szegény kertek! Eltűnik vajjon ez az ósidos tradíció is a tóholyult idők kavars-

lett japán, tudná elmesélni, hogy milyen is igazában egy japán kert. El is mesélte annak idején ez a esedálatos tollú író, aki Nyugat minden örömeit és civilizációját felesérelte azért, hogy kimonójába burkolózva álmódhasson elete végéig az ő nipponi kertjében. Mint egy Utamaro-tollrajz, olyan edes, olyan remegő eleven írása, mikor elmeséli kertje életét. A virágok mint pillangók, a pillangók mint virágok lebegnek az alkonyi fuvaltatban. A kert házi muzsikusa, a különböző fajta tücskök, szolgáltatók a zenekart, s hozzájuk csatlakoznak a szöcskék, a nagybögő szerepét játsza.

Itt állat nem fél embertől. Előmászik a teknősbéka, hogy egy korty sakét, rizspálinkát kedveve italtat kérje. Aranyzöldtől bronzvörösre minden változatban nyúzógnak a békák, föztük legszemtelenebb az ökológuság, csunyapofájú ökörbéka, a Hikigereu, amely még a szobába is beszertelenkedik és ott követeli, éktelenül vartyogva, hogy megelessék.

Nincs itt élőlény, amely ismerné a féltelmet. Ott napoznak a víz partján a sík-

olyan, akár a frissen esett hó. A kszobás ház valamikor az övé volt, eadna. Kapott érte pénzt és az egyszobában feleségeval együtt örökölte is van. A sokgyermekes család a másik szobában lakik. Az új tulajdonos ezt a szobát mindig csak sok-sok gyermek családnak adja bérbe. Ha a régi bérleti kikötözök és új jelentkezik, nem is áll vele szóba, ha tegalább hat gyermek nincsen. Hetvennyolc éves öreg, kocsis volt életén keresztül, amikor elkezelünk tőle és még sok év kívánunk neki, így méltatlanokodik.

— Mj a fenének nékem még szesztendő, ha már nem engednek föl bakra, mert a kezem nem elég erő, hogy a gyepölével a levakat kommalétsza?

Más ház udvarán szemüveges hvenkilenc éves embert találunk. Uő sárga olvas. Három év előtt még munkát papaszem. Naponta olvas pot, mert — mondja — muszáj tudni történi a világban. Szokott mást is olvasni?

— Hogyne. — feleli — könyvet ha a gyerekeim, vagy az unokáim hoznak. Nagyon érdekes történet vannak ilyen könyvben.

A ház belsejéből pöttömnyi füves fut elő. Az öreg dedunokája, Előszkiesít vad, de aztán hamarosan kárságosan paroláz a vendéggel meséli selypítően, hogy sétálni meg az anyjával.

— Szép idő volt, — beszél az örök — amikor a kubikusoknak sok volt munkája. Szabályoztuk a Begát, csatlakoztunk a töltséket, elvezettük a Szabályozt. Aztán eljártunk másféle kubikusok és kéthetenként hazajöttünk az asszonyhoz egy-egy napra.

Részveit a vársáncok bontásán is. Mondja, hogy egyik társa igen értékes régi gyűrűt talált. Ebből lett, mert nem szolgáltatotta be. Pedtanácsolták neki, adja oda, mert jtalmat kap. Így aztán jutalom helyé büntetést kapott. Még néhány év elő is dolgozott, de munkaközben megmegrakott kocsi, amelyet segítettek emelni a kátyuból, keresztülment ráta és jobbába bokában eltört.

Egy másik öreg kubikus — ez közelebb van a nyolevanhoz, mint a elhagyott hetvenhez — egymagába el feleségével. Van egy fiuk, de idegenben. Ez segíti őket olykor-olykor. Panaszkodnak, hogy a városnak fiztendő ötezer leiből még négyezer van hátra.

— Miből fizetjük? — kérdi az asszony és férjére néz.

— Miből? — kérdez vissza az öreg. Az utcák, amint rójuk őket, láthatóan elhanyagoltak. Két oldalán futó árkot csinált a város néhány év előtt a víz levezetésére. Itt ez a csatormázás. Az árkot azonban nem tisztítják, senki nem követétek ki sem. A kocsiu borzalmas. Esős időben rettentő sár. Két utat most rendezni akarnak, de az ottlakó háztulajdonosoktól négyzetméterenkint háromszázhatvan leikérnek. Borzadoznak. Nehányan alá írták a vállalatot a városnál. A többiek attól félnek, hogy most rajtuk is behajtják. Pedig egyre nő köztük a munkanélküliség, a dolgozóknak pedig folyton csökken a kereset.

Fiatal munkás lakását nézzük meg utolsóknak és pihenőnek. A munkás és a felesége már a Munkástelepen született és növekedett. Az asszonyka apja, aki velük él egy fedél alatt vasutas volt, de olyan kevés a nyugbérre, hogy azt kénytelen újságírattással pótolni. Mindhárom dolgoznak. A csinosan tartott lakás egyik fala mentén pole rajta egész kis könyvtár. Ötven kötet Jókai, Vas Gereben, Petőfi, más könyv. De vannak szociológiai munkák is: A tardi eset, Vilharsok. És más. Közzgazdasági könyvet is találni a polcon.

— Lehet, — mondja a fiatal munkás — hogy elveszitem esetleg állásomat. Majd akkor megpróbálkozom mezőgazdasággal, vagy állattenyésztéssel.

Önbizakodó. Bár minden munkás ilyen volna.

Félegyházi András.

KARDOS TILDA

Szerelmünk tavaszi kedve

csak céltalan magamér, csak céltalan magadér
 hogy oktalan esztelen friss szerelemmel
 szeretni tudjak;
 hogy szívárványos álmok tavaszi vágyak
 szívedre futnak,
 hogy szerelmünk soha sehovasen ér
 és nincsen semmiér,
 csak céltalan magamér, csak céltalan magadér
 csak bohóskodva ragyog, mint napsütötte habok
 ha egymásba mulnak,
 csak gondtalan-hetyke, mint fiatal sudarak
 ha felhőkbe nyulnak,
 csak érthetlen-vidám mint miresejő játéka
 balga kis fiuknak.

gő őrvényében? Pedig emléremlékezet óta őrvendeztetik a szemet egyedülvaló szépségükkel. Ezer évvel ezelőt élt buddhabarátok voltak megalapítói a japán kertművészetnek. Sohasem akartak műkertet adni, hanem a valódi, hamisítatlan természetet. Olyanok is voltak mindig a kertek, mint megannyi a természetből kihánsított tájkép, nem mint a nyesett, kicirkalmazott angol vagy francia kertek. Szeszélyesen kaanyargó utak vezettek a virágterhük alatt roskadozó fák, élveteg esernék és sűrű bokrok között, dombok és lankák háborítatlanul kedvükre változtak, kis tavak kéklettek hol itt, hol ott, mint tündöklő tengerszemek. Csak szolgálja itt az emberi kéz a természetnek, hogy minél gálatlanabbul viruljon növényzete. Pezsdítő, kövér, buja zöldség és mindenütt virág. Vízi liliomok az apró tavak szegélyén, a víz tükre felett pedig ezernyi rózsás és fehér lótszvirág, tisztásokon a szivárvány minden árnyalatában krizantémek.

Csak egy Lafcadio Hearn, az angolból

lók, a kisgyermekek karóval fejükre váganak, amikor ugrásra készülnek, hogy megtámadják a halakat. Vállra száll a vadgalamb, kézről esipeget minden madár, még a nagyfejű bagoly is leszáll a kanoszagos támlájára, ha beáll az est és kívülágosodnak az imbolygó vörös papíroslámpák. Milyen messzi a modern japán telegráf, újság, szírenás gyártól, minden modern találmánytól ez az önfeledt édeni tájkép, a japán kert. Hát vannak a földnek még ilyen zugai is? Szébb ez, mint a legszebb álom. Csak-hogy minden álmora ébredés következik. Elmúlik az évezredes japán kert is bős időkézbresztő rivalgásában. Ismét egy finom szépséggel szegényedik a lélek kultúrája. Berzsenyi ősi verse jut eszünkbe. Hervad már ligetünk, diszet hullanak, tarlot bokrai közt sárnga levél zörög. Igen, hervadozóban van minden, ami szép és bensőségletes. Hervadoznak már messzi mesébéli Nippon kertjei is.

(Flaneur.)

Tavaszi újdonságok férfiszövegekben
 legnagyobb választékban a leg-
 régebbi szaküzletben kaphatók

RABONG & SCHNEIDER R.-I.
 Timisoara I., Piața Bratiano, sarokhelyiség a püspöki palotában

Vendégségben a cserkeszeknél

Molnár Sándor sculiai magyar gazda mint hadifogoly éveken keresztül tartózkodott Oroszországban. Elmégyeiről — miként erről már a Déli Hírlap beszámolt — regényt ír. A Turman-földről később Molnár Sándor lekerült a cserkeszek közé, ahol egy százados szolgálja volt. Az alábbi íkben színesen és érdekesen egy cserkeszvendégséget ír le.

Gazdám, aki cserkesz-százados volt, kocsiba fogatott velem és egy scul faluba hajtottunk. Megállottunk egy ház előtt, amelyben gazdám várta lektort. Vártunk. A százados cserkeszről lekiáltott:

— Ember, jöjj ki!

A háziasszony pere mulva kijött a házba és kérdezte:

— Békességes és jóakaratu-e a te vendéged?

— Baráti szeretettel közeledtem a vendéghez.

— Ha így van, akkor Isten hozott!

A ház ajtaja megnyílik előttem, az előbb add át fegyvereidet, hogy a kocsik által sem te benned, sem én bennem, sem pedig családomban kár ne essék. Amíg nálam leszel, az én védelmem alatt élvezed az igaz barátság minden örömét.

A százados leszedte a nyakán lógó puskát, kivette belőle a töltényeket és a töltényeket övébe rejtette. A puskát, a töltényes övet, revolverét és kardját maga átadta házigazdának. A házigazda a fegyvereket bevitte a házba. Amíg újból előjött, addig a százados türelmesen várt.

— Isten hozott. — szölt a százados — és kinyitotta előtte az ajtót.

Beléptek az udvarra és láttam, hogy megölelték és megcsókolták egymást. A házigazda aztán karonfogva a házba vezette vendégét. Fűrészes szolgák egyszerre kinyitották a ház kaput és én az udvarra hajtottam. Kifogták a lovat, bevezették az istállóba és abrakot adtak eléje. Segédkezni akartam nekik mindebben, de nem engedték. Azt mondták, hogy vendég vagyok én is, akinek ott a helye a gazdája mellett. Abban a percben kijött a házigazda és bevezetett a házba.

A tágas szobában rajtam kívül még négy cserkesz volt együtt az én századosommal és a házigazdával együtt.

Asztal körül foglaltunk helyet, majd megindult a barátságos és szívélyes hangú beszélgetés. Egyszerre kinyílt az ajtó és gyönyörű fiatal leány jött be. Jobb kezében korsó volt, baljában pohár. Odaállott gazdám háta mögé és a poharat eléje tartotta, majd töltött. Mereven tartotta a teli poharat, mint valami katonát. Nagyon kedves, nagyon elbűvölő teremtés volt, amint szemlesütve várt. Egy szót sem szölt, csak tartotta a poharat anélkül, hogy kinált volna. Nemsokára a százados elvette a poharat és tartalmát kiitta. Nem köszöntötte senkire és nem dicsérte az ifalt.

A leány, amikor visszakarta a poharat, a következő férfi elé állott. Megtöltötte a poharat és várt. A pohár sorba járt és hozzám is elkerült.

Folyt a beszélgetés. Jó gabonapálinkát ittunk és közben a hangulat

emelkedett. A leányka pedig egyformán szölgált ki mindenkit és nem nézett senkire.

Vagy két óra hosszáig ittunk, amikor fiatal asszony lépett a szobába és az asztalra nagy tál főzött, száritott birkahúst, melléje meg kenyeret tett. A fiatal asszony komolyan, személt lesütve, szötlanul jött és ment. A leányka pedig csak szölgálta tovább az italt.

Engem, aki az ottani szokásokkal nem voltam ismerős, szinte bántott, hogy a házigazda lányát nem üdvözölte senki és kedvességét egyetlen hang sem köszönte meg. Az eledelt nem kínálta senki. Mindenki akkor evett, amikor akart és amennyit kedve tartotta. Falatoztunk, beszélgettünk, ittunk.

Az idő azonban eljárt. Estére járt már az idő, amikor az öblös korsó kiürült és a házigazda kezének egyetlen intésével elbocsátotta a leánykát.

Amikor kilibbent az ajtón, jól láttam az arcát. Olyan üde, szép, és szönbö volt, mint valami tündér.

A vendégek is fölálltak és kézzönitással és öleléssel búcsúzkodtak a házigazdától. Két cserkesz falubeli volt, csak az én gazdámnak kellett kocsin a másik községbe menni.

Mikor kimentünk az udvarra, a lovunk már be volt fogva a kocsiba és egy szölgá tartotta. A gazdám azon-

nal felült a kocsiba és felpattantam a bakra én is. A szölgák kinyitották a kaput és kihajtottam.

A ház előtt megállottam. A házigazda hozta a cserkesz-százados puskáját, revolverét, kardját és töltényes övét és mindezt ugyanolyan sorrendben adta vissza, amint azt jövetelünkben adta. A százados mindent sorban újra magára akasztott. Amikor elkészültek, a házigazda szó nélkül bement a kapun és becsukta azt maga után, mi pedig elhajtottunk.

Az égen játszi kedvvel ragyogtak a csillagok. Később feljött a hold is. A köves uton csak a kocszi zörgése és a ló vasalt lábának esattogása zavarta meg az éjjeli esendet. Néha a ló lába alól szökra pattant. Mintha a szép cserkeszleánynak a szemfényé villant volna.

Az országút mentén magános, árva bokrok állottak. Tudja Isten, mintha minden bokor előtt egy-egy cserkeszleányka állott volna. Jobbjában korsóval és balkezeiben pohárral, amelyet felém nyújtott. A pohár esilgött, a korsón pedig tarkavirágok és dalos madarak díszlettek. A kocszi zörgése édes zenévé, a ló prüsszögése legények kurjantásává változott. Nagyon, nagyon szerettem volna egy nagyot kurjantani, vagy pedig sírni, sírni, keservesen zokogni...

A TÉTEL

Ez közvetlenül osztályvizsga előtt történt.

Az osztály olyan volt már hetek óta, mint egy megzavart hangyaboly.

Mindegyikünk külön félt valamitől. A fiúk nem félték az írásbelitől, a lányok csak attól félték.

Minden bajom mellett pár napja egy újabb rém jelent meg, amely mind jobban és jobban fenyegetett, ez pedig a „jog” volt.

Az a „jog”, amelyet két évig kellett volna tanulni!

Az a „jog”, amelyet egy nagyon kedves, nagyon fiatal tanár tanított, aki... aki még sohasem tanított sem fiukat, sem lányokat.

Szóval nem tanultunk. Pardon! Lehet, hogy a többiek tanultak. Én nem.

Biztam abban a drága jó Istenben, aki annyiszor kisegíti a diákok a bajból, biztam a könnyelműek és léhák Istenében!

Nem juthatok a jogcsoportha! A... Neeem!!! Nem, mert hát két évig nem tanultam és csak azért nem.

Harminckét tétel a) és b)! Váltó, részvénytársaság, közkereseti társaság, szövetkezet, Krisztus el ne hagyj... De ha mégis ebbe a csoportba jutok?

Nem. Ugye édes drága jó Istenem, nem? Te jó vagy és megsegítesz, és nem hagyod, hogy én „történelem, vegytan, jogba” jussak? Nem! Nem!!!!

Főlöseges mondaní, hogy amikor osztályvizsga előtt bejött szeretett osztályfőnökünk a tanári karral, feltépte a borítékot és a halálos esendben felolvasta, hogy kik melyik csoportba jutnak, pont az én nevemmel kezdődő betűsök a jogcsoportha kerültek.

Allva hallgattuk a halálos ítéletet. Megingotam. Szürke lett előttem minden. Vége... Megbukom... Ez nem szép Töled Istenem, Nem! Pedig hogy bíztam benned...

A drága, édes, jó Vilma kisasszony hozzám hajolt (első padban ülünk mi öten, ennyi lány volt csak).

Irtó: Szentirmay Gizi

— Gizi fiam, rosszul van...? Was heisst...? Gátá voltam! De nem erről akarok beszélni most. Nem a jogról, hanem a németről, Magyar, román, francia és németből két írásbeli dolgozatot kellett csinálnunk (az érettségim), egyet levelezésből és egyet irodalomból. Levelezés hat csoport volt. Ettől nem kellett félni. Három évig ezt buffogtuk, irtuk, fujtuk, mindig ugyanaz, csak a nevek és dátumok, meg az áru változott.

Azt mondják a fiúk, jó volna tudni, hogy mi lesz a német irodalmi tétel.

Persze, hogy jó volna, de...

— Gizi — förmédt rám a Bódi — téged szeret a Vilma kisasszony, eredj „bürtöködni” kicsit...

Ez a szö, sajnos nem tudom megmagyarázni. Bürtöködni a kedvencek szöktak. A tanár kedvencei, amikor sürgölődnek, stréberkednek a tanár körül.

— Menj, menj, — küldtek a lányok is — Huzd ki belőle, neked megmondja... téged szeret...

Még a Stöhr Józsi is kért, pedig azzal már november óta nem beszélünk mi lányok. Azért, mert én feljelenttem.

Nem azért nem beszélünk vele, mert én feljelenttem. Azért ő nem beszélt velünk. De azért jelentettem fel, mert a villamosban azt a hallatlan szemtelen és hazug kijelentést tettem, hogy a lányok magolnak, de amikor fejfel kellene dolgozni, számolni, könyvvitelezni, akkor megáll a tudomány. Ezt merté mondaní a Stöhr.

Rögtön szaladtam a Vilma kisasszonyhoz. Megigazítottam a hajam, megráztam a matröbluzomat és úgy helyezkedtem el a tanárnő közelében, hogy szem előtt legyek.

Jön a drága... Erre én zsebkendőmet a szememre nyomom (a Pirié volt), rángatom a két vállam, csuklom... Csak a számtalan és könyvvitelre kellett gondolnom — no meg a jogra — és jött egy pár igazi könny is...

Szóval... Na igen, Sirtam én azelőtt is, azóta is különböző okokból és célból, de mondhatom, hogy könnyeket soha sehol jobban nem helyeztem el, mint akkor.

— Gizi... mi az? Miért sírsz, fiam? Mi történt?

Az a rossz tulajdonságom most is megvan, hogyha kérdi valaki, sirtam-e, vagy mondja, hogy ne sírj, akkor mindig böögök.

Zokogtam, mint az ösi szö, Szaggatottan kinyögtem:

— Félek... félek... semmitől úgy — mint a néé—met író—dal—ni tétel—től!

Jog az semmi, számtan, könyvvitel megint semmi... Hogy milyen pimasz az ember.

— No de fiam!... Hát ettől csak nem fog félni? Pláne maga, aki az első közt van...

Meg kell jegyezmem, hogy a Vilma kisasszonynak volt a legtisztességesebb módszere. Ő névsor szerint feleltetett és az ember kiszámíthatta, hogy mennyi idő mulva kerül rá a sor. En kettőt tanultam meg az utolsó évben, az egyik „Das Indigo” és a másik „Gabriel Baross”. Egész természetesnek találtam volna, hogy a „Baross” írjuk, az indigót már elfelejtettem.

— Ő... azért mégis félek... és anyá! tanulni való van és izé... szeretnék jellelen élni... és... ugye... mindentől nyugodt vagyok (éppen a pillanatban háttározta el az Ur Isten, hogy a jogcsoportha tesz), csak ha sajténem, hogy... körülbelül mi is lesz...

— Na Gizi fiam, ne féljen. Nyugodtan kávézzon meg otthon, ne törödjön semmi vel és jöjjön az iskolába...

— Ne—e—em... Én félek... mégis félek... Tessék mondaní...

— Nem mondhatom meg!... De legyen nyugodt. Igya meg a kávéját... és ne törödjön semmivel...

Csengettek. A kisasszony barátságosan bölintott és bevonult a tanáriba. Én álltam és bántam utána. Lecsuszam, Elveszttem a tekintélyemet a többiek előtt.

Egy pillanat alatt körülálltak.

— Na! Mit mindot? Mi lesz? Sikerkült?

— Ehhh... Nincs ma felstimmelvé... Nem mond semmit, pedig hogy bögtém. Láttatok?

— De hát mondtott valamit és mosolygott hozzá, — csödlöközött a Margit.

— Prázt mondtott! Semmit se! Ott voltam, nekem mondtá. Semmit. Nekí az a fő, hogy kávézzam meg, mielött német írásbelire jövök. Kávézzak... Na!

Ebben a pillanatban a fiúk tombolni és hurrázni kezdtek. Eljen! Eljen a kávé! Nem jutottam szöhoz, (Életemben először)

— Mi—i—i ordítottok?

A Pirié életem állt.

— Mondd, te marha, tényleg nem tudod, hogy a kávé lesz vagy csak egy marhásködsz? (A marha jó szö, kifünö szö. Hogy lehet variálni: marha, marhek, marbulni, marhásködni, marhászni.)

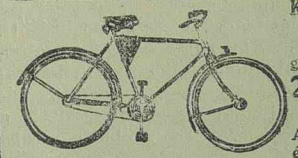
Bevallom, hogy mindaddig a pillanattig abban az illúzióban ringattam magam, hogy lángész vagyok. Igyekeztem legalább a többiek előtt annak látszaní. (Nem gondolom, hogy sikerült, hisz minden héten kétszer volt számtan és könyvvitel.)

— Na hallod, — mondtottam, — hát csak nem gödölsz hogy tényleg nem tudtam, hogy a kávé lesz a tétel?

László Raoul készített nekem halálból egy kávé. (Nem bögrében, hanem papíron.)

Németből az érettségi bizonyítványomban jelesem van.

Van olyan szövtelen, aki azt állítja, hogy nem érdemeltem meg?

Kerékpárak elsőrendű, német gyártmányok 2950 leltől

felebb Alkatrészek és javítások kerékpár műszerésznél

legol-csobbán Schuster Gusztáv kerékpár műszerésznél
I. Imisoara 1., Piaja Unirii 11. és IV., Str. I. Brătianu 35. (Puchet-ház)

NAPOLEON

Irta: **UJAS J. ANTAL**

Bonaparte tüzértiszt kibámult emeleti lakásának ablakából a Saint Lazare-utca tulsó oldalára. Az ólomszínű égen sulyos felhők lógtak s alattuk a vendamaire-i hó hulló ködén át látszóttak a Forradalom Párisának az időktől és a zivataroktól megrongált tetői. A köd és a leszálló alkonyat szürkéségébe olvadó háztetők alatt komoran meredtek fel a falak. A hulladozó vakolat alól nagy vörös foltokban ütözködtek ki a téglák a kitöredezett ablakokat rongyokkal dugdosták be és pléhesöveket vezettek ki rajtuk. A Konvent, amely rongyos és diadalmas csapatokat küldött az Északi Határokra, — és itt a tüzértiszt előtt felmerültek a ködben és esőben ázó flamand tarlok és sáros országutak, ahol rongyos katonák és megrakott társzekereknek izzadtan gőzölgő lovai vonulnak tova — a Konvent, amely bevette az angoloktól elfoglalt Toulont, átvitte seregeit az Alpokon, rettentő és rettenthetetlen kormánybiztosaira, lángban álló Vendée felé, vad energiával törte szét a vér és a vas gyűrűjét mind a határon. — A Konvent nem éri rá rendelkezni a kémények tisztántartásáról.

Egy péküzlet előtt emberek állottak sort az utca sarában, a zavargásoktól és itt-ott vértől moeskos házfalak mellett. A Rue Saint Honore és a Luxembourg-palota felől tompa dobverés szólt a ködön át. A jakobinus-párt, amely kérelhetetlen eréllyel vitte vépadra a belső ellenségeket míg hatalmon volt, most lázongott és megmozgatta Franciaország parancsolóját, a párisi utcát, mert a Konventben felülkerekedtek a mérsékelték s megalkudva a Reakcióval, a maguk számára akarták felhasználni az uralmat.

A tüzértiszt elfordult az ablaktól és önmagát emésztő, tehetetlen keserűséggel kezdett fel és alá járkálni a szobában. Ezek az ostobák itt lázongnak, neki pedig, a Konvent elcsapott táborának, tétlenül kell várnia, míg valami izgalmas véletlen az olasz hadsínre segít. Végzetetete magát a rozszant, keskeny ágyon s körülnézett a kopottas, egyre sötétülő szobában: az ablak baloldalán feküdt ő jobboldalon egy szekrényke, mellette asztal, szék, az ágy végében pléhtálmósó edények s az ablakkal szemben egy kopott tisztiköpenyeg lóg az ajtóba vert szögön.

A szája szélén megjelent az undor és észre sem vette, hogyan, valahogy kívülről látta meg önmagát: egy vézna, fiatal tüzértiszt fekszik itt az ágyon, sovány, sárga arca van és a neve Bonaparte Napoleon... Született Ajaccioban s akkor látta a sárgászöld sziklák és zöld szőlődombok között fekvő várost, amint bronzbarnára égett falaival alszik a hőségben, látta az őrornyot, melyet őse, Agostino Bonaparte építtetett genuai szobában a szaracén kalózok ellen, és rajta túl a kékeszöld tenger roppant, morajló vizét.

Látta gyermekkorának nyomorúságát, anyját a munkában, majdnem megszakadó Letizia asszonyt és könynyelmi mulatót apját, a rideg briennei és autini tüzértisztot, a valencei garnizon kis hadnagyának szobáját, ahol álmotlanul virraszt a gyertya mellett, Korzika felszabadításáról álmodozik és eszímás kandurnak esufolják a lányok. Azután egy napfényes, párás tavaszi délelőtti vízióját látta: az az ágyúüteg kormos füstje mögött Toulont, amely felé francia csapatok vonulnak a dombokon és Bonaparte tüzértiszt által szétlőtt angol eredményeken át.

Valami undorral és göggyel kevert esodálkozás fogta el, amikor rájött, hogy igen ő csinálta ezeket a dolgokat s ő aki most tehetetlenül itt fekszik az ágyon, ő az elcsapott tábornok, aki nem engedelmességett a Konventtől nyakára küldött ostoba bizottságnak, amelynek megvénült suszter és patikus tagjai ostoba dolgokat kérdeztek tőle.

Hallatszott, hogy valaki az ajtó kilincsével vesződik odakinn és mikor sikerült kinyitnia, belépett Junot volt, aki még lent udvarolt Napoleon húgának Pauline-nek.

— Alig tudtam eljutni a lakásodig — mondotta miután üdvözölte Napoleont és leült. — Most egy kicsit veszedelmes járnai a Luxembourg-palota környékén.

— Mi történik kint? — kérdezte mogorván Napoleon.

— Ember, hát te ma is csak a hadügyminisztérium hülye oklevéltárát bujtad?! A jakobinusok és a muscadinok együtt lázítják az utcát!

— Mi az? Hiszen a muscadin fiatalság royalista!

— A kétharmad törvény miatt. Ha a mostani Konvent kétharmada bekerül az új nemzetgyűlésbe, se a jakobinusoknak, se a royalistáknak nincs reményük a hatalomhoz.

Egy pillanatra csend támadt s mind a ketten némán hallgatták az ablakon szétcsurgó eső halk énekét.

— Nem jössz színházba? — kérdezte Junot.

— Nem, — felelte mogorván Napoleon.

— Miért?

— Mert nem megyek.

— Te szerencsétlen, hányszor mondtam, hogyha nincs pénzed...

— Hallgass! — torokolta le ingerülten Bonaparte. — Ha nem megyek, hát nem megyek! Ha pedig nincs pénzem, akkor neked semmi közöd hozzá! Érted?!

Mind a ketten elhallgattak a sötét szobában. Az eső hangtalan neszén át újra felhangzott a tompa dobverés.

— Te tudnál valamit csinálni most!

— Ma megint kidobták a minisztériumból, mikor ott jártam. — vallotta be elkéseregett göggel Napoleon.

— Protekció nélkül nem lehet érvényesülni. Nem ismered Barrast?

— Miért?

— Mert ő, amint hallom nagy ur lesz. Mikor hozzád jöttem, kibálták a Luxembourg-palota környékén, hogy ő vette át a parancsnokságot Menou tábornoktól.

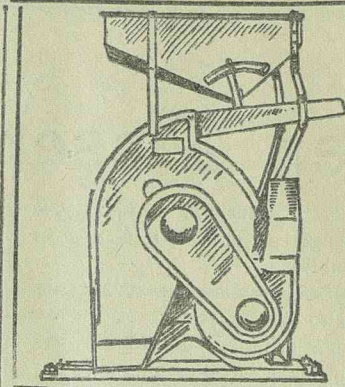
— Ismerem. Toulon ostrománál ő is ott volt a Konvent ellenőrző bizottságában. Multkor megismert az utcán és hívott fel magához.

— Felmentél?

— Nem.

— Ez az. — fakadt ki dühösen Junot. — Ez vagy te, a te ostoba büszkeségeddel. Nem megy fel, hanem inkább itt trespedsz, mint egy ökör.

— Eh, mit lehet csinálni Franciaországban? — mondta Napoleon. — Semmit. Nemrég gondolkoztam azon.

„RAPID“ kalapácsos örlő 2 típusban:

Típus V. o. 10 lóerő szükséglet mellett 450–500 kg. órai teljesítmény

Típus V. I. 15 lóerő szükséglet mellett 750–800 kg. órai teljesítmény

WANTHUM BRUNO ÉS FIA

Timișoara IV., Str. Müller Guttenbrunn 12.
(Moara Mare) Telefon: 21-99.

ne menjek-e inkább Törökországba, ahova tiszteket hívnak a hadsereg újjászervezésére. Még nagyvezér leszek.

— Csak rajta! — biztatta tréfásan a másik, aki észrevette kedvét. — Hanem előzőleg elmegyünk a színházba. — No, nem bánom — egyezett bele Napoleon. — Hát akkor gyereink!

Mikor lefelé mentek a sötét lépcsőn, megszólalt Junot.

— Te, mégis jó volna, ha valaki gondolna rád.

— Talán majd Barras — gondolta reménykedő reménytelenséggel Napoleon. De nem mondta ki, hanem hatalmasat káromkodott, mert amikor kifordult az utcára, belépett egy posolyába és a felfreccsenő sár bemocskolta köpenyét.

A Feydeau-színházban, ahol most valami Molière-darabot adtak, még nem kezdődött meg az előadás s ők látták felvonulni az előkelő közönséget, amely itt szokott találkozni.

Páris, amely rombadöntötte a királyságot, vépadra vitte a királyi családot és az arisztokratákat reszketve beülőről, rettegve önmagától és mindenkitől és élvezett — Páris most mutatni akart. A rettentő félelem igézetétől felszabadult városban hatszáz mulatóhelyen tombolt a jókedv.

Napoleon és Junot látták mindenkét, akinek csak Párisban pénze volt: hadseregszállításon felgazdagodott kereskedőket, politikai ágenseket, katonákat a terror bukásának hírére a városba visszaözönlő arisztokrata fiataliságot, amely külsőleg is demonstrálta a nép iránti ellenszenvét: hihetetlenül fantasztikus ruháik miatt incroyable-oknak, illatszerek miatt pedig muscadin-oknak nevezték őket.

A nőknél tombolt a testiség vására s a rajtuk levő ujjakon a mellett szabadonhagyó ruha alig volt több az ingernél, de már beszéltek arról is, hogy Barras szeretője. Tallienné asszonyosság, aki tovább folytatta a forradalom idejének antik divatját, amit

aztán egész Páris utánzott, nemsokára divatba hozza azt is, hogy nem lesz a nőkön más, mint egy tunikaszerep ing s a meztelen lábakon szandál.

A forradalom leplezetlen szabadosága helyett újra visszatért a régi etikett s a ragyogó, intrikáló és szürkeselmű népek diszkrét morájja összeolvadó beszélgetése zsongott a forró levegőjű nézőtérben.

Egyszerre csend lett, mert megkezdődött az előadás.

Bonaparte belélegzette a boldogító asszonyi illatot, vézna kis testét rettentőbb vágy görnyesztette össze mint az éhség és égető forró párborult a szemére akár a könny. Ott lélegzett, lihegett és suttozott előtt az egész előkelő Páris s ő látta magát, a jelentéktelen, a sápadt, rosszáreü tüzértisztet, amint kopott ruhájában, égő, karikás szemével előre hajlik s összemarkolja a korlátot, amire támaszkodik. Vágy, gőg és tehetetlen düh vonaglott végig rajta, hogy neki is legyen pénze, hatalma, illatos, szép ruhája és selvemszokásnyas, szép asszonyseretője.

Észre sem vette, hogy egy tisztakinek átázott ruháin és eszmáján frissen csillogott a sár, belőki az ajkát és nem törődve az előadással, bekiált:

— A Konvent nevében! Bonaparte tábornok polgártársat keresem!

Többen püsszerve fordultak feléje Junot pedig oldalbalokta Napoleont

— Hallod téged keresnek!

Másnap, Vendamaire 13-án, a Konvent hadserege — nyolcezer ember Bonaparte tábornok vezérével alát — szembenállott a Tuileriáknál Páris lázadó szejekiojnak csapatával. Reggel óta borús idő volt, köd hullott a házakra és az utcákra, ahol negyven ezer ember morajlott a barrikádok mögött. A Konvent csapatai — köztük a felfegyverzett képviselők is — körülverték a Tuileriákat s a tüzerek füstölgő kanóccal állottak reggeltől késő délutánig az ágyuk mellett mert a tábornok ágyukat is hozatott a városba s a Konvent — félig-meddig megrettenve — meghajolt lángeszének erőszakossága előtt.

Már azt hitték, hogy a Tuileriákat körülzáró csapatokat, amelyek kiküldötteik útján állandóan alkudoztak a Konventtel, szétosztanak, mikor valahol, talán a Saint. Honore-utca egyik ablakában, talán a Konvent csapata között, eldőrdült egy puská. Akik ebben a pillanatban a tábornokra néztek, látták, hogy sápadt arca kökéményre torzul, mint aki idegen messzeségekbe néz és látja önmagát, amint a magasságok felé lélekkel a sápadt árnyak sorfala között s rettentő vágyak kovásolták acélgyűrűt a szíve köré.

— Tűz! — mondotta tompán és rekedten, Juno kapitány, aki a Szent Rókus-templom lépcsőj előtt sorakozó ágyuk egyikénél állott füstölgő kanóccal most lecsapott a gyújtólukra s a következő pillanatban tompa sínyölt döngés reszketette meg az ablakokat és a sziveket. A kartács vörös utat vágott a tömeg közé.

Ugy teiszett mintha az ágyufüst szürkésfeketén lebegő aradatából egyre nagyobbodva bontakoznának ki a tábornok vonásai; egy, az ég és föld között lebegő fegyvelmezett, rettentő arc. N a p o l e o n.

Emlékezés...

Irta: **Ambrózy Márta**

Nagy karosszékben ült az Apák
A gyertya előtt s halkan
lapozgatott, olvasgatott
a meghitt csendben — szótlan.

Emlékeinek színeit
élesítgette fel néha
míg üldögélt a láng előtt
s mi ketten, rá bámulva.

Igy üldögélt a fény előtt,
meséltgette a multat,
simogató szemei ránk
szeretet-sugárt szeltek.

Mi nézlünk fel rá — Istenem,
és együtt járt a lólkünk,
két kis szívünk és az övé,
— hárman — egy ritmust vertünk...

Ellobant már a láng. S a fény
kialudt réges-régen.
De — néha csillag sziporkáz
A szép tavaszi égen.
S ilyenkor látom őt,
a gyertya fénye villan,
és a szemem szélén mindég
két — égő könnycsepp buggyan.

Kosztolánszky István

Utban a nagy megismerés felé

spiritizmus egyik lelkes hívetől
 oltam egyszer:
 Mikor először hallottam spiri-
 zmusról beszélni, mint a vilám
 szant ki agyam valamelyik zug-
 jából egy gondolat; Istennek és
 embereknek a lelken át történő
 bekapcsolódásának megrázó gon-
 data. Nem az, hogy hisznek-e a
 itizmus igazságában, hanem, hogy
 egy magasabbrendű életfelfogás,
 annak tulajdonképpeni lényegét
 ezi.
 A spiritizmussal kapcsolatban
 lehet hívókról vagy hitetlenekről
 zélni. Mert hinni annyt jelent,
 határtalan bizalommal lenni va-
 i, vagy valami iránt, akit, vagy
 tulajdonképpen nem ismerünk.
 csak egy állhat meg; a tudás. A
 meggyőződésen alapuló teljes
 as. Mert amit nem tudok, abban
 alább is kételkedem.

Például én nem hiszem, de tu-
 n, hogy bennem lélek van; hogy
 a lélek halhatatlan s hogy az em-
 holta után is közelünkben tartóz-
 állik; mert egyébként miképpen ma-
 arázhatom meg, hogy idézésünkre
 jelenik.

A megjelent és lefénnyképezett
 arcvonásainak határozott fel-
 merése; de — mondjuk, már csak az
 egyáltalán lefénnyké-
 zhető, még pedig nem elsőtűtött
 sában, hanem kiint a szabad me-
 z, — mutatja azt a megafolhatat-
 tányt, hogy a halottak szellemé-
 bármikor érintkezésbe léphetünk.
 nek a megismerése pedig a legva-
 színűbb megközelítése kell, hogy
 nyen annak a titoknak, amit a Te-
 mtő a legelrejtettebben őriz.

A szellemidézéssel komolyan
 gyalgóknak nem az a főkévése,
 hogy másokat apró misztifikációval,
 isári hókusz-pókusszal félrevezesse-
 hanem: közelebb jutni az egyes em-
 ber lékéhez; általa: az emberiség fő-
 egelkéhez és végül, az utóbbin ke-
 szttül a nagy egészhez: a világszel-
 mhez, az Istenhez.

Merész gondolat, de érthető. A te-
 méts koronája: az ember, aki az
 emeket engedelmes nabszolgájává
 tte; aki a föld másik sarkán levő
 mbertársát látja, vele megbeszélése-
 et folytat; aki a hangot — mint a
 azdaaszony a befőtött, szekrénybe
 árja s ha kedve tartja, gépén egyet
 savarint és hallhatóvá teszi az évek-
 z ember, aki örökös kutatásra van
 ihivatva, csak természetes, ha tudni
 karja, hogy miben rejlik a titok,
 mely az Isten és az ember közötti
 kapcsolat mibenlétét előlünk elzárja.

Ami az ember médiumával mű-
 eltet — folytatta ismerősöm. —
 vetlenül meg kell győzőn arról, hogy
 genis: egy ilyen kapcsolat létezik,
 melynek titka a lelkekben keresendő.

De hát mi is az a lélek? ... A lé-
 ek Isten teremtő erejének az a része,
 amit belénk lehelt, hogy örökös kuta-
 tások lázában keressük azt az utat,
 mely hozzá vezet. Mert földieket
 rintő titkok kulcsát kezünkbe adta
 ugyan, de azt homályban hagyta, ami
 tulajdonképpeni lényegét jelenti.

Ezt a homályt akarja az okkul-
 tizmussal komolyan foglalkozó felde-
 ríteni. Kutat, keres, fűrész kísérle-
 tek. És rájött, hogy médiumán ke-
 resztül évekig rejtőző titkokat derít-
 het fel; de magasabb régiókba még
 nem sikerült bepillantást nyernie.
 Ennek a módja még ismeretlen előtte.
 De ha földi dolgok felderítése is évek
 fáradságos munkájával jár, mennyi-
 vel több kitarást kíván az Istenhez
 vezető ut felfedezése: annak az utnak
 a felfedezése, mely az Isten igazi lé-
 nyegének és az ember holta utáni
 életének hol és mikénti folytatásának
 megismeréséhez vezet.

Ha Edison és Marconi világré-

szeket és az azokon élő embereket
 volt képes hangban és fényben meg-
 jeleníteni, abban sem kételkedem,
 hogy egyszer Isten közelébe is el fo-
 gunk jutni. Én már utban vagyok a
 nagy ismeretlen felé. Én hiszem mert
 határtalan bizalommal vagyok az
 iránt, hogy az a világszellem, amit
 mi Istenünként imádunk, egyszer a
 maga teljes valóságában fog elénk
 állni s el fogja osztalni mindazon bi-
 zonytalanságot, titokzatosságot, mely
 körülvesz, ha — szükségesnek fogja
 találni.

Igy beszélt az én ismerősöm.
 Bevallom, ezek mind olyan dolgok,
 amik nem tudtak meggyőzni de ami-
 ket meg sem cáfolhattam Csak ott
 mosolyodtam el, ahol arról értekezett,
 hogy fog ő egyszer a világot fenntar-
 tartó szellemmel találkozni s vele szó-
 ba állni. De a nagy felbuzdulásban
 — úgy látszik, elfelejtette, hogy a

vízözön alkalmával már szóba állt ve-
 lünk. Azóta megint baj volt, mert
 egyetlen fiát kellett éretünk felél-
 doznia. Akkor se értettük meg szavát.
 Később világrészeket döntött halom-
 ba a rettenetes földrengés. Nem értet-
 tük meg szavát. Jött a mindeneket
 fenekestől felforgató világháború,
 éhség, nyomor; nem tanultunk belőle.
 Ha újból szólni fog akkor megint
 fiát fogja elküldeni; de akkor már
 telkezni fog felettünk; akkor tudom,
 hogy meg fogjuk ismerni a maga tel-
 jes valóságában.

A szellemek megjelenése tényeken
 alapszik ugyan, de az nem egyéb,
 mint arról való isteni értesítés, hogy
 bennünk halhatatlan lélek van. Tehát
 nem szellemidézéssel, hanem krisztusi
 életünkkel jöhetünk vele kapcsolatba.
 Minden egyéb: csak álmoknak való-
 sággá-tételére való gvarló emberi fő-
 rekvés.

Mihályfy Jenő

Jeromos Pistike szomorú élete és szomorú halála

Es szó leszen ebben az életrajzban Je-
 romos Pistikéről és az ő szomorú sorsá-
 rój és arról, hogyan jelent meg egyszer
 csak ebben a világban, hogyan élt és
 hogyan halt meg és hogyan nem gondolt
 vele többé senki sem azután.

Az pedig úgy volt, hogy aminő meg-
 született, a fél falut meghívták a keresz-
 telőre és még a borjút is kellett adni,
 hogy jusson borra és töpörtyűspogácsá-
 ra a vendégeknek. Aminő akkorára ese-
 peredett, hogy édesanyja kötényét meg
 tudta fogni, megtörtént az első baj. A
 szomszéd Jóska fia parittyájának köve
 eltalálta úgy, hogy megvakult egyik szem-
 mére. Hiába kenték-kötötték tudósnaí
 tudósabb javasasszonyok, hiába hívták
 még a derék Schöder doktor bácsit is,
 aki ingyen gyógyította a szegényeket, ő
 sem tudott segíteni, maradt tehát Jero-
 mos Pistike egy szemmel. Azon keresztül
 nézte, bámulta a világot ezentul.

Mikor apját hazazengedték a nagy há-
 borúból, ha évből állott a Pistike élete.
 Bérratták az iskolába, hadd ismerjen meg
 ő is valamit a tudományokból, tanulja a
 betűvetést, számolni, olvasni. Megtörtént,
 hogy a Kecskésék Marciája igen erősen
 találta megszorítani az egyik erőpróbá-
 nál. Pistike a lábát törte, hetekig ágy-
 banfekvő beteg volt emiatt s csak akkor
 épült fel, mikor apja azt mondta neki,
 hogy nem fog többé iskolába menni.

Majd csak ember lesz valahogy iskola
 nélkül is.

Hej, ez volt azután az igazi élet! A hegy-
 oldalon még a nap is másképen süttött,
 mint lent a faluban, a virágok is szebbek
 voltak a szellő is simogatóbb, a harmat
 is puhább és a fű is lágyabb. Naposz-
 szatt heverészett a fűvön, a bogarakkal
 barátkozott csak és a felhővel és a fűzfá-
 val és a mogorórával, a leveleket simo-
 gatta, nézegette, gyűjtötte, mindegyiket
 ismerte és megcsókolta külön-külön. Mi-
 kor a nap süttött, összemosolygott a nap-
 pal, mikor pedig eső esett, elbújt a ma-
 gának szitette künyhőbe, az esőre is csak
 mosolyogni tudott.

Történt pedig, hogy az öreg Jeromos
 városba ment valami sürgős dolgot elin-
 tézni, azután meg szegedi paprikát indult
 venni; az egyik fűszerüzletbe. Beszélget-
 ni kezdett az üzletben egy pocakos ural-
 elmondta, van egy fia, Pistikének hív-
 ják, szorgalmas gyerek, csak vak lett
 egyik szemére meg sánta is kiesé bal
 lábára.

Igy történt, hogy Pistike néhány napon
 belül meg a fűszerüzlet többi inasai kö-
 zött köszöntötte a reggelt és már csak
 régi álom volt a boldog libapásztor-
 dás, a fű, a falevelek és a harmat, a ma-
 dárdal, a napsütés Ezerfelé küldték, ezer
 munkával bízták meg.

Nehezen szokta meg, nehéz is volt al-

Dimitrie Anghel

A habok ajándéka

Ma kint a dűnaparton egy márványkarral letem,
 Melyet az ár rabolt el s a hűs fűvény eláraszt,
 — Honnan való, kié volt? — hiába kérül lelkem,
 Mikor merült a mélybe, — ki adhat erre választ?

A váll felett letört kar: szép női kar s a márvány
 Oly tiszta és fehér még, nem hinni, hogy folette
 Sok, számtalan sok év szállt a mulás néma szárnyán
 Mióta rég a tenger elnyelte s eltemette.

Oly ihlet tűz a finom kő-ujjak bársonyán át,
 Hogy azt hinnék, miközben a művész így kivészte
 A lázadt kötömeggől emléke szent csodáját,
 Modellje balkezével a homlokát becézte.

Puhán suhant a lágy kéz az ihletett halánték
 Felett, haját szelíden simítva homlokára,
 S ő lelkesen faragcsált, tündödvé, hogy talán még
 Ez megmarad, ha éltük el is száll, mint a pára.

S valóban, századévek után itt látni balga
 Szemünk előtt a szép kart: buján tapad köréje
 Dus-lvü karperecként egy csillogó nagy aiga
 Mint büszke női lélek utolsó szép szeszélye.

Forc.: Franyó Zoltán

A szervezetben lerakódó, nehezen oldható mérgek a reuma okai

A húgysav-lerakódások, amelyek az ízületekben kris-
 tálly formában képződnek az okai többnyire a rumá-
 ták. Ha a legkisebb mozgulatra fáznak térdel, ha fáj
 a keze és hasonlók a háta, úgy tudja meg, hogy a
 húgysav csunya hegyes kristályai rakódtak le az iz-
 mekben és okozták ezen elvieselhetetlen fájdalmait.
 A húgysav-kristályok igen makacsak. Praktikusán
 elegendő 100 gramm feloldásra. Mégis két órák, a-
 mely a Kruschen készítmény elhatárolásához tartoz-
 nek, megvan az a tulajdonsága, hogy eltávolítja a
 kristályokat. De a Kruschen sók hatására nemcsak erre
 szertökölnek; más sok, amelyeket tartalmaznak, segítik
 a veséket, hogy tunkolójukat rendszeresen tisztítsák.
 Az így módon feloldott mérgeket a szervezet könnyen
 eltávolítja. A Kruschen sók hatására könnyű, a reumá-
 ták szenvedők megmentül.
 Tegyen egy hónapig kísérletet. Szedjen Kruschen és
 az eredmény meglepi. A fájdalomtól elmenteni mozoghat. Jobban
 kedvére és fájdalomtól mentesen mozoghat. Jobban
 fogja magát érezni, mint bármikor is valaha. Nagy
 üveg 55 lei, kicsi 40 lei.

kalmazkodni az új környezethez. Öltözé-
 ke is csak a régi világra emlékeztette,
 tromba eszma, alig bírt mozogni benne,
 falusi ing, rossz nadrág, azután viselke-
 dése is egészen a régi világ szerinti volt,
 mindenkit letegezett, úgy köszönt, hogy
 „aggyonisten” a városban pedig az
 „alászolgája” volt a divatos...

Mégis megszerették, mert sokat dolgo-
 zott, hangtalanul, különvélemény nélkül.
 Felkelésénél ő volt az első, este ő fektett
 le utóljára, mindenféle munkára fogták,
 mindenhova őt küldték, elvégezett minde-
 nent készségesen és gyorsan.

— El ne felejtsd Pistike! Elintézted
 Pistike? — hangzott reggeltől estig. Ő
 csak tovább szaladgált, még a felelethez
 szükséges időt is megkurfitotta. Csiznál
 csakhamar elszakadt, ingőből is már
 az első betek után kiltáztott a karja. Fő-
 nőke elhatározta, lassankint pótolja a
 hiányt.

— Városi fiut faragok belőled — mond-
 ta.

Kevest beszélt, úgy gondolta megér-
 tik így is. Napközben nem is volt ilyes-
 mire idő, de este tíz óra után már nem
 kellett dolgozni, vasárnap sem és ilyen-
 kor szabad volt a padra ülni az üzlet ud-
 varán, ahol pedig csak a főnök lányai
 ülhetek hétköznap.

Es így történt, hogy Teréz is ott ült az
 udvari padon és ekkor kellett volna
 mondan valamit, beszélni, megállás és
 színet nélkül, csak szólni, mesélni, so-
 kat, sokat. De nem tudott. Alig hagyta el
 szó ajkát. Ha mondott is valamit, sze-
 rette volna mindjárt visszavonni, nem
 tudta azt kifejezni, amit érez.

— Hány jányért mosogatsz el naponta,
 Teréz? — Pedig egészen mást kellett vol-
 na mondani, vagy „milyen szép idő van
 ma”, pedig azt látta Teréz is, hogy szép
 idő van, de olyat, ami róla és róluk szól.

Hosszu utról jött vissza egy este. A
 város másik végébe vitt esomagot, szaladt
 visszafelé, szaladt az udvaron is, pedig
 sötétség volt már. Sötétség volt már,
 vak, csillagtalan éjtel.

Mi is történt vele? Hogyan is volt?
 Körülötte minden sötét, alatta a föld,
 nedves és hideg... Nem történik semmi,
 semmi... Teréz nem jön? Nem tudja.
 Tompán, mintha tő mélyén volna, hallot-
 ta, emberek susognak körülötte.

— Beesett a pincébe, jaj, vér, vér! —
 mondták.

A konyhába vitték, mosták, törölték, ta-
 nácsokat adtak, vitatták az esetet az
 emberek, de Pistike nem tudott erről
 semmit. Fekete felhő volt az ő lelke, át-
 hatolhatatlan, megszakíthatatlan. Egy-
 szer nyitotta még ki félszemét, egyszer
 még az ajkát. Azt mondta: „Teréz, itt
 vagy?”, azután meghalt.

Apja jött érte el kellett adnia a tehe-
 net, hogy legyen pénz a temetésre. Még
 átkozódott is, hogy éppen olyan évben
 van haláleset a családban, mikor rossz
 a termés.

Eltemették. A pap is azt kívánta neki,
 hogy nyugodjék békében, várja türelme-
 sen a feltámadást. És hogy mi történik
 ezután Jeromos Pistikével, azt úgy is
 tudjátok, apró fergek csillapítják étvá-
 gyukat belőle és tíz esztendő múlva mást
 fognak temetni helyébe.

OEXEL-RONAY MIHALY báró

A házásárt

Mikor a-félvilág hárouba kezdett,
Bögöti Andrisnak rögtön menni kellett.
Otthon kellett Árán hagynia mindenét:
Tizenöt hold kövér televényes földjét,
Galamúcos házát; udvarral és kerítell,
S ami bennük állott. Meg egy darab-réttel.
Négy tájfajta lovát, három csikajával,
Két riskatehenét, egy-egy bornyujával.
Vagy nyolc darab kocát, húsz süldő malacot.
Az aprójószágot, kutyáját — Vakarcot,
Sándor bérest s végül Klárit, a hitvesét,
Mivel nem volt nekik, hát nem a gyerekét.
A világ közepén maradtak mind vissza,
Legalább ákomban-bákomban volt írva
Az utmenti kocsmá dülöngő falára,
Aki csak arra járt, mindenki számára:

fit a világ közepe,
Ki nem hiszi, gyűjjön be!

Aztól számítólóg hogy Andris bucsuzott

Éppen a negyedik hónap fele mulott,
És a körjegyző ur által jött Árara,
Felhívatta Klárit a faluházára.
Ez alig ért reá, hogy magát kicsipje,
Pedig másként dehogy lehetett mennie...

A jegyző urral a hivatalozobában

Bíró ur s két esküdöt ültek egysorjában.
Igy szólott a jegyző: Lelkem ifiasszony!
Nehogy szavaimtól nagyon megriadjon.
Jobb szeretném, hogyha jobb hírt hoztam volna,
Mint a kötelesség nekem parancsolja.
Ura káderétől egy írás érkezett,
Hogy valamely fronton az Andris elveszett.
Egy ütközet óta nincsen semmi nyoma,
Nem tudják, hogy él-e, vagy meghalt azóta.

Köténye két csücskét szeméhez emelte,
Mit csináljunk? kérdezte írva a menyecske.
Mit ám? Vidította bölcsen bíró uram,
Jegyző meg, hogy: Várjunk, így van-e, vagy úgy van.

Aztán vártak, Egyszer Klári meg a jegyző

Összetalálkoztak, Andris nem jött-elő, —
Kezdte emez — holtta nyilvánítani lehet,
Magából özvegy lesz, újfént férjhez mehet.
S mivel az urának ijja-fija sincsen,
Tehát örökségül magára szállt minden.
Összesugtak-bugtak, soká tanácskoztak,
Végezetül mindent megállapítottak.

Aztán úgy ötnegyed esztendő teltere
Megjött a törvényszék abbéli végzése,
Hogy halott az Andris, özvegy az asszonya,
Majd jött, hogy övé lett a férje vagyona.
Klári akkor Sándor bérest elővette,
Azt mondta hogy: — Most végy feleségül el tel

— Hát már minek? — adta vissza nagysokára.

Klári csipőire vágta mindkét kezét:

— Hogy tisztességesnek maradjak meg. Ezért!

Sándor legény erre magában mormolta:

Nagy szépsége ide, gazdagsága oda,...

De a házásárt szörnyen megszállta a bögyét.

Szót és megvakarta a két füle tövét.

Jóllehet eddig a férjére eregette,

Vélte tovább: Reám még nem merészelte,

Mert nem kapott volna más bérest helyettem.

De mi lesz, ha egyszer hites férje lettem?

Azután szüntelen azon járt az esze,

Hogy szegény szolgának nagy az a szerencse.

Aki sete is volt, még hozzá bandzsított,

Aztán kiváltképpen még a tetejébe

Pityityinben lépett a világ légébe.

Hivatalosan azt Bojtornak nevezték,

Világközepiek lakóitól lenézték,

Hasztalanul volt a büszke hire neki,

Hogy benne a tojást nem tyuk, kakas Kelti.

Azért sajnálták le, mivel tudták róla,

Hogyha valakinek lenne ott jó dolga,

Kérdezn: Igaz, hogy itt fejik a békát?

Megugratnák érte. Nem értik a tréfát.

Sándor mindezekre addig latolgatott,

Mig a szerencsébe csak beleharapott.

Messzevidék minden honmaradt férjije

Töle szerencsét szörnyen irigyelte.

Viszont a fiatal asszonya — leánya

Sándort szép Kláritól élénken sajnálta,

Mert igazabb volt a nóta értelme,

Mint harminchat éve, hogy először zengte:

Maradt itthon kettő-három nyomorult.

Rátok lányok, még az ég is beborult.

Sándor a szobába került istállóból,

S gazdája örökét kapta minden jóból,

Klári egy hétig volt a kezesbáránya.

Szósem, azután is finomul táplálta,

Csakhogy epéjéből, mely benne gyülemlett,

Házásártja kifutott s fejére ömlengett.

Ősz felé egy este, mikor vacsorára

Sándor épp gölödényt majszolt kétorcára

Eltűnteti a tavaszi naptény által
kijhozott szeplőit a
Hajhullását és fejkorpázását meg-
szünteti a
Árcbőrének zsirosságát meg-
szünteti a
Csecsemők fűrésztésére hasz-
náljuk a

HENNRICH

=féle EPE-gyógy-
szappan
=féle PETROL-
gyógyszappan
=féle BORAX-gyógy-
szappan
=féle BABY-kövr-
gyermekgyógyszappant

Mindennapi mosakodásánál a **SEN LASLO** fertőtlenítő toalett-
szappan megóvja a járványos betegségektől.

Az első szobában, s nagyokat hallgatott,
Klári nem evett, csak folyton visitgatott.
Neki még az a nagy hallgatás sem tetszett,
Hanem ezért egész külön veszekedett.

— Ugy-e hallgatsz? Azt a szedte-vette! — mondta,

Mert becsületedhez makacsság van róva.
Sándor öklei már erre emelkedtek,
Ütni akart, de az ablakon zörgettek,
egy ösmerős hangtól igen megborzadott,
Ahogy meghallotta: — Klári te! nem hallod? —
Iszonyun megijedt: — A gazduram lelke...
Elfujjam a lámpát?... dadogta reszketve.

Klári csak legyintett, tovább járt a szája,
Kívül újra zörgött az ablak táblája,
s világosan Andris szava hangzott közbe,

— Nem hallottad Klári?... Beeressz rögtön tel

— Dicséri az Urat minden jámbor lélek, —

Feleltesz ez vissza. Én töled nem félek.
Hess el! Hess kísértet! s tovább fel sem vette
A lármát még jobban szaporázta nyelve.

Csapástól berepült a szoba ablaka,

— Nem nyitottok rögtön ajtót?... zugott András hangja.

Klári pergő nyelve ettől már megcsuklott,
Fejéről asszonyi kontya majd lecsuszott,
Ugy loholt azonnal ki az András elé.

Sándor bekotródott a kemence megé,
Bubja védelmében megszeppenve leste,
Hogyán kacsingatott feleségük szeme,
Mialatt Andrisnak az ajtót kitérta,
A résen bevezette az előszobába.
Ajka aljáról kivillant fogsora

Ahogy kacskiasan ezt vetette oda:

Meghozta az Isten, — Megengedte érn!...

Azzal el kezdte a sor nekt beszélni.

Kisvártatva aztán megszólalt a gazda:

— Gyere elő sógor! Vagy amim vagy... Rajtai

s indult egyenesen Sándor irányába,

Ez bujni akart a kemence gyomrába.

Esti harangszókor, Klári hívására

Összeiramodott egész szomszédsága.

Azt hitték bolond lett, amiért felváltva

két hitvese nevét egyre kiabálta.

Dehogy bolondult meg! Teljes erejével

Cibálta férjeit épp egymástól szájjal.

A kettő vitázva egymást torkolászta

Hogy kié NE legyen Klári és házásártja

Tanítás a bálnáról a természetvagy után és a gyakorlati élet szerin

A bálna — így tanítja a természetrajz — a cétfélék családjába tartozó halfora-
máju emlős állat, a vízben él, kitünően
úszik, kifejlett állapotban 60—80—100—120
mázsát nyom. Bőre alatt vastag zsírréteg
van, amely testj melegének védelmére
szolgál, azonban belső részei is tele van-
nak zsírral, helyesebben olajjal. A bálna
rendszerint csordákba verődve található.
Vadászatát már a tizenharmadik század-
ban kezdte az ember. Akkor azonban
zsiradék a kizárólag táplálkozásra kellett
még, lúsát is megették, bőréj feldolgoz-
ták és halesontját is használták. Az újabb
kor szomorú dicsősége, hogy az ártatlan
bálnának elsősorban a fegyverkezés ked-
véért kell pusztulnia. A bálna ugyanis
bálnaolajat jelent az olasz glicerint, a
glicerint puskaport és más robbanóanya-
got.
A bálna évszázadok óta menekül az
ember elől. Volt idő, amikor a bicegrai
öböl hemzsegett a sok bálnától és a bász-
kai öldösték. Azután a norvég partokra
menekült, majd a jeges tengeren kereszt-
ül a Csendes óceán északi részébe vo-
nult, jelenleg pedig a délsarki tengerben
él a bálnacsordák sok ezre. Az ember
mindenhová utána ment. 1910-ben a vi-
lág bálnaolajtermelése még csak 300.000
hordó volt, 1914-ben ez a mennyiség már
kétszeresére emelkedett, 1923-ban, amikor
a franciák, németek és olaszok megkezd-

ték a fegyverkezést, az évi termés csak
nem elérte a másfélmillió hordót, 1927-
ben, amikor az angol birodalom is láza
ban nekilátott a felszerelésnek, közel há-
rommillió hordó bálnaolajat állítottat-
elő a világon.
Anglia még a világháború idején fel-
ségjogot szerzett magának a déli sar-
területének legnagyobb részére. Kiseb-
területen Norvégia, majd Argentína is
kitérte a maga zászlaját. A németek er-
re megépítették a harmincezer tonnás
Unitas bálnavadászó hajót, amely hóna-
pokig tartózkodhatik a tengeren anélkül,
hogy kikötőt kellene érintenie. Személy-
zete négyszáz emberből áll. Ebből száz
husz a bálnavadász, kétszáz a hajóba be-
épített olajgyárban dolgozik, a többi
matróz. Az Unitas óránként egy darab
egyenként száz mázsa súlyú bálnát do-
gozik fel. A Walter nevű német bálna-
vadászahajó naponta csak husz bálnát ké-
pes feldolgozni. Ha az anyahajók rakta-
rai megetlenek jönnék a tankkijók és a
olajat hazaviszik Németországba. Ott
bálnaolaj kis részéből ételolaj lesz,
nagyobb részéből pedig glicerint.
Hajdan a bálnát szigorúval vadász-
ták. Ma repülőgépek kutatják föl a bálna-
csordákat, azután ágyúkkal lövik őket.
hatvanöt fokos délsarki hidegben ig-
folyik a bálna pusztítása — a muni-
gyártás érdekében

HANNIBÁL HALÁLA

ent az utcán valami teherhordó
pedten kiáltott rá a nevére, az-
na mindjárt durva nevetés hallat-
zat valahonnan. A férfi, aki egye-
ült az egyszerűen berendezett,
szobában, hirtelen felállott. Ha-
mas, szálas alakja egész magassá-
gon kiegyenesedve állt meg a fél-
mályban; sémita jellegű, markáns
csásu arcán, magas homlokán a ve-
csültetett határtalan energia kifeje-
zése mellett a tanácsstalanság bizony-
tansága látszott. Egy pillanattal az
alak felé figyelt, azután az ajtóhoz
ment, kinyitotta és kiszólt az ott vá-
zózó szolgának:

— Egy pohár bort.

Megint leült az asztalhoz, jóideig
szótlanul bámult maga elé. Alig moz-
dult, csak néha-néha simított végig
kezei szálakkal keresztülszótt bozon-
t fekete szakállán. Azután hirtelen
trezzent, felélénkült pillantása ész-
revelte az előtte álló boroskelyhet. A
székből kis fekete szelencét húzott
ki és a benne kékesen csillogó, fehér
gort balcoöntötte a kehelybe. Elmézte,
hogyan keveredik el a por a kehely
tartalmával, hogyan száll le egy
copp kis csapadék a kehely aljára.

Már alig lehetett látni a szobában,
csakúgy egészen beesteledett; csak
a aranyveretű kehely csillogott előt-
t és a bor felszíne benne. A komor
férfi abba bámult bele mereven, míg
hítozatos homloka mögött lázas gon-
dolatok és emlékek árja kergette egy-
rást szünetlenül.

Igen, kétségtelenül itt volt a vég
ezt olyan nehéz volt megértani. Hi-
zen ő nem hibázott; megértette aty-
ának, a nagy Hamilcarnak tanítását
és úgy vívta meg a harcot, amint azt
meg kellett vívni. Megértette, hogy a
római köztársaságot csak otthonában,
Itáliában lehet megsebezni halálosan
és át is vitte a harcot Itália földjére.
Sodálatos diadalokat aratott, a római
seregek egész sorát verte tönkre,
vitezdeden át távol tartotta hazájá-
tól az enyészetet, a pusztulást. És
mégis minden hiába; elbukott.

Végiggondolta első harcait. Lelké-
sen még ott izzott történelmi a gyü-
lölet, amelyet atyja öltött a keltákba a
ómaiak ellen és amely egész életén
át egy percre sem hagyta megpihen-
ni. Az első harcok, amelyekben atyja
árt a seregek élén; a lázas munka,
amellyel Itáliába vezetett hadseregét
megszervezte. Az átvonulás az Alpo-
son hóban, fagyban, égbe nyúló, hó-
földte hegyeiken át, megérkezése Itá-
lia földjére, a reá várakozó római se-
regek háta mögött, az első harcok,
amelyekben a római konzulok seregei
vérműlten menekültek Hannibál kar-
dja elé. Arca gögörs mosolyra tozult;
Cannae! Amig emberek fognak élni a
földön és emberek fognak küzdeni
egymással, arra emlékezni fognak. A
nagy csatára, amelyben ötvenezer
rómaikat kerített kelepébe Hannibál
lángelméje és ötvenezer római, az
élőkön Aemilius Paulus konzullal,
akik együtt, egy napon pusztultak el
a pun kard csapásai alatt. A hosszú,
tizennégy esztendő, míg ott állt Itá-
lia földjén Róma kapui előtt, mint a
fenyegető végzet a pusztító gyűlölet
minden római feje fölött. Hannibál
ante portas!

Es minden hiába volt. Eszébe ju-
tottak sűrű üzenetváltásai a cartha-
goi tanáccsal, a biztatások, az ígér-
getések, a folytonos magárahagya-
tás és átulás. Carthagótól, amely az
ókorj kelet minden kincsét összegyűj-
tötte falai között, nem tudott pénzt
kapni új seregekre, legnagyobb és
legnehezebb csatái előtt nem tudta
megkapni a kért segítségét. Eszébe
jutott tábora, a Metaurus folyó mel-
lett, a 208-ik évben, amikor napokon
át állt a római seregek között, várva
öccsét, Hasdrubalt és a vezetése alatt
érkező segédesapatokat. És azután az
este, amikor átdobták táborába öccse-
nek frissen levágot, véres fejét és ő
tudta, hogy a segítőesapatok meg-
semmisültek és minden elveszett.

A túlvilágról kísért a szöke démon szelleme

Az elmúlt év június 9-ike, a fiatal
on elhunyt tragikus sorsu szöke film-
csillag, Jean Harlow temetése óta,
egykorj főnökéhez, Louis B. Mayer
filmgyári igazgatóhoz tömegével ér-
keznek a levelek. A levélírók leg több-
je azt kívánja, hogy Jean Harlow ösz-
szes filmjeit évente többször is meg-
ismételjék. Vannak levélírók, akik
pénzt küldenek a filmstár kriptájá-
nak díszítésére. Igaz, erre nincs szük-
ség. Jean Harlow egy belülről üszített
bevont érekeporsóban fekszik a kalif-
orniai Glendal, forest lawni temető-
jében és csöndben alussza álmát.
Mégis vannak rajongók, akik a halott-
nak gondját akarják viselni.

Néhány nappal ezelőtt Louis B.
Mayer napi postájából egy igen kiü-
nös szövegű levél került elő, melynek
írója a „The Occult Digest” című spi-
ritiszta folyóirat szerkesztője. A lap
szerkesztője és egyben a levél írója,
— aki igen sűrűn vesz részt spiritiszta
szeánszokon, — a Dániából származott
Mrs. Effa Danielsennel azonos. Dani-
elsen asszony igen érdekes leveiben
számolt be az egykori világlíri film-
színésznővel folytatott párbeszédéről.
Jean Harlow túlvilági üzenetében
többek között a következőket mon-
dotta:

— Régen tudtam, hogy nem élek so-
kaig, de senki sem akart hinni nekem
és így örök pesszimistának tartottak
engem. Az a fiatal nő, aki befajeztetlen,
utolsó filmemben helyettesített, sokat
fáradozott, de megérdemli a sikert.

A NÁTHALÁZT-HÜLLÉST-FEJFAJÁST
feltétlenül meggyógyítja ANTINEURALGIC

JAWOL

Szék-
rakedésnél
A M I C
biztosan meg-
hajlja

Azóta könyörtelenül, fáradhatatlanul
üldözte, hajszolta őt keresztül a
világon a római gyűlölet. Carthago-
ból, amelyet a megalázó, súlyos béke-
kötés után újból feltámasztott és
pénzügyileg, politikailag megint ha-
talmassá és erőssé tett, menekülnie
kellett a rómaiak fenyegetései elől.
Szíriában Antiochus királynál csak
rövid ideig talált menedéket; a rab-
nói és eunuchjai között dözsölő, elpu-

hult keleti fejedelmet megszedítették
egy pillanatra azok a kilátások, me-
lyeket a kor legnagyobb hadvezéré-
nek országában való megjelenése nyi-
tottak meg előtte, vele együtt tervez-
gette a szíriai hadsereg újjászervezé-
sét, hatalmas, harcra kész hadsereg
kiképzését és a támadó háborúba Kis-
ázsia felé terjeszkedő rómaiak ellen,
le amint megérkezett a szíriai udvar-
ba a római Scipio Africanus követe,
hogy Hannibál kiszolgáltatását köve-
telje, Antiochus már nem mert to-
vább menni és Hannibálnak újból fut-
nia kellett, Bithiniában, Prusias ud-
varában is hasonló volt a sorsa, itt
sem hagyta megpihenni Róma, mely-
nek nem lehetett nyugalma, míg Han-
nibál életben tudta. Scipio követének
megjelenésére Prusias megrémült és
elárulta a rómaiaknak Hannibál tar-
tózkodási helyét, hogy fogják el, vagy
tegyenek vele, amit akarnak.

— Mi az? Lépések dübörögnek a
folyosón? Nem, még semmi. Odakinn
csönd van, csak felindult szive dobog
hangosan a mellében. Lehajtott a fe-
jét és még egyszer belenézett a csillo-
gó kehelybe. Igen, most már megér-
tett mindent; most már átérti életé-
nek egész végzetét. Egy ember, csak
egy ember állt szemben egy nemzet-
tel. Ő Hannibál, az erős és hatalmas,
a nagy hadvezér, de vele szemben állt
az egész római nemzet. Mögötte csak
egy kereskedő város állt, egy hetero-
gén, szervezetlen társadalom, amely
csak kereskedni és nyeréskedni akart,
amely sohasem értette meg a létét
folytatott harc végzetes fontosságát
és nem volt méltó a nagy diadalokra,
amelyeket hadvezérei arattak.

Vele szemben a római társadalom
egész erejével, szervezeteivel, öntu-
datosságával. Két kultúra, két ellen-
tétes szellemi irányzat vívta meg a
harcát, Carthago és Róma között. A
görög-római kultúra és a sémita szel-
lemiség, amelyet ő képviselt és ame-
lyet át akart ültetni Európa földjé-
re, az egész nagy kontinensre is. Nem
sikerült; egy ember küzdhet jó dara-
big az egész világ ellen, de végül is
el kell buknia, alul kell maradnia. És
ha fognak még jönni utána valamikor
mások is, akik egymagukban állnak
majd és egymagukban fognak küzde-
ni nemzetek ellen, a végső fokon ne-
kik is így kell végezniük. Egyedül
egy szobában a halált hozó méregpo-
hár előtt.

Hirtelen megszámolt odakinn; a
folyosó kőkövén nehéz lépések dü-
börgtek. Hannibál megmozdult és
felegyenesedett. Keményen, szilár-
dan állt meg a sötétben, az asztal
előtt és félhalkan dömögött maga
elő:

— Megszabadítom Rómát attól
hogy tovább is reszketnie kelljen mi-
attam.

Azután kinyújtotta a kezét és meg-
markolta a sejtelmesen csillogó mé-
regpoharat.

TANGÓ

Szóllós Gyula

Egyszer engednéd csak,
Kezemét,
A kezembe tennem,
Hogy
Véred tiszta üteme
Felrázjon,
S mindég
A szívemen csengjen...

Egyszer szeretném csak
Ajkkal, az
Ajkladat érní,
Hogy
Csókod forró zamata,
Perzseljen,
S tudjak
A szemembe nézni...

Egyszer engednéd csak,
Kettesben
A dal véled zengnem,
Hogy
Hangod mély varázsa,
Megojtsen,
S engem
Az öledbe vessen...

SZEGEDY ISTVÁN

UTIKALAND

— Partenza-a-a-a!

A vonatkísérők felemelt jobbkezüikkel jeleztek, hogy: mehet! Az üvöltés az utasoknak szólt, akik voltaképpen már egytől-egyig helyet foglaltak a milánói gyors fülkéiben. De hát a szabály szabály és a partenzaaaa nélkül rendes olasz vonat talán nem is tud élmözölni a helyéből.

A vonatvezető rövid, parancsoló sip-jete is elhangzott és arisztokratikus simasággal, zökkenő nélkül indított az elegáns olasz mozdony. A vonat melódikus, ringó zakatolása fájdalmas nótára nyúlt, mintha siratna volna Firenzét, a dombok városát. Az utasok közül is némely nyult zsebkendője után, hogy könyvet morzsoljon szét a szemében. Ki tudja, miért hullott e könyv? Talán a városért, meglehet, valakiért, akivel néhány napot lehet, vagy csak órát töltöttek itt el, amire semmi gondra sem lehet megindulás nélkül gondolni a válasznak mindig oly szomorú percében.

A szép fekete színyorina is alaposan nyomkodta zsebkendőjét a szeméhez, keble is megrángott egyet-kettőt, amíg végre a váltókon túl összeszedte magát, elővette a varázsdobozt és néhány pamattal rendbeszedte a pillanatnyi megfélekedés nyomait.

Az egész vonatban kétségkívül az az ur tanusította a legtökéletesebb nyugalommal, aki a szép hölgyvel szemben teljes hidegvérrel, de nem csekély érdeklődéssel foglalt helyet. Az utas jó, szolid készruhát viselt, flanelinge gallériában fehérpetyes kék nyakkendője is merev, korszakosan hirdette, hogy viselője nem szeret az öltözködéssel bibelődni. Az arca bizonyos kizogort és pedantériát árasztott el, a szemében azonban sok kedély és jóindulat bukkant. Ez a jóindulat nem csekély mértékben fokozódott amikor, pillantását a szembenülő hölgyre vetette. Ez a pillantás — az illendőség kedvéért — néha elkalandozott ugyan jobbra-balra a hölgy feje körül, hol a gözfűtészábályozó, hol a vészfék, hol a legüdítőbb ásványhidrat felé, olykor megilletődve vette tudomással, hogy a padlót egészségügyi szempontból tisztelenben tartani kötelesség, de végül is visszatért kiindulási pontjához.

Az utasnak határozott szerencséje volt. A vonat éles kanyarulathoz ért és a hölgy kis kékításkája merész ivben röppött le a hálóból. Utána kapj és a levegőben elfogni: mi sem volt könnyebb és hatásosabb feladat annak számára, aki már amúgy is várta a megismerkedés lehetőségét. A táska új visszahelyezése könnyedén és biztosan a hálóba, leült, majd fejcsóválva és látható válogatás után, hűbátlan olasz nyelven megszólalt.

— Ezek a hordárok igen könnyelműen járnak el a kékításkák elhelyezése alkalmával.

A hölgy, aki megrémülve sikoltott fel és hálás volt a kis podgyász megmentőjének rövid gondolkozás után így felelt:

— Valóban, nagyon kellemes, ha ilyen figyelmes utításra akad az ember. Barátunk fülig pirult a dícséret hallatára.

A kisasszony elismerése több, mint amit szerény szolgálatom megérdemel.

A kisasszony — la színyorina — egyenesen meghökkenett ennyi választékosság hallatára. Nem érezvén magát képesnek a fokozásra, visszavonult egyszerűbb alapokra és csak annyira szorítottokozott:

— Uraságod firenzei?

Amire az ur is, láthatóan megkönnyébbülve, hogy alsóbb régiókba szállhat, szintén egyszerű választ adott.

— Nem, én Milánóban lakom.

Most néhány pillanatnyi szünet állt be a beszélgetésben. Mindketten pihengettek kissé az agyvelőjüket a kiállott fáradalmak után.

Végre is az ur törte meg a csendet. Óvakodott azonban a túlmagas szinttől és csak ennyit kérdezett:

— És a kisasszony?

Mire a hölgy:

— Én is milánói vagyok. Ujabb szünet.

Az utas belátta, hogy mindkettőjük igénye több ennynél, kénytelen volt megint fordulatossá kezdeni.

— A kisasszony, ugy látszik, egyedül áll a világon, nemde?

Erre, hogy „nemde”, különösen büszke volt. Ezt így, olaszul, nem is tudta volna akárhó kifejezni. A kisasszony arca kiült a leplezetlen esodálatt. Hogy is válszvíljon hamarjában? A legnagyobb erőfeszítéssel is csak ennyit tudott összehozni:

— Valóban, egyedül lakom Milánóban. A szüleim otthon ének.

Az utas is engedett a színvonalból. Ennyit kérdezett csupán:

— Hol van az az otthon?

Most kövelkezett a kisasszony diadala. A szó amit mondott, köznap volt, de a hangsúly, a mimika, az hamisítatlan, tökéletesen olasz volt. Ennyit mondott csak igazi olasz gesztus kíséretében:

— Messzire!

Az utas tökéletesen meg volt hatva, le volt bilincselve, megsemmisült. Milyen gyönyörűen mondotta ezt: messzire! Hogy zengett, muzsikált a szó, Elkalandozott, kinézett a robogó vonat ablakából, odakinn Olaszország tárult minden szépségével. Megfélekedett mindentről, szívtá magába az olasz eget és mélyről, nagyon őszintén fakadt el belőle:

— Ah, Italia e bella!

De akkor már a szép Olaszországban benne volt a kisasszony is, aki nagyon jó tudta ezt és az ő szívébe is gyökeret vert az édes olasz szerelem.

Azontul már nem sokat beszéltek. Szavak nélkül is megértették egymást és amikor a vonat közeledett Milánó felé, az utas papírszeletet tépett ki jegyzőkönyvéből, ceruzát vett elő és megkérte a kisasszonyt, írja fel a címét és engedje meg, hogy látogatást tehessen nála.

A kisasszony kijelentette, hogy utításra beesültes arcában bizik, amikor eléget tesz a kérésnek és szép, egyetlen betűkkel — küzködve a zakatoló vonat rázásával — írta fel a címét:

Lise Wolgemuth
Sprachlehrerin

Miláno
Piazza 67.

Az utas egy percig némán meredt a leírt címre, arca nem nagyon szellemes kifejezést öltött, majd harsogó, egészséges nevetésre tört ki és jó széles, kedélyes németésséggel csak ennyit mondott:

— Na, aber warum habns denn nit gsagt, dass Sie a Landsämin sein!

Karonfogva lávoztak a kijárón át. Az utas később feleségül vette a kisasszonyt. Ötven évig éltek boldog házasságban, de soha egyetlen olasz szót nem váltottak többé.

Cicomázd magad

Egy kortársnőnek urta Lány: Menyhért

Hasíts cipőt bőrből, csapj pezgőt véredből, hajamból horgolj jumpert magadnak, beteg gerincemen rapj simmyt és hunyorgó életem hörpínsd könnyelmű gesztussal.

Cicomázd magad,

mert te vagy a drága keret, ki megemészti a scvány képet, benned lett lényeged a forma, fel-szines az lsten és az italt formáló pohár te vagy!

Mert te vagy a simmy, jazz-band, kurta-szoknya és te vagy: a bubifrizura és az operette és te vagy: a Courts-Mahler és a zsur, te vagy: a mexi, a jégpálya, a nyugalmas egzisztencia, az etikett tisztesség és külszin, a középszerűség és siberisztesség...

És tébolyverte sorsosaim rennye ágyékedon lettek pajácák s mig egymás véret csapolták részeg viadál a bomlott égen ideológ szírványát keresve, néked áldoztak szép hadifoglyokat és hadtápostiszteket és te voltál az ideál, mig forradalomban lázongtak és a te gyémántodért lettek reakciósak...

Cicomázd magad,

akazd csabító magadra a nyuzott világ véres irhóját, kacagj jövőre, multra és szolidaritásra, a Ma részeg kurtizánja vagy, benned aludt el a kor leiklismerete, cölja, végzte, öntudatlanságodban az állatba visszafordult ember naiv bája és igazsága remeg...

Cicomázd magad,

s törj az én csillagbameredő, hideg férfi életemre!

Csáky Margit

A SZEKUNDA

— Jaj, hogy drukolok, édes Magda — sopánkolt a fítos orru szíjű, kis Arabella. — Tudod — magyarázta — a fizika és matematika a gyenge oldalam.

A másik megértően, helybenhagyólag bólogatott.

— Utálatos alak ez a Soós, mines benne egy csöpp megértés sem.

Ezek a hangfoszlányok a fizika örök törvényei alapján és éppen egy fizikaóra előtt jutottak el füleimhez. A szereplő Magda, Arabella és névtelen társnői a gimnázium hetedik osztályának növendékei, míg az a bizonyos „utálatos alak”, a fizika és matematika tanára Soós ur, akiben állítólag semmi megértés sem volt a fiatal hölgyek fizikai és matematikai avazójával szemben.

Soós tanár ur bár még nőien és fiatal volt, de látszólag nem fogott rajta a leányok igéző nézése, értéketlen maradt a diszkrét pirulások iránt, könny meg nem indította, kéré szó célját tévesztette. És ugy látszott, a fizika esődt mond ugy néha-néha, mert bár ugy tanulták ifjú barátnőim, hogy a tűz heve, melege megolvasszja a jeget, de a Soós professzor szívét, hiába látszott ostromolni annyi sok tüzes szempár: annak jégburka sör-tetlen maradt. Így történt, hogy Arabella a mai fizikaórán „bundát” fogott.

Valahogyan ugy történt, hogy Arabella és egy bizonyos Toricelli nevezett ur nem értettek egyet a fizika egy bizonyos pontjára vonatkozólag s hiába volt a kéré a lekintés, sokáig, kigondolható

könyv: a Soós professzor — Persze a férfiak összetartanak — Toricelli ur mellé állt a vitában s a kis Arabella „huzta a rövidébet”.

Arabella édes teremtés volt s szó am szó, kevésbé csinos kolleganói bár szemtől szemben sajnálkoztak, de háta megett nem maradt el a kárörvendő össze-sugás:

— Persze Bella azt hitte, hogy minden ki olyan, mint az öreg Muhos. Így kel a keletet teremtésnek, azt hiszi, mert egy kicsit csinos poftja van, neki szabad nem tudni a leckét.

Ehhez egy másik még hozzátoldotta: — Nem is olyan csinos, hisz esny tölpe orra van.

Amny kétségtelen, hogy ezen a napon az Arabella esete foglalkoztatta legtöbbet a lányokat, egyrészt mert régi igazság, hogy a káröröm a legtisztább örömmásrészt mert nem volt nagyobb szenzációja az egyhangu, szürke iskolai napoknak.

Ez március elején történt.

Nem tudni miért, hogyan, egy nap Soós professzor ur megvárta a hazatérő Arabellát és sok, sok érdekes dolgot mesélt a fiatal leánynak. Örök tito maradt, hogy a leiklismeret ébredő szava, avagy a tavasz vejt érzéseket a fiatal emberen, de egész uton — pedig kerülővel tették meg az utat — egyetlen megérő szava sem volt es bucsúnál a kis Bellácskának az volt érzése, hogyhogy most kellene igazságot tenni, a tanár u bizonyára neki is nem annak a bizonyos Toricelli urnak adna igazat. Bucsúnál az eddig nagyon kedves Soós tanár u egyenesen szívélyes volt, megcsókolta kis Bellácska kezét s azt mondotta, hogy jó lenne mentől gyakrabban találkozniok, hogy neki a fizika és matematikából oktatás adjon.

— Hagyjé el, drága Bella, — mondotta — a szívem vérzik, ha egy ilyen aranyos lánykának kell rossz jegyet adni.

A kislány sajnó szívére ez kétségtelenül a jótékony balzsam varázsává hatott. Ettől a perőtől fogva, bár esaritkán lehetett őket együtt látni, de rossznyelvek szerint annál többet voltak együtt. Fizikát és matematikát tanultgattak, vagy künn a ligetben, vagy Soós tanár urnál otthon, hiszen a korvalóban nem megfelelő hely erre.

A lányok a konkurrencia, ez az ezen szemü szőnyeteg, már nem voltak kárörvendők, inkább irigyek.

— Ez a Bella bizonyára a legjobb fizikus és matematikus lesz — mondották Annyl bizonyos, hogy ettől a bizonyos órától fogva Bellácska nem fogott eszkeundát sem, nem is igen felelt:

Telt az idő, a szerelmet fakasztó tavaszból a gyümölesérelő forró nyárrá lett, jött a vizsgák, a bizonyítvány kiosztás ideje. A lányok nagy drukban voltak egyrészt a saját maguk „eredménye” végett, másrészt Arabella „jelesre” való mindegyik kíváncsi. A nagy napon Soós tanár ur nem jött el, állítólag betegskodott, de Arabella nem tulross bizonyítványát két szekunda éktelenítette el: fizikából és matematikából vágodott el.

— A gazember, — sziszegte s kicsi kezét ökölbe szorultak.

— Mégis igazságos ember, — mondották a többiek s a káröröm orgiát ült. A kis Bellácska első utja nem haza, hanem a Soós lakására vezetett. Rohanva ment fel a lépcsőkn, dühösen csapkodva a jó ismert ajtókat ment a tanár lakosztályába. Felkiáltott a meglepetésről. Soósna kutyabaja sem volt, az ablaknál állt egy ékszeres doboz tartalmán, egy gyönyörű briliánsgyűrűn gyönyörködött.

— Gazember, — börgötte a felindult Bella s a bizonyítvány galuskát Soós a cába vágta. Ott állt mint Jesuítán akar vérese, ezemej villámokat szórta, de ez esőppet sem látszott Soós tanár ura kihozni sodrából. Tárt karokkal közeledett Arabella felé.

— Drága, egyetlen, aranyos kis Bellácska — mondotta — nem tudtam voln elviselni, hogy elveszítsen, Bousásso meg — suttogta — s ölelő karjaiba záva, Arabella ujjára huzta a gyűrűt. Bella örömkönyyen hangon mondotta:

— Rosszesent, te — s szapora esőkkökösöglázta — a szekundát.

A Cézárak gnómfaitól a cirkuszi törpéig

Beaumarchaise halhatatlan monda: — nevetek, hogy ne kelljen sirni — jut eszünkbe, mikor arról van szó, hogy a törpék 1939-ben világkongresszust fognak tartani. Már egy évvel ezelőtt közöltük a kis emberkék tervei és íme a szándékból komoly valószínűség lett: javában folynak a törpe világpárliament rendezési előkészületei, és is javítani akarnak helyzetükön és meg akarják szüntetni azokat a sérelmeket, amelyekben mindaddig oly mélyen részt vettek. Igazuk van. Mindkét oldalról szomorúság és gúny van az osztályrészük, de csak az tudni fogja, igazában meglátni örökös sorsváltásukat, aki a történelem legfurább fejezeteiben böngész. A törpéknek is van történelmük, de vajjon ki mentelte őket a nagyok közül arra, hogy ők velük foglalkozzék? Csak azok a különlegedő kutatók, akiknek bizarr szenvedélye, hogy az ismeretgyűjtés a vajlámpájával bevilágítsanak az elmult szokások porlepte zugaiba.

Ilyen furcsasággütyűtől tudjuk, hogy valaha régen a keleti udvarokban tartottak törpéket, onnan jött át a divat a római császárokhoz, majd meghonosodott és tartotta magát a legtöbb európai királyi rezidenciában. Egy feljegyzés szerint Vittel kardiális valamelyik diszlakomáján huszonnégy válogatottan förtelmes küljű törpe szolgálta fel az ebédet. A legelő az Udvari bolondok története című munkájában viszont elmeséli, hogy Buckingham hercege a mindössze negyven centiméter magas Jeffrey Hudson törpét egy pástétomá helyezve küldte el ajándékkul az angol királynőnek.

Ugyanígy keresletnek örvendtek bizonyos humorral rendelkező idióták is, sőt a bolondok házában is megjelentek olykor vevők, hogy elég jelentékeny összegekért jóindulatú trükköket vásároljanak palotai mulatgatás céljára. Szerepeltek ott azonban más bolondok is. Azok az udvari bolondok, akiknek Shakespeare csodálatosan való drámáiban a legragyóbb szellemiségű helyet adja. Azok a bolondok, akik okosabbak mindenkinél, akiknek élce fölényes, olykor kritériolos, mint ahogy csak a meztelen nimfélék igazság sebez. Ezek a csörgősipkás mókaesimélők juttatják át a létszó badarságaikban tudomásra leginkább a kor minden félve leplezett baját. A bolond a társadalom élő lelkiismerete. Sehöl sem látjuk ezt élőben, mint Székely Bertalan V. László című közismert képén. Buja, nyomasztóan illatos légkörrel telt e festmény, ahogyan az ifjú király érzéki káprázatában messi előrehajolva, az alig leplezett fátyolokból bontakozó odaliskok táncát nézi a magas trónról. Mellette ül a nagyur Cillei, oldalról lopva lesi, mint Mefisztó, aki megmutatja Faustnak a testi gyönyörűségek csabjait. Gyönyörködik az eredményben, hisz az volt a célja: ké-

jencé zülleszteti fiatal koronás urát, hogy ő gyakorolhassa helyette az országzás hatalmát. Csodálatosan van megfogva ott a magasságban ez a két alak. De mégsem ők a legfontosabbak, hanem a trón legalsó lépcsőjén gubbasztó udvari bolond, aki magafeledkezetten töpreng, fejét két tenyerébe hajtva. Itt van minden gond, itt van minden kétségbeesés, itt forr az egész dráma a bolondba központosítva, az egész nemzet minden aggodalma sir a csörgősipka alatt: — Istenem mi lesz szegény hazánkból?

Ilyenek voltak a bolondok, gyakran egész országuk szomorúságának énekesei. És a törpék? Ő rájuk nem várt ily nagy szerep, ők csak a maguk

szomorúságának bus énekesei emberemlékezet óta. Tettünk már róluk előbb említést, most lássuk, mi volt a dolguk, hogy éltek a fényes palotákban? Uraik kikeresték, kiválogatták őket, mint manapság szokás valami érdekes fajtájú kutyát. Sorsuk is clyan volt, mint a kutyáké. Hol ütötték, hol becézték őket. Játsszótársai voltak a királyi gyermekeknek e kis torzok, csunyaságuk beszédes ellentéte volt az ő szépségüknek. Azonkívül igen mulatságos volt az is, hogy az eltöpreődött gyermeki test olykor öreg fejet hordott, idős ember hangjával rendelkezett s mozdulataiban is magával hordozta szüntelen tragikus kettősségének furesaságait.

Kosztolánszky István

Hol vagy ifjuságom?

Téged kereslek lázas utjaimba!
Legnap még lelkes, nótás ifjuság...
S az utjelzőkre az van reá írva:
Öröme helyett gondtelt, nagy tusák.
Elárvult rom lett büszke fellegrád,
Lobogód foszlány, tépelt rongy, cafat
S míg tovajársz, a régi csengő tját
Vihar némitotta el azalatt.

Hol, merre jársz?... O, mert te vagy a kezdett,
Jelen s jövő gránit alapköve;
Kinek szívében ezer élet reszket
S izzó remények lángol hite.
Te vagy a szépség, jószág és igazság:
Szentháromságunk hajnalcsillaga...
Hol megjelenés, trónjuk mind otthagyját
Boru, homály, kietlen éjszaka.

Téged kereslek... s akit megtaláltam:
Hervadt virág, elhervadt lomb a fán!
Ott robotolsz ma sötét gyászú váltan
Szent emlékeknek bus ravatalán.
Mint mikor fagy jó virágfakadásra:
Fájó lemondás már tekinteted,
Ki hiába vársz napsugár csókjára,
Ki elvesztetted minden hitetted.

Az utjelzőkre, ha rá is van írva:
Minden sikernek ára küzdelem,
Emeld a főt, vágtsz úgy ki a síkra,
Légy hadvezér a küzdőtereken!...
Életek nászán megfogant eszméknek
Tovább hirdető fényoszlopa vagy...
Lángolj, ragyogj, hogy jövönk éjjelének
Utját fényre derithesd, mint a nap!

Hadd szálljon újból hozzám a légbe,
Patakok partján fakadjon virág;
Üzenjen édes titkokat az éjbe
A lemosolygó csillag-miriád;
Hogy a szíved, mely üdv nászára termett,
Királyként szórhasza dus kincseit
S ejsék rabodá szűi gerjedelmek,
Ki csókkesereső ajkadra tekint.

Ugy, ugy lássalak, édes ifjuságom,
Mint borus égen fényes csillagot!
Hangod csendüljön bércen és lapályon,
Urald Keletet, urald Nyugatot.
Hozd le a napnak sugarát az égről
És szórd oda, hová nem juthatott,
Üzd el a borut aggodó kétségéről,
Mely terhe alatt földre roskadott!

S axtán siess. Egy új világba várnak,
Vigy éjjelére ragyogó napot;
Törd fel a titkát héptecses zárnak,
Mely eddig mindent homályban hagyott...
Szívednek kincsét, ha már szétosztottad,
Be is fejezted küldetésedet:
Izzó sugara ten-fényoszlopodnak
Életre kelt egy egész nemzetet.

SEGITSE
FOGORVOSÁT

megőrizni FOGAI egészségét.

Használja Ön is a fogorvosok ezrei által ajánlott KOLYNOS fogkrémet fertőtlenítő és tisztántartó tulajdonságainál fogva.

Igézó lesz mosolya KOLYNOS által

Takarékoskodjék, Vegyen nagy tubust

A középkor felette kedvelte az ilyet. Szerepelt egyik udvarban mindenki nagy vigasságára egy vízfejű torzszülött is, aki egészen hülye volt és fogakkal jött a világra. Furesa panoptikum. Egy csodálatos festőművésznek köszönhetjük mindenekelőtt, hogy az érdeklődő szeme még ma is elrévedezhet ebbe a groteszk letűnt mesevilágba. Velazquez, a csunyaság festő-rajongója, örökitette meg bámulatos vásznain ezeket a törpéket, bolondokat, idiótákat és egyéb torzszülötteket: Soplilo, Moreno, Velazquillo el bufon stb. Még a neveiket is tudjuk. Ott hívalkodnak a Prado-képtárban, hercegekké esufolva csipkés kőrgallérban, struccollas fűv-ggell, karddal, arannyal, drágaságokkal megrakottan a szegény apróságok, örök mulatság röhej-célpontjai, gyermek-aggok, agg gyermekek. Mindenük megvolt, ami csak kellett, csak egyet nem élvezhettek: az emberi lénynek kijáró megbecsülést és tiszteletet. És maig sem igen volt ilyesmiben részük.

Mert mi lehet az ő élethivatásuk? Hogy a bódében mutogassák őket, vagy a bohócokkal rohanjanak be mint Zoli, Dodó, Ödi törpék a cirkusban. Zolik és Ödik, akikből sohasem lesz Zoltán vagy Ödön, bár galambfehérre fesse már fejüket a tél hava. Szegény törpék! Értjük az ő világkongresszusukat, értjük, hogy emberekké akarnak már lenni egyszer ők is. Eddig mindig csak titkolt bánat volt a sorsuk, Végtelen nagy bánat. Nem is lehet azt elmondani. Csak egy ember látta ezt meg igazában, Velazquez, akinek az a jelzője. „a valóság festője”. Ő meglátott mindent az ecsetjével, különösképen mikor Sebastien de Morra nevű udvari törpét festette. Csupa bárszony, arany, drágaság ez az emberke, de az arcbán ott virrasztanak a nagy díobarna szemek. Szemek, amelyeknél fájóbbat, szomorúbbat nem festett még semilyen mester. Akin látta, azt még álomba is elkísérik ezek a gyönyörű nagy vádló szemek, amelyek a törpe nemzedék időlen megcsufolását panaszozzák. (Flaneur.)

Jó gyermekek Kis Déli Hírlap-ja

Szerkesztette Kóro Pál bácsi

Husvét reggel

Husvét reggelt alig várja Panni, Maresa, Gyuszika és az egész gyermekcsereg izgalomban hevül, remeg, husvét reggel piros tojást hoz nagyfüllű nyuszika.

Kint a kertben bokor alján puha fészket csinálnak, szép, zöld fiúból, lágy mohából, illatos, kék ibolyából, lesz ott helye bősegesen a husvétj tojásnak.

A nyuszika a nagy erdőn sok-sok tojást festget, husvét reggel virradóra, mikor hajnalút üt az óra, a hátán nagy puttonnyal a városba lépeget.

Sorra bemegy minden házba, hol laknak jó gyerekek, kis fészkekbe rak sok tojást, gyönyörűt, szépét, csodást, — a husvétj sok tojásnak örüljétek, picinyek!

Pali pilóta

Pali mindig arról beszélt, hogy ha nagy lesz, akkor vesz magának repülőgépet és pilóta lesz. Majd megmutatja, hogy ő tud majd leggyorsabban és legmagasabban szállani.

Volt neki egy csomó játékreplőgépe és néhány léggömbje is. Mindig ezekkel játszadozott. Alig várta már, hogy igazi repülőgépe, vagy legalább igazi léggömbje legyen. Mindenképpen szeretett volna a levegőben utazni.

No, erre hamarosan alkalma nyílt. Vasárnap a parkban volt. Egy padra telepedett le, amelynek közelében egy férfi színes léggömböket árult. Volt neki vagy száz. Valamennyit spárgán tartotta és a spárga a kezére volt csavarva. Ha aztán valaki vásárolt léggömböt, azt levágta a nagy spárgáról kisebb spárgára kötötte és odaadta a vevőnek.

Jött egy néni és mondta, hogy a kisfia számára akar léggömböt, ki is választott egyet és átvette. A férfinak azonban nem volt aprópenze és azt mondta Palinak:

— Flascám, idekötöm a léggömböket a padhoz. Vigyázz rájuk, csak megyek a vénivel a süteményeshez pénzt váltani. Mindjárt jövök.

Amikor a Pali egyedül volt, gondolta, ő is tudná a sok léggömböt úgy fogni, mint a básti. Le is bogozta mindjárt a köbelet a padról és a saját karjára csavart. Igen ám, csak hogy a sok léggömböt könnyen tudta tartani a nyolcvn kilós férfi, de a husz kilós Pali, a sok léggömb egyszerre a levegőbe emelte.

A lába már nem érezte a földet és még mindig feljebb és feljebb szállott. Azonkívül még a parkból kifelé is vitte a szél. Pali most már utazott a levegőben. Rettentően félt és ordított. Az emberek lent figyelmesek lettek. Tizedezték, hogy ki tudja, merre viszi a sok léggömb a fiút, aki végre is lepotyog és agyonveri magát.

Látta ezt egy rendőr is és gondolta, hogy majd segít a fiún, hogy ne üsse meg magát nagyon. Lent szaladt a felül repülő Pali alatt és amikor az éppen a Béga felé repült, hirtelen kirántotta a revolverét és a léggömbök közé lőtt. Két-három léggömb nyomban fölrobant és fölrobantotta a többi is. Olyan erős robbanás volt, akárha ágyú sült volna el.

A sok léggömb a levegőben elpusztult és már nem tartotta Pali, aki hirtelen, zsupsz, belepottyant a Béga vizébe. Elmélyült benne, de a következő pillanatban a víz feldobta. Akkor már két-három ember is a vízbe ugrott és kimentették Pali.

A dologból nem lett nagyobb baj, Pali alapos náthát kapott és még alaposabb verést, mert a sok léggömböt — mivel azok pusztulásának tulajdonképpen ő

volt az oka — az apjának kellett megfizetnie. Pali most már mindenki Pali pilótának hívja.

Huncut Pista és a husvétj tojás

Huncut Pista nemcsak névszerint, hanem a valóságban is nagy huncut volt. Azért aztán már karácsonykor is elkezdte a házukat a Jézuska és nem vitt Huncut Pistának karácsonyfát. Biztosra vette, hogy Tapsifüles Jeromos, a husvétj nyul ugyanugy csinál majd vele és nem visz neki piros tojást.

Huncut Pista azonban elhatározta, hogy mégis szerezze magának husvétj tojást.

A szomszédjukban lakott Jó Jánosika, akihez a husvétj Tapsifüles Jeromos biztosan ellátogat.

Azért hát nagy tervet eszelt ki. Este, amikor lefeküdt, nyitva hagyta szobájának ablakát. Ezt azért tette, hogy amikor hajnalban a kakas kukorékol, fölbredjen. A kukorékolásra valóban fölbredt, sebtiben felöltözött és a kertjébe ment. Ott úgy bujt el, hogy átláthatott a szomszédok kertjébe. Tudta, hogy Tapsifüles Jeromos hajnalban látogatja meg a szőfogađó gyermekeket és viszi nekik a sok gyönyörű piros tojást.

Tényleg nem is kellett sokáig várakoznia és egyszerre csak látta, hogy Tapsifüles Jeromos ott jár Jó Jánosikáék kertjében. A hátán akkora kosár volt tele husvétj tojással, hogy minden lépésnél nyögött. Odament a kert végébe és a Jánosika által elkészített fészkekbe letett tiz darab gyönyörű tojást. Aztán eltávozott, Huncut Pistáék portájára persze nem látogatott el.

Huncut Pista átmászott a kerítésen, odaszaladt Jó Jánosika fészkéhez és kiszedte a tiz tojást. A tiz tojás helyébe tiz darab kavicsot tett, melyet előző nap a pataokban szedett. Nadrágja zsebébe rejtette zsákmányát és éppen vissza akart mászni a kerítésen keresztül, amikor Jánosikáék Bodri kutyája észrevette a tolvajt és nagy ugatással feléje szaladt. Huncut Pista sebtiben fölkapaszkodott a

kerítésre, de olyan gyorsan, hogy a másik oldalon lepottyant. Ugy esett, hogy a nadrágja zsebében levő tiz tojás mind eltört és sárgára meg pirosra festette a ruháját Huncut Pista — visszafordult szobájába, levetette gyászosan piszkos ruháját és újra belebújt az ágyba.

A históriának azonban ezzel még nem volt vége. Huncut Pista mamája megszánta fiát és úgy gondolta, hogy egy csomó piros tojást dug el számára a kertbe. Hadd gondolja, hogy Tapsifüles Jeromos mégis hozott számára tojást és ezentul majd jobban viseli magát, Huncut Pista mamája ezt meg is cselekedte.

Tapsifüles Jeromos, aki közben már befordult a másik utcába, egyszerre csak azt gondolta, hogy még egyszer visszamegy Jó Jánosikáék kertjébe és odateszi neki azt a tiz tojást is, amelyet tőle Huncut Pista kapott volna, ha jó fiu lenne. Nagy méreg fogta el Tapsifüles Jeromos, amikor látta, hogy az általa ott hagyott tiz tojás eltűnt és tiz kavics van a helyén. Dühösen fogta a kavicsot és át dobálta sorra a szomszédos kertbe Huncut Pistáékhoz. Véletlenül eltalálta azt a pár tojást, melyet Huncut Pista mamája dugott el fia részére és valamennyi tojás eltört. Tapsifüles Jeromos aztán Jó Jánosika üressé lett fészket utiból megtöltötte tojással.

Jó Jánosika megtalálta a sok tojást és örült.

Huncut Pistának azt mondta a mamája, hogy látta, amikor hajnalban Tapsifüles Jeromos náluk is járt és kiküldte a kertbe. Pista hamar visszatért és sirva mondta, hogy a kertben talált tiz darab kavicsot és egy csomó törött tojást. A mamája pedig ugyanakkor megpillantotta rajta a piszkos nadrágot.

No, gyerekek, kapott ám erre Huncut Pista valamit. De nem husvétj tojást, hanem alapos husvétj verést. Ugy kell neki!

Mackó ur utazása Franciaországban és látogatása egy szállodában

Nem azokról a mesebeli utazásokról lesz most szó, amelyekkel híres és nevezetes Dörmögő Dömötör bátyánk örvendeztetni már régcsereg a kalandjaira szomjuhozó gyermekeket. A mi Mackó urunk, a finom és előkelő francia névre hallgató Oktáv, nem Sebők Zsigmond képzetéből támadt világra, hanem husból és vérből való, igazi medve, aki az egyik francia vándorcirkuszban fejt ki oszlopos tevékenységet. A bama szőrmezei Oktáv nem holmi közönséges medve. Orrában nincsen kárika, nem is ketrecben mutatja művészetét hanem a cirkusz szabad prondján. Mutatványa végeztével pedig elvegyül a község közbe, kecses meghajlásokkal üdvözölve klienseit egyenként, amennyire terebélyes alakja ezt engedi.

Oktáv tarhál. Még pedig olyan szívesen szemtelen negéddel, hogy ez bármilyen zugujságrónak is díszítő válne. Cukorkákat kérvénvez, de édesség hiányában erőteljesen sürges némi pénzadományt is, amelyet aztán a karsu derekára erősített táskába helyez. Előadás után aztán az igazgatónak pontosan elszámol és ő is megkapja a maga kvótáját: gyümölcsöt, mézeskalácsot, egyéb medve-invencségeket.

Oktáv tehát, mint láthatjuk, határozottan közkedvelt egyéniség volt.

legény a tényértalpan. A multkor azonban igen furcsa dolog történt. Mackó ur meglógott. Hiába kerestekutatta, mindenütt a cirkusz személyzete, bottal üthették a nyomát. Végre másnap hajnalban riadt hang hívta a rendőrséget. A rennesi London-szálloda portása jelentette, hogy milyen furcsa vendégük van.

Ezután hamarosan kiderült a tényállás. A bundás egész napon át a közeli erdőben élvezte a rég nemlátott szabadságot, este azonban Dörmögő nagyságos ur példájára ő is egy finom szállodában keresett lakást. Hátul a cselédlépesőn felektatott a padlásra, reggelig ott aludta az igazak álmát, majd lejött fristökölni. Kitűnő szimata azonnal a konyhához vezetett, ahol alaposan befalt a felhalmozott élelmiszerekből, majd szívéréstől kihörpintett egy hatalmas tál bőlét. Ezek után remek hangulatban belépett a hallba és az agyonremült portást egyszerűen félretolta letelepedett a portásfülkében. Itt, mint anyagokban gyakorlott üzletember, mindenekelőtt pénztárvizsgálatot tartott, kiemelte a kasszából az egész feltalálható pénzt és azt gondosan, elhelyezte a derektáskájába. Azután mint kötelességtudó artista tisztviselő leült a karószékbe és várta a további fejleményeket. Közben a

portás a sarokban lapított. Mire besütött az első reggeli napsugár, már jelentkezett is az első távozó vendég, kezében a pénzzel, hogy fizessen. Persze majdnem elájult mikor a portásfülkében ott látta maga előtt a medvét. Ez azonban egyáltalában nem jött ki a sodrából. Ellenkezőleg. Azonnal kivette a vendég kezéből a készenlétben tartott ötszáz frankos bankjegyet, szokásához híven finoman meghajolt, majd derektáskájába helyezte az újabb szerzeményt, anélkül, hogy a pénzből visszaadott volna. Természetesen a vendégnek eszébe sem jutott reklamálni, hanem rohant ki, mint akit a tatár kerget.

Csakhamar teljes lett a riadalom férfiak ordítottak, szobalányok vissítottak, amikor meglátták a szörös körmös, nagyfogu helyettes portást Iemét Oktáv volt az, aki felemelkedett a helyzet magaslatára és nyugodtan, előkelően eljett. Felcammogott — unva a zürzavart — az első emeletre és ott letelepedett a legszebb szobában. Mire a rendőrség és az állatszedítők megérkeztek, ő már ott heverészett a kereveten és vigasztaló cörögte teli derektáskáját. Amint gazdáját meglátta, felemelkedett a derekáról leoldva zsákmányát, kedélyes, dörmögéssel feléje nyújtotta.

Ezekután az egész társaság a közeli Oktávval élén visszatért a közszoba. A kaland azonban ezzel még nem ért véget, mert a szálloda és cirkusz igazgatója sörben vanna. A szálloda igazgatósága követelt Mackó által okozott kár megfizetéséért továbbá Oktáv megelőző napon cirkuszban is gyűjtött és ez a pénzösszekeveredett a szálloda inkasszóival. Mindkét fél többet vall a magának az elegyedett pénzből. A vendég viszont szintén panasszal él, hogy adjanak vissza az ötszáz frankból, amelyet egészben bezebelet a anyagias medve. Természetesen mindmezeket illetőleg csak Oktáv, vaddott tudna pontosan elszámolni. Csak hogy bármennyi ész legyen is az ő nagy fejében, ilyen bonyolult pénzügyekben még sem tud a rennesi bíróság előtt helytállni az októktáv.

Flancur.

Tavaszkor

Tavaszkor a földművelő szánt a mezőn s magot vet, a munkája adja nekünk a tápláló kenyeret.

Gyerekek, ha mezőn jártok és látok földművelőt, emeljétek kalaptokat, köszöntsétek szívvvel őt.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiába

Tengeri utazások

Üdülést és sok örömet nyújtanak! Földközi-tengeri utazások tavaszzal és ősszel. Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviselőnél:

Timişoara I, Str. Mercy 1
Telefon: 16-58.